

analecta

Uit de wereldkerk

- Overlijden Paus Franciscus 3
- Verkiezing Paus Leo XIV 4

Uit het bisdom

- Vastenbrief en terugblik op dekenale bezoeken van bisschop van den Hout 5
- Nieuwe Priesterraad 7
- Rondetafelgesprekken over toekomst bisdom Roermond 7
- Toekomstvisie *Verbonden met elkaar in Christus Kompas voor de toekomst* 8
- Preek bij altaarwijding in priorij Nazareth te Tegelen door bisschop van den Hout 9
- Preek Hoogfeest Maria Boodschap door bisschop van den Hout 10
- Preek Chrismamis door bisschop van den Hout 12
- Preek Hoogfeest van Pasen door bisschop van den Hout 13
- Preek bij overlijden Paus Franciscus door bisschop van den Hout 15
- Preek bij Heiligdomsvaart Maastricht door bisschop van den Hout 16
- Preek bij Oud Limburgs Schuttersfeest door bisschop van den Hout 18
- Preek diocesane dag Heilig Jaar door bisschop van den Hout 19
- Preek bij aanstellingen lectoren door bisschop van den Hout 20
- Preek bij Red Wednesday door bisschop van den Hout 22
- Preek afsluiting Jubeljaar door bisschop van den Hout 23
- Dag van het Jodendom 26 januari 2025 Cadier en Keer 25
- Toespraak Dag van het Jodendom door bisschop van den Hout 27
- Opening tentoonstelling 50 jaar hongerdoeken door bisschop van den Hout 28
- Feestrede Dies Natalis grootseminarie Rolduc door bisschop van den Hout 29
- Decreet onttrekking aan de eredienst van de kerk H. Hart van Jezus Brachterbeek 34
- Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk H. Martinus Beegden 37

106^e jaargang / 2025

BISDOM

ROERMOND

analecta

▪ Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk H. Cornelius Swartbroek	40
▪ Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk H. Catharina Lemiers	43
▪ Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk St. Jozef Moesel-Weert	46
▪ Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk H. Antonius Abt Ell	49
▪ Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk H. Joseph Hout-Blerick	52
▪ Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk H. Hart van Jezus Altweeterheide	55
▪ Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk H. Matthias Castenray	58
▪ Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk H. Jacobus de Meerdere Egchel	61
▪ Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk Christus Koning Geleen	64
▪ Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk O.L.V. Altijddurende Bijstand Geleen	67
▪ Decreet onttrekking aan de eredienst van de kerk H. Catharina Holz-Kerkrade	70
▪ Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk Onbevlekt Hart van Maria Koningslust	73
▪ Honoreringsregeling 2025 bisdom Roermond	76
▪ Jubilea priesters en diakens 2026	114
▪ Benoeming nieuwe algemeen econoom	115
▪ Personalia	115
▪ In de Heer overleden	122

Uit de wereldkerk

Paus Franciscus overleden

Kardinaal Farrell, camerlengo van de paus, heeft op paasmaandag 21 april met diepe droefheid de dood van paus Franciscus bekendgemaakt: 'Dierbare broeders en zusters, met diepe droefheid moet ik het overlijden van onze Heilige Vader Franciscus aankondigen. Vanmorgen om 07.35 uur keerde de bisschop van Rome, Franciscus, terug naar het huis van de Vader.' In reacties op zijn sterven vragen kardinaal Eijk en voorzitter mgr. Van den Hende namens de bisschoppenconferentie alle gelovigen om te bidden voor de zielenrust van paus Franciscus.

De gezondheid van de paus was de laatste maanden heel kwetsbaar maar hij was aan het herstellen en op Eerste Paasdag was hij nog op het St. Pietersplein om de gelovigen te begroeten. Zijn dood kwam daarom toch als een onverwachte schok. Kardinaal Farrell: 'Zijn hele leven was gewijd aan de dienst aan de Heer en Zijn Kerk. Hij heeft ons geleerd de waarden van het Evangelie met trouw, moed en universele liefde na te leven, vooral ten behoeve van de armsten en meest gemarginaliseerden. Met immense dankbaarheid voor zijn voorbeeld als een ware leerling van de Heer Jezus, bevelen wij de ziel van paus Franciscus aan bij de oneindige barmhartige liefde van de Drie-enige God.'

Moed niet opgeven

Kardinaal Eijk noemt paus Franciscus in zijn reactie op het overlijden 'een paus van de bemoediging'. Hij vertelt over twee ontmoetingen die de Nederlandse bisschoppen in 2013 en in 2022 gezamenlijk met de paus hadden: 'Zoals wel vaker legde hij bij die gelegenheid de voorbereide toespraak terzijde en ging echt in dialoog met ons. Hij deed beide keren de krachtige oproep om vol te houden en de moed niet op te geven. Niet omkijken in nostalgie, maar de blik richten op de toekomst. Die boodschap gaf hij ons en daarmee alle katholieken van Nederland mee. En dat herhaalde hij ook in de persoonlijke ontmoetingen die ik met hem had', vertelt de kardinaal.

Hart voor zwakkeren in samenleving

Hij noemt naast 'de gave van de bemoediging' het grote hart dat paus Franciscus had voor de zwakkeren in de samenleving. 'Dat liet hij steeds weer blijken in zijn teksten en door de bezoeken die hij bracht aan groepen gemarginaliseerden. Ook benadrukte hij in duidelijke woorden de beschermwaardigheid van het leven, van het begin tot het einde.'

Ook bisschop Van den Hende benoemt in zijn reactie hoe paus Franciscus opkwam voor onder anderen de armen en plaatst dit in de context van de missionaire opdracht van de Kerk om de vreugde van het evangelie te blijven verkondigen: 'Het gaat om een vreugde die samenhangt met de liefde van God en met de opdracht tot naastenliefde in werken van barmhartigheid. Dat onderstreepte paus Franciscus ook in het door hem geïnitieerde Heilig Jaar van Barmhartigheid (2016). In die overtuiging toonde paus Franciscus gedurende zijn pontificaat grote liefde en zorg voor de armen en de vluchtelingen in de wereld van vandaag.'

Nieuwe paus

De vreugde van het evangelie waarover de paus sprak, inspireerde hem tot het thema van het Heilig Jaar 2025: pelgrims van hoop. Mgr. Van den Hende: 'In het voetspoor van zijn directe voorgangers heeft paus Franciscus als pelgrim van hoop veel gereisd om met de vreugde van het evangelie veel mensen te ontmoeten en in dialoog te treden. En in het besef dat de schepping door God aan de mens is gegeven als gemeenschappelijk huis, hield paus Franciscus met zijn encycliek *Laudato si'* (2015) wereldwijd het pleidooi om zorg te hebben voor de wereld waarin wij leven.

Mgr. Van den Hende vraagt behalve gebed voor de zielenrust van paus Franciscus om 'te bidden voor de Kerk en de wereld in onze tijd. Dat we als Kerk onder de herderlijke leiding van een nieuwe paus de vreugde van het evangelie weten te bewaren, opdat veel mensen in de wereld van nu door onze liefde en hoop eveneens die vreugde van het geloof in Christus mogen leren kennen of herontdekken.'

Uit de wereldkerk

Verkiezing Paus Leo XIV

Leo XIV is the new Pope

"Peace be with all of you!" - the first words of Pope Leo XIV. The Conclave has elected Robert Francis Cardinal Prevost as the 267th Bishop of Rome. The new pope was announced to the waiting crowds by Cardinal Protodeacon Dominique Mamberti.

Annuntio vobis gaudium:
HABEMUS PAPAM

Eminentissimum ac reverendissimum Dominum
Robertum Franciscum
Sanctae Romane Ecclesiae Cardinalem Prevost
qui sibi nomen imposuit Leo XIV

I announce to you a great joy:
WE HAVE A POPE

The Most Eminent and Most Reverend Lord Robert
Francis Cardinal of the Holy Roman Church Prevost
who has taken the name Leo XIV.

Just a few moments ago, from the central loggia of
Saint Peter's Basilica, Cardinal Protodeacon Dominique
Mamberti pronounced the formula "Habemus Papam,"
proclaiming to the city of Rome and to the whole world
the news of the election of Robert Francis Cardinal
Prevost as Pope Leo XIV.

Uit het bisdom

Vastenbrief en terugblik op dekenale bezoeken van bisschop van den Hout

Bisschoppelijke brief bij gelegenheid van de veertigdagentijd en het afsluiten van de kennismakingsbezoeken aan de dekenaten

*“Zoals Jeruzalem door bergen is omgeven, zo houdt de Heer zijn volk voorgoed omvat.”
(Psalm 125,2).*

Roermond, 12 maart 2025

Eerwaarde heren,
Geachte dames en heren,

In de periode van oktober vorig jaar tot aan carnaval van dit jaar heb ik de dertien dekenaten van ons bisdom bezocht, telkens twee aaneengesloten dagen. Het was een kennismaking met de parochies, de kerken en de katholieken, maar ook met de maatschappij, dorpen en steden, economische bedrijvigheid, onderwijs en zorg.

Ik heb veel geluisterd naar presentaties; veel mensen stelden zich aan mij voor en ik kreeg rondleidingen. Vaak heb ik vragen gesteld om informatie, af en toe kritische vragen en soms heb ik ook mijn gedachten geventileerd. Dat laatste heb ik vooral gedaan bij de kennismaking met parochiebestuurders. Zij presenteerden hun parochie, hetzij fusieparochie, hetzij federatie of eigenstandige parochie. Omdat ik de samenwerking tussen parochies erg belangrijk vind voor de toekomst van ons bisdom, kon ik mijn ideeën daaromtrent in algemene zin inbrengen. Het is een van de meest urgente thema's voor dit lopende jaar. Een andere zorg die ik heb geuit betreft de samenhang in onze kerken: er is soms wel érg veel koorzang.

Ik heb bijna alle burgemeesters gesproken. In de gesprekken met de gemeenten kwamen onderwerpen aan de orde zoals armoede en samenhang in de kernen. Een constatering die we vaak samen maakten, was dat de ontkerkelijking ervoor heeft gezorgd dat het morele kompas bij veel mensen verdwenen is. Ook spraken we over de herbestemming van kerkgebouwen.

Graag wil ik de dekens bedanken die ik had gevraagd deze bezoeken te organiseren. Alle dekens hebben zich twee volle dagen beschikbaar gehouden en mij overal heengebracht. Ook bedank ik iedereen die bereid was een bijdrage te leveren en iets te vertellen om mij een indruk te geven van het bisdom. Ik heb zeer veel mensen ontmoet. Ik hoop dat u er begrip voor heeft als ik u niet direct herken de volgende keer dat ik u tegenkom.

“Wat is op opgevallen?” werd vaak gevraagd. Een paar dingen. Er is inderdaad een verschil tussen Noord- en Zuid-Limburg. Dat is vanuit de geschiedenis goed te verklaren. Ik heb nieuwe plaatsen gezien. Ik wist bijvoorbeeld niet dat Venlo zo'n oude stad is. De kerk in Houthem Sint-Gerlach? Nooit eerder gezien! Ik dacht dat in het Limburgse heuvelland het toerisme voorbij was. Niet dus. Ik heb gemerkt dat Parkstad erg verstedelijkt is en op de Randstad lijkt. Dat er grote volkswijken zijn uit de tijd dat de mijnen nog open waren.

Dat er aan de Maas veel kerken staan uit de jaren 1950, omdat er bij de bevrijding zoveel is verwoest. Dat er sowieso al veel kerken gesloten zijn, vooral in de steden. Dit is zomaar een greep uit alle indrukken die ik heb opgedaan.

Ik heb gemerkt dat de diocesane priesters die nu in de parochies werken veelal hun opleiding op het grootseminarie Rolduc hebben genoten. Dat geeft een zekere eenheid in pastorale aanpak, en daarbij heb ik geconstateerd dat de polarisatie, die ontstond vanaf de jaren 1960 en een aantal decennia de Limburgse (en Nederlandse) Kerk heeft verlamd, voorbij is. Ik merk ook dat er bij de parochianen een grote waardering bestaat voor de priesters en dat er begrip is voor hun leven en werken.

Ik heb vaak gehoord dat de coronajaren 2020-2022 een grote nadelige invloed hebben gehad op de situatie in de parochies. Het aantal kerkgangers is sterk teruggelopen. Toch gaan veel initiatieven ook door of ontstaan er nieuwe. Veel diaconale groepen en catechetische initiatieven hebben zich laten zien. Er werd bijna nooit geklaagd, alhoewel af en toe werd opgemerkt dat procedures bij het bisdom lang kunnen duren.

Als ik terugdenk aan de bijeenkomsten met de parochiebestuurders, zou ik willen opmerken dat er grote verschillen zijn in de samenwerking. Sommige parochies hebben al een echte fusie van de grond getild, sommige zijn op weg in een federatie, wel of niet formeel opgericht. Er zijn ook parochies waar men denkt: "Wij redden het nog wel."

In de eerste lezing van de vijfde zondag van de veertigdagentijd (6 april) uit het boek van de profeet Jesaja staat de volgende zin: *"Denk niet meer aan het verleden en sla geen acht op wat reeds lang voorbij is: Ik onderneem iets nieuws, het begin is er al: ziet ge het niet? Een weg leg Ik door de steppe, rivieren laat Ik stromen door de woestijn."* Sommige kerstkaarten beelden de stal waarin Jezus geboren wordt af als een ruïne! En dan staat er ergens een klein bloempje. Dat is precies de hoop die we koesteren. De kerkelijke situatie is ernstig genoeg, maar er bloeit altijd iets nieuws op. Laten we proberen daar ruimte voor te maken. Naar dergelijke hoopvolle initiatieven moet onze aandacht uitgaan en daar moeten we onze energie in steken.

In de tweede lezing van diezelfde dag schrijft Paulus aan de Filippenzen: *"[...] ik vergeet wat achter me ligt, ik reik naar wat voor me ligt, ik storm af op het doel: de prijs van Gods heerlijke roeping."* Evenals de profeet Jesaja kijkt Paulus vooruit en niet achterom. Voor Paulus is dat doel: het kennen van Christus, want Hij gaat alles te boven. Het geloof in Christus maakt ons tot christenen en onze kracht vinden we in het geloof in zijn verrijzenis.

We bereiden ons voor op het paasfeest. Voor de eerste keer mag ik dat in een aantal kerken van ons bisdom Roermond vieren. Dat wordt een nieuwe ervaring. Oud en toch nieuw, zo hoop ik het te kunnen beleven. We leven naar Pasen toe vanuit het geloof dat God ons blijft omringen met zijn genade, dat Hij ons blijft uitdagen en aansporen.

Ik wens u een goede voortzetting van de veertigdagentijd en een goede opgang naar Pasen, mede namens mijn medewerkers.

+ Cyd Hout

+ Ron van den Hout,
bisschop van Roermond

Uit het bisdom

Nieuwe priesteraad

Het bisdom Roermond heeft weer een priesteraad. Deze kwam woensdag 24 september 2025 voor het eerst bijeen. De raad bestaat uit twintig leden, van wie meer dan de helft door priesters van het bisdom zelf gekozen is. De andere leden zijn door de bisschop benoemd.

De priesteraad is een van de verplichte adviesorganen van een bisdom. De leden van de raad adviseren de bisschop over pastorale zaken. Zo kwam in de eerste vergadering een plan voor navorming van priesters ter sprake. Ook werd gesproken over de drie rondetafelgesprekken over de toekomst van het bisdom, die vanaf volgende maand worden gehouden. Tenslotte werd de kersverse raad gehoord over drie kerken die binnenkort aan de eredienst worden onttrokken.

De priesteraad heeft een zittingstermijn van vijf jaar en komt voortaan elk kwartaal bij elkaar.

Uit het bisdom

Rondetafelgesprekken over toekomst bisdom Roermond

‘Durf klein te denken,’ was een van de boodschappen die bisschop Ron van den Hout zaterdag 15 november meegaf aan de deelnemers aan het rondetafelgesprek over de toekomst van het bisdom. Het was de tweede keer dat bijna 150 mensen uit het hele bisdom in Abdij Rolduc bij elkaar kwamen om samen na te denken over de Kerk van morgen.

Nadat tijdens de eerste bijeenkomst de vraag naar het waarom van kerk en geloof centraal had gestaan, werd in de tweede bijeenkomst gesproken over de vraag: hoe gaan we samen op weg naar de Kerk van de toekomst? In zestien groepen werd daar in drie rondes over gesproken. Mgr. Van den Hout wees erop dat deze manier van samenkomen heel waardevol is en een teken van samen kerk-zijn. Ook veel deelnemers noemden de ontmoeting met anderen heel belangrijk.

Op zaterdag 6 december vindt het derde en laatste rondetafelgesprek plaats. Dan gaat het over de vraag: wat doet de Kerk in de toekomst? Na deze drie bijeenkomsten wordt uit de belangrijkste conclusies een toekomstvisie voor het bisdom Roermond samengesteld.

Uit het bisdom

Toekomstvisie: 'Verbonden met elkaar in Christus – Kompas voor de toekomst'

Het bisdom Roermond presenteert woensdag 17 december 2025 'Verbonden met elkaar in Christus – Kompas voor de toekomst' een toekomstvisie voor de katholieke Kerk in Limburg voor komende vijf tot tien jaar. De visie is tot stand gekomen via een breed synodaal proces, waarbij circa 150 gelovigen uit het hele bisdom betrokken waren. Aanleiding is de veranderde positie van de Kerk in de samenleving, met teruglopend kerkbezoek, maar ook met een groeiende behoefte aan zingeving, gemeenschap en richting.

Centraal in de visie staat de Kerk als moreel en spiritueel kompas. Vanuit een eeuwenoude traditie wil de Kerk richting geven aan gelovigen én niet-gelovigen, met aandacht voor menselijke waardigheid, verbondenheid en hoop. Jezus Christus vormt daarbij het hart en uitgangspunt.

Parochie van de toekomst

De parochie van de toekomst ontwikkelt zich tot een 'gemeenschap van gemeenschappen': een netwerk van kleinere geloofsgroepen, gezinnen, jongereninitiatieven en diaconale projecten. Deze groepen zijn onderling verbonden en komen samen rond één centrale parochiekerk, waar vooral in de zondagse viering de eenheid zichtbaar wordt. Dit netwerkmodel sluit aan bij hoe mensen zich vandaag verbinden: flexibel, nabij en relationeel.

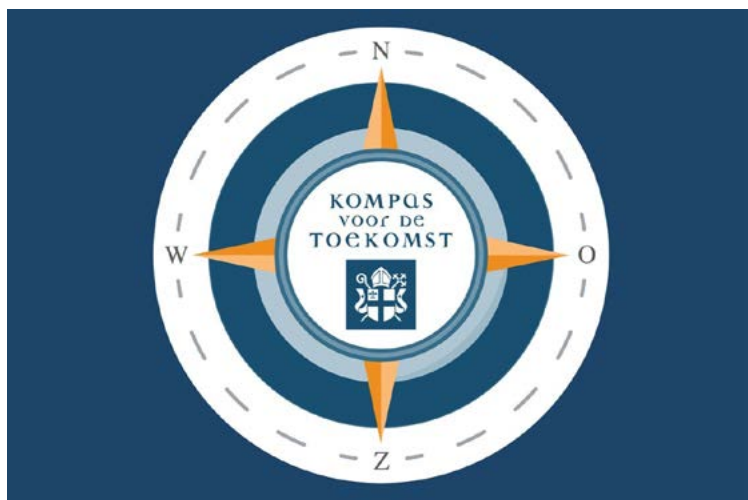
Synodale werkwijze

Het bisdom kiest bewust voor een synodale manier van Kerk-zijn, in navolging van paus Franciscus. Synodaliteit betekent samen luisteren, samen onderscheiden en samen verantwoordelijkheid dragen. Priesters, leken, vrijwilligers en bestuurders bouwen gezamenlijk aan de Kerk van morgen. Daarbij passen structuren die dienend zijn aan de opdracht en waarbinnen transparant wordt samengewerkt.

De visie is realistisch over noodzakelijke keuzes, zoals het herbestemmen of sluiten van kerkgebouwen, maar doet dit met zorg en in dialoog. Tegelijk is de toon hoopvol: de Kerk wil zichtbaar blijven in de samenleving door diaconale inzet, open kerken, aandacht voor jongeren en digitale aanwezigheid.

Geen blauwdruk, maar kompas

Deze toekomstvisie is geen blauwdruk, maar een kompas: richtinggevend, uitnodigend en gericht op gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de Kerk in Limburg.

Uit het bisdom

Preek bij altaarwijding in priorij Nazareth te Tegelen door bisschop van den Hout

15 februari 2025

Gen 28,11-18

Als je vroeger als priester, zuster, broeder of pater naar een nieuw huis of een nieuwe gemeenschap werd overgeplaatst – en dan bedoel ik een huis waarin meerdere geestelijken woonden en dan ook nog in een warm land waar zwemmen bij het dagelijks leven hoort (bijv. Italië), dan vroeg je: “Is er een heilig uur of is er een wijwatervat?” Is er een gewoon zwembad waar een bepaald uur van de dag voor geestelijken was gereserveerd of is er een zwembad apart voor geestelijken? Deze vraag komt uit een cultuur die voorbij is en waarin geestelijken zich voor dit soort sportactiviteiten niet mengden met leken-gelovigen.

Er wordt vaak gezegd: ‘God is overal’, en ‘God is er altijd’. In zekere zin is dit waar, maar het is tegelijkertijd niet waar. Het is veel te positief gedacht en houdt er geen rekening mee dat God misschien ook wel eens afwezig kan zijn op een bepaalde tijd of op een bepaalde plaats. Als God er altijd is, is Hij er eigenlijk nooit. Als God overal is, is Hij eigenlijk nergens. Er zijn heilige tijden. Er zijn heilige plaatsen. Er zijn heilige objecten. Dat is het getuigenis van de Bijbel en van de katholieke traditie. Wij kennen heilige plaatsen, omdat niet alle plaatsen heilig zijn. We kennen heilige tijden, omdat niet alle momenten in ons leven heilig zijn. Heilige plaatsen en heilige tijden moeten we zoeken. We markeren bepaalde plaatsen.

De aartsvader Jakob deed het al. Op de vlucht voor zijn broer Esau die hij samen met zijn moeder Rebekka bedrogen heeft, ziet Jakob in een droom een “sullam staande op de aarde en zijn top reikend tot de hemel” (Gen 28,12). Sullam wordt dikwijls vertaald met ‘ladder’ maar we moeten eerder denken aan een brede langzaam oplopende trap, een plechtige staatsietrap. We dienen ons die voor te stellen naar het model van de trappentoren (zikkorah) kenmerkend voor tempels in het oude Babylon.

Er ontstaat door deze trap een verbinding tussen de hemel en de aarde, tussen de wereld van God en de wereld van de mensen. De verbinding is door God zelf aangelegd. Dat blijkt mede uit de engelen, de hemelbewoners, die opgaan en afdalen. Het opgaan [‘alah] wordt eerst genoemd en dan pas het afdalen [‘arad]!

Dit lijkt onlogisch, want de engelen komen toch uit de hemel om af te dalen naar de aarde, maar misschien is het louter een literaire kwestie, zoals ook in het Nederlands de uitdrukking is ‘op en neer’ en niet ‘neer en op’.

De plaats waar Jakob de droom ontvangt, blijft in de traditie van Israël in herinnering (Gen 28,19). Naar aanleiding van de gebeurtenis ontvangt de plaats ook een nieuwe naam: Betel (= huis van God). Het bijzondere van de plaats constateert Jakob na de droom: “Waarlijk, de Heer is op deze plaats, en ik heb het niet geweten.” Onder de indruk van de droom erkent Jakob de bijzondere goddelijke status van de plaats: “Hoe vreeswekkend is deze plaats. Dit is niets anders dan het huis van God, dit is de poort van de hemel” (Gen 28,17). De onderzijde van de trap is als het ware het huis van God, de toegang. De trap leidt tot de hemel, de wereld van God, die men bovenaan kan binnengaan.

De steen (‘eben) waarop Jakob zijn hoofd te rusten legt, plaatst hij in de ochtend overeind en maakt deze zo tot een ‘opgerichte steen’ (matsebah) en giet er olie (sjemen) over uit als teken van heiligheid. Een matsebah is een onbewerkte steen die wordt opgericht als een cultussteen of een graf- of gedenksteen. Dit is de eerste keer in de Bijbel dat een matsebah wordt opgericht.

We vieren zo dadelijk de eucharistie. Dat is de eigenlijk wijding van het altaar, het hoogtepunt, de ingebruikname. Het pontificaal vraagt erom niet de eucharistie te vieren op een altaar dat nog niet geconsacreerd is. Misschien weet u nog dat in 1985 paus Johannes Paulus naar Nederland kwam. Hij kwam in de Sint-Jan in Den Bosch en zalfde er het celebratiealtaar dat er nu staat onder de koepel. Het was een viering zonder eucharistie. Liturgisten en canonisten merkten op dat dat niet juist was. Ze hadden gelijk. De altaarwijding is eigenlijk pas afgerond met de viering van de eerste eucharistie die daar op gevolgd is. Wie dat destijds gedaan heeft, weet ik niet: de plebaan? De bisschop?

Vandaag richten we hier in deze kloosterkerk een altaar op, een plek van ontmoeting tussen God en mens. Hier worden hemel en aarde verbonden. In de kapel heeft het altaar de voornaamste plaats.

Daar wordt het unieke offer van Christus op het kruis tegenwoordig gesteld in de goddelijke eredienst. Op het altaar van zijn lichaam gaf Jezus zijn leven aan de Vader ten bate van ons allen. Op of bij het altaar staat dan ook een kruis met daarop de lijdende of triomferende Christus. Het altaar is ook de tafel waar omheen de gelovigen zich verzamelen voor de maaltijd des Heren. Er wordt een dwaal en een corporale op het altaar gelegd om het maaltijd karakter van onze eucharistie te benadrukken. Door de zalving van het altaarblad met Chrisma beelden we uit dat Christus de levende steen is. Het altaar is ook de plaats vanwaar onze gebeden opstijgen en waar vandaan zich een aangename geur verspreidt door de kapel en door de Kerk als volk van God. Christenen verspreiden een geur van vreugde, vrede en verzoening. Daarom zullen we aanstonds ook wierook branden. Tenslotte wordt het altaar verlicht met kaarsen. De symboliek zal ons meenemen in ons geloof als gedoopten. Wij worden uitgenodigd onze gebeden te laten opstijgen en door onze daden licht te laten schijnen. Moge deze plechtigheid de zusters inspireren en allen die deze kapel bezoeken.

**Mgr. Ron van den Hout,
bisschop van Roermond**

Uit het bisdom

Preek Hoogfeest Maria Boodschap door bisschop van den Hout

**Homilie op het hoogfeest Maria Boodschap 25 maart
2025 b.g.v. de komst van de relieken van H. Thomas
van Aquino op Rolduc**

Op dit hoogfeest van de aankondiging van de Heer en in deze veertigdagentijd – twee belangrijke liturgische gegevenheden van deze 25ste maart – komen we vandaag in deze oude abdijkerk toch meer te spreken over de H. Thomas van Aquino vanwege de aanwezigheid van zijn relieken en het symposium voor een aantal ambtsopleidingen. Deze eenmaligheid maakt het ook verantwoord dat te doen en af te wijken van de eigen teksten van deze viering.

De aandacht voor Thomas van Aquino misstaat hier niet. Hier in deze Abdijkerk is goed zichtbaar in de schilderijen hoe de aandacht voor studie en theologie op deze plek centraal staat. Naast het bisschoppelijk college i.c. kleinseminarie was hier tot de jaren 1960 het Filosoficum van het bisdom Roermond gevestigd totdat het verhuisde naar Heerlen (de latere HTP). Op maar liefst drie plaatsen hier in de kerk is Thomas van Aquino zorgvuldig afgebeeld. In het midden van de kerk boven de biechtstoel staat het bekende visioen afgebeeld waarbij God zegt: "Goed heb je over mij geschreven, Thomas." Hij is ook afgebeeld in de kalot van de absis. Tenslotte is er het zogenaamde filosofenaltaar, waar Thomas van Aquino staat afgebeeld, in het zijtransept. Maar misschien nog wel belangrijker dan deze afbeeldingen, is het jarenlange docentschap – tot op hoge leeftijd – van pater Elders, die zijn leven vrijwel volledig in dienst heeft gesteld van het bestuderen van de werken van Thomas van Aquino en het doceren. Velen van u zullen hem hebben gekend en ik ben benieuwd op welke wijze hij vandaag dit moment zou hebben beleefd, dat we op deze plek zijn relieken mogen ontvangen.

In deze dagen mogen we Thomas van Aquino heel dicht bij ons weten, nu we zijn gebeente, zijn schedel, met eigen ogen kunnen zien. Wat heeft zich allemaal in dat hoofd afgespeeld? Welke gedachten en redeneringen zijn er aan dat brein ontsproten. We kunnen het lezen in zijn filosofische en theologische werken, in Bijbelse commentaren en in de liederen die hij heeft geschreven en die door veel katholieken zo gemakkelijk worden meegezongen.

In een tijd – deze tijd – die door velen als zeer wetenschappelijk wordt beschouwd is het gedachtengoed van H. Thomas zeer welkom. In een tijd dat wetenschap wordt versmald tot exacte technische natuurwetenschap, sociale wetenschap, literaire wetenschap of tot experimentele wetenschap is het belang van filosofie en theologie groot. Ook de wetenschap moet zich rekenschap geven van wat de mens en de wereld te boven gaat.

Ze moet rekening houden met andere bronnen van kennis en dat goed kunnen onderscheiden (openbaring) of andere soorten van kennis (metafysica). En als het gaat over ‘logisch denken’ zijn er in de populaire wetenschappen nog wel verbeteringen nodig.

De filosofie en de theologie van Sint-Thomas heeft een belangrijk kenmerk en ik citeer uit het boek *De Zwijgende Os* van CHESTERTON (pp. 173 en 175): “In ieder geval spreek ik de taal van de gewone man, en het enige doel van dit hoofdstuk is dan ook om aan te tonen dat de filosofie van Thomas meer dan de meeste andere filosofieën overeenkomt met het gezonde verstand van de gewone man. [...] Tegenover al dit gepraat staat de filosofie van de heilige Thomas kaarsrecht overeind, want ze is gebaseerd op de algemeen menselijke overtuiging dat een ei een ei is. De hegeliaan mag zeggen dat een ei eigenlijk een kip is, omdat het deel uitmaakt van een wordingsproces zonder einde.” Dit realistische uitgangspunt lijkt me in deze tijd van verwarrende discussies van eminent belang.

De wetenschap van de theologie houdt zich vooral bezig met nadenken. Nadenken over wie die God is, die zich aan ons heeft geopenbaard en die door de Kerk verkondigd wordt, nadenken over wie de mens is. En daarnaast bestaat veel onderzoek natuurlijk uit het bestuderen wat theologen vóór ons hebben gezegd. Theologie beoefenen is ook geschriften van theologen bestuderen. In dit proces komt veel aandacht toe aan de heilige Thomas van Aquino, die op een ongeëvenaarde wijze over zowat alle filosofisch-theologische onderwerpen wat gezegd heeft. Naast alle specialismen hebben we ook behoefte aan overzicht en samenhang en een interdisciplinaire wetenschapsbeoefening.

Het is een interessant gegeven dat Thomas van Aquino het voor elkaar heeft gekregen om in maar liefst drie jaren achtereenvolgend een jubileum te vieren:

- 2023 was het jubileum van zijn heiligverklaring in 1323, ongeveer 50 jaar na zijn dood;
- 2024 was het jubileum van zijn sterven in 1274;
- Dit jaar 2025 is het jubileum van zijn geboorte in 1225.

Vanzelfsprekend draait het bij Thomas niet om hemzelf. Als religieus zou hij waarschijnlijk wars zijn van alle aandacht die we aan hem schenken. Tegelijkertijd is onze verering ook eerst en vooral een eer brengen aan God, die ons deze wijze getuige van Gods goedheid en liefde heeft gegeven. De verering van Thomas komt op, vanwege de manier waarop hij over God spreekt. Bovendien is zijn heiligheid niet een resultaat van zijn geniale verstand, maar van zijn geloof in God. In die zin zijn de *Summa* en de talloze andere werken van Thomas niet meer waard, dan de prachtige hymnes die Thomas heeft geschreven als lofzang op het Allerheiligste Sacrament.

Moge deze gelovige ervaring ons inspireren om net als Thomas, heel ons leven gericht te houden op God. Laten we niet ophouden ook wetenschappelijk over God te spreken. En mogen wij zo eensgezind met de Aquinaat doorheen heel ons leven het *Adoro* te bidden: *U die ik versluiert nu aanschouw, o Heer. Laat gebeuren, bid ik, wat ik zo begeer. Dat ik zonder sluier zie uw aangezicht. Dat ik zalig zijn zal schouwend in uw licht.*

**Mgr. Ron van den Hout,
bisschop van Roermond**

Uit het bisdom

Preek Chrismamis door bisschop van den Hout

Wat zijn Trumpianen? Volgers van Trump. Biberianen of Beliebers? Fans van Justin Biber. Mohammedanen? Volgers van Mohammed. Maar dat klopt eigenlijk niet. Deze groep gelovigen onderwerpt zich aan God en noemt zichzelf islamieten, aanhangers van de islam. Men kijkt op een eigen manier naar God en men gedraagt zich op eigen wijze ten opzichte van God. Dit geldt ook voor ons als christenen. In de naam 'christen' drukken we uit dat we volgers zijn van Jezus de Christus en daarmee geven we aan dat we op onze eigen wijze naar God kijken: God heeft zichzelf in de man Jezus volledig kenbaar gemaakt (geopenbaard). Wij aanbidden de God van Jezus Christus.

Niet voor niets zijn wij bij het doopsel gezalfd met chrisma, bekleed met Christus en ondergedompeld in zijn Geest. Met het vormsel is het nog eens bevestigd. In het synodale proces dat we de afgelopen jaren hebben gehad, wordt benadrukt dat alle gedoopten een gelijke waardigheid bezitten en dat we samen een gemeenschap vormen, wij zouden allen moeten participeren en deelnemen aan de missie van de Kerk: *communio*, *participatio* en *missio*. Als wij samen een missie hebben – in de wereld getuigenis afleggen van Gods menslievendheid – moeten we een gemeenschap vormen en moeten we allemaal kunnen meepraten en meedenken. Overigens ... het eerste en belangrijkste getuigenis dat wij als gedoopten kunnen geven, is op zondag naar de kerk gaan. Te vaak wordt de groep van 97 procent niet-kerkgangers bevestigd in plaats van de groep van drie procent die wel trouw gaat. Dat gebeurt met publieke opmerkingen als: 'Ik ben wel gelovig, maar ik ga niet iedere zondag naar de kerk hoor'. We verbazen ons niet eens meer over dit soort ondermijnende opmerkingen!

Als gedoopten vormen wij samen de Kerk met Christus als hoofd. Vanaf het begin werden er mannen geroepen om in persona Christi leiding te geven aan het volk Gods ter plaatse. Ze kregen van de apostelen de handen opgelegd en werden aangesteld als episkopos, presbyteros of diakonos. Om leiding te kunnen geven is het nodig dat zij waardig zijn en dat ze een voorbeeld kunnen zijn van geloof en toewijding, en dat ze ook de capaciteiten hebben om het uit te dragen en voor te leven.

De groep van gewijde bedienaren – en ik wil me vandaag beperken tot de groep van priesters – vervult een belangrijke rol in de verkondiging van het evangelie, de bediening van de sacramenten en het geven van leiding.

Alle priesters zijn gelijkwaardig. Maar ze zijn niet allemaal gelijk. Er zijn veel verschillen als het gaat om karakter, houding, afkomst en levensgeschiedenis, leidinggevende competenties, pastorale vaardigheden, empathisch vermogen, spreek- en preekvaardigheid. Toch staan we – als bisschop hoor ik ook bij de groep van deze sacerdotes – samen voor grote uitdagingen. Onze ideeën over de toekomst kunnen verschillend zijn, ook onze ideeën over hoe we het pastoraat vormgeven. Zijn we de fase van de volkskerk voorbij en nemen we nieuwe initiatieven of hechten we aan de gemeenschap als dorpsgemeenschap met alle bijbehorende tradities?

Ik zou u als priesters willen vragen: geef elkaar ruimte en steun elkaar, ook als de buurpastoor een andere pastorale aanpak heeft die beter bij hem past. Steun elkaar en als je het vertrouwen van de ander hebt gewonnen of als je in de positie bent, kun je misschien ook een keer kritiek uiten, opbouwende kritiek. Onlangs heeft de vicaris-generaal een aanbod gedaan voor een leiderschapscursus. Ik sta daar helemaal achter. Ik heb zelf ook ooit iets dergelijks gedaan. Kijk er nog eens serieus naar of het iets voor jou is, en overleg zo nodig met iemand van de staf van het bisdom. Als bisdom zijn we bereid in jullie te investeren. Ik denk dat parochiebesturen dat ook willen.

We gaan samen een bepaalde kant op – daar moet dit jaar meer duidelijkheid over komen – maar iedere priester moet het – binnen de normale kaders – ook op zijn eigen manier kunnen doen. Er zijn priesters die veel aankunnen: allerlei bijtaken en nevenfuncties en nog een parochie erbij als waarnemend pastoor (met een kapelaan erbij weliswaar, maar toch). Ik ben jullie zeer dankbaar voor jullie inzet en bereidheid om steeds weer iets nieuw erbij te nemen of om steeds maar weer flexibel te zijn. Er zijn ook priesters die hebben een kleinere opdracht, een kleine parochie of federatie, omdat dit het beste bij hun mogelijkheden past. Sterke schouders dragen nu eenmaal de zwaarste lasten. In het algemeen zou ik willen zeggen: wees solidair met je collega-priesters. Laat het niet gebeuren dat de lasten alleen maar worden gelegd op de schouders van degenen die toch al veel moeten dragen. Jezus heeft gevraagd om arbeiders. Ik reken op jullie onvoorwaardelijke inzet. Weest bereid om te gaan waar je nodig bent, of waar je harder nodig bent.

Het benoemingenbeleid is erg complex geworden. We proberen met alles en iedereen rekening te houden, maar dat is geen eenvoudige opdracht. We willen alle parochies van een pastoor en eventueel meer priesters voorzien. Van de kant van de parochies is er een terechte verwachting die gehonoreerd moet kunnen worden. Ik weet ook dat een aantal parochies zit te wachten op een nieuwe pastoor. Ik dank u voor uw geduld.

De priesters en met name degenen die pastoor of deken zijn, hebben de opdracht om mee te denken over de toekomst van het kerkelijk leven, beleid voor te bereiden en het uiteindelijk ook uit te voeren als het door de bisschop en zijn staf is vastgesteld. De uitvoering van nieuw beleid kan niet zonder de medewerking van parochiebesturen en leken gelovigen die in de geloofsgemeenschappen leiding geven. Van u als parochiebestuurders – vrijwilligers – wordt veel gevraagd. De staf van het bisdom realiseert zich dat heel goed, maar heeft ook geen eenvoudige oplossing voor de werkdruk.

Als parochiebestuurders hebt u de taak om onder leiding van de pastoor te zorgen voor een goed beheer van alle gebouwen en bezittingen en van de financiën. U adviseert de pastoor en zijn pastoraal team over het pastoraal beleid, en bevestigt hen in hun eigen pastorale verantwoordelijkheid en voor de pastoor in zijn uiteindelijke bestuurlijke verantwoordelijkheid. U kunt het de priesters gemakkelijk maken of moeilijk. Maar uw intentie is hopelijk om samen met de priesters uitvoering te geven aan het vastgestelde diocesane beleid.

We staan aan het begin van het Paastriduüm met zijn gevarieerde liturgische plechtigheden, met de daarbij behorende emoties van verwachting, lijden, verdriet, eenzaamheid en verlatenheid, dood, rust en berusting maar ook de gevoelens van verwondering en vreugde om de overwinning die Christus heeft bereikt. We zijn pelgrims van hoop als we durven loslaten. In het kerkelijk leven zullen we moeten loslaten wat niet meer werkt. Dat gaat ook om ons persoonlijke aardse leven. Jezus liet het leven vrijwillig los. Hij liet zich vallen in de handen van mensen om door God de Vader te worden opgevangen en te worden hersteld in een leven met Hem.

Ik wens u allen veel paasvreugde toe en voor nu een goede voorbereiding op het aankomende triduüm.

Mgr. Ron van den Hout,
bisschop van Roermond

Uit het bisdom

Preek Hoogfeest van Pasen door bisschop van den Hout

Homilie Hoogfeest van Pasen 20 april 2025

Hand 10,34a.37-43; 1Kor 5,6b-8; Joh 20,1-9

“Daarop gingen Petrus en de andere leerling [de door Jezus beminde] op weg naar het graf. Ze liepen samen vlug voort, maar die andere leerling snelde Petrus vooruit en kwam het eerst bij het graf aan.”

Wie is ‘de andere leerling’? Deze figuur komt meerdere keren voor in het Evangelie volgens Johannes – steeds zonder een naam:

- Laatste Avondmaal: “Een van de leerlingen, degene die door Jezus bemind werd, lag dicht tegen Jezus aan” (13,23; het moment dat Jezus spreekt over iemand die Hem zal verraden);
- “Toen Jezus zijn moeder zag en naast haar de leerling die Hij liefhad” (19,26; Jezus aan het kruis).

De traditie van de Kerk: de door Jezus beminde leerling is de apostel Johannes die zichzelf in het evangelie noemt, maar anoniem over zichzelf spreekt. Hij noemt zijn naam niet, omdat hij bescheiden wil zijn? Of omdat hij model wil staan voor iedere gelovige? Dat wij ons in Hem als getuige zouden herkennen. Dat wij ook nieuwsgiering naar het graf gaan, er binnen treden en zouden geloven.

Deze apostel Johannes snelt Petrus vooruit. In de gedachten van de Kerk is Johannes altijd de jongste apostel geweest van de Twaalf (afgebeeld zonder baard). Hij kon sneller lopen dan Petrus die ouder geweest moet zijn.

De bisschoppen van Nederland en de priesters in de parochies merken de laatste tijd dat er zich vaker jonge mensen melden met belangstelling voor het geloof, vaak zijn het mannen. Ook andere kerken merken dat (bijv. orthodoxe kerken). Het is al door de media opgepikt. Deze jongeren zijn ook ‘conservatiever’ dan de generaties vóór hen. Dat staat in het rapport van de 6e editie van het onderzoek *God in Nederland* (april 2025; in 1966 is dit onderzoek naar geloof en kerkbetrokkenheid begonnen). De tendens dat jongeren – als ze gelovig zijn – conservatiever zijn, was al zichtbaar in het rapport *Christenen in Nederland* van het Sociaal en Cultureel Planbureau van 2018. In dat rapport ging het vooral om protestantse jongeren.

Ondanks – of dankzij? – de voortgaande ontkerkelijking is er bij jongeren belangstelling voor het geloof en voor de Kerk. Het zijn meer mannen dan vrouwen. De stelling ‘ik ben wel gelovig maar niet kerks’ houdt het niet: Het geloof buiten de kerken daalt ook. Onder kerkleden “zien we daarentegen een (lichte) toename van het geloof. Minder gelovige kerkleden hebben de kerken inmiddels verlaten, waardoor de overgebleven groep kerkleden als geheel geloviger is geworden.”

Staat ‘de beminde leerling’ die naar het lege graf rent model voor de jonge mannen die belangstelling tonen? De secularisatie gaat onverminderd door, we hebben dat proces niet kunnen stoppen. We zullen het als een gegeven moeten accepteren. Maar dat wil niet zeggen dat er tussen de puinhopen van de vervallen Kerk geen bloemetjes kunnen groeien zoals hernieuwde belangstelling van de jeugd, zoals een nieuwe openheid voor het evangelie en de leer van de Kerk. Wat jongeren ook graag doen? Stille aanbidding van het Allerheiligste Sacrament. Toen in de jaren 1960 het lof in onbruik raakte, leek het voorbij met het geloof in de werkelijke tegenwoordigheid van Jezus in het H. Brood. Via de jongeren komt deze vorm van gebed opnieuw terug.

Er ligt voor deze jongeren een grote uitdaging. Een eerste contact, een eerste ingeving is nog geen stabiel gelovig leven dat voor anderen een authentiek getuigenis en een steun kan zijn. Jongeren zijn natuurlijk op zoek naar hun eigen weg, hoe ze zich moeten verhouden tot de ontwikkelingen in de Kerk en in de maatschappij. Ze moeten groeien in zelfkennis. Het gegeven dat zij ‘conservatiever’ of ‘rechtser’ zijn, is natuurlijk opvallend maar misschien ook wel een gevolg van de steeds verdergaande druk vanuit de politiek en de maatschappij. Het regeringsbeleid – even afgezien van dit zittende kabinet – gaat in de richting van meer vrijheid, progressief beleid en meer zelfbeschikking. Dat is de maatschappelijke tendens. De wettelijke mogelijkheden en verruiming die een paar jaar geleden ondenkbaar waren en nu zijn ingevoerd, roepen tegenreacties op. De polarisatie neemt dan ook toe in de samenleving. De vraag is waardoor dat komt.

De door Jezus beminde leerling heeft voor zichzelf een belangrijke ontdekking gedaan. Hij weet zich door Jezus bemind. Zo schrijft hij over zichzelf. Jongeren die zich tot de Kerk wenden, zouden ook dat op de eerste plaats moeten voelen: ik word door Jezus bemind.

Dat is niet alleen iets van het verstand, ook niet alleen iets van het gevoel, maar het dient een diepe overtuiging te zijn, een fundamentele geborgenheid en zekerheid. En die zekerheid is niet zozeer een houding die geen twijfel toelaat. Die diepe overtuiging door Jezus bemind te worden, moet ook gevolgen hebben voor de omgang met anderen. Daarom zijn ook wij verplicht anderen te beminnen. Dit geldt natuurlijk voor ons allemaal, jong én oud.

De jonge apostel in het evangelie snelt naar het lege graf waarvan door een vrouw kond is gedaan. Hij is nieuwsgierig. Hij wil weten of het klopt wat Maria Magdalena verteld heeft. Hij wil het ook zelf zien en ervaren. Jongeren zoeken naar authentieke ervaringen, eerlijke verhalen. Ze zijn meer open voor de Kerk en haar leer. Ze hebben geen vervelende ervaringen uit het verleden, toen de Kerk nog een maatschappelijke positie had en een zekere macht over de gelovigen. “Vertel maar hoe het zit”, lijken de jongeren te zeggen. Dan kunnen ze het zelf overwegen, wat ze ervan vinden.

De door Jezus beminde leerling komt het eerst bij het graf, maar gaat niet binnen. Die eer laat hij aan Petrus, de eerste van de apostelen. Het is goed als de jongeren met hun belangstelling en openheid ook willen luisteren naar ‘de ouderen’ die al veel geloofservaring hebben en door de wol zijn geverfd. Nieuwe katholieken zijn een aanwinst voor de Kerk. Laten we hen broederlijk en zusterlijk ontvangen en open staan voor hun nieuwe ideeën en inzichten, als ze komen uit een oprechte evangelische en kerkelijke bekommernis. Dan zal de Kerk zich langzaam gaan vernieuwen en wordt het Pasen.

Ik wens u allen een gezegend paasfeest.

**Mgr. Ron van den Hout,
bisschop van Roermond**

Uit het bisdom

Preek bij overlijden Paus Franciscus door bisschop van den Hout

Homilie bij gelegenheid van de herdenking van paus Franciscus aan de vooravond van de uitvaart 25 april 2025 in de kathedraal te Roermond

Hand 10,34-43; Joh 21,1-14

Na de verrijzenis van Jezus, op het moment dat de leerlingen de Heilige Geest nog niet hebben ontvangen en nog niet weten dat ze erop uit moeten trekken de wijde wereld in, hebben de leerlingen hun werk als vissers weer opgenomen. Petrus neemt daartoe het initiatief: "Ik ga vissen." "Dan gaan wij mee", zeggen de anderen onnozel en volgbaar.

Vissen doe je in de nacht. Dan is de vis blijkbaar gewilliger. Maar 's morgens hebben ze nog niets gevangen. In de ochtend zien ze een man op het strand staan die hun zegt de netten rechts van de boot uit te werpen. Ze doen het gehoorzaam en... het lukt!

De leerlingen moeten zich afgevraagd hebben: "Wie is die man, daar op het strand?" Op het moment dat duidelijk is dat het Jezus is – Johannes herkent Hem! – komt Simon Petrus weer in actie. Hij trekt zijn bovenkleed aan en springt in het water om zo snel mogelijk bij Jezus te zijn. Hij laat zijn medeleerlingen in de boot achter om sneller bij Jezus te kunnen zijn. Even later is het Petrus die het net met de grote hoeveelheid vissen aan land sleept. De andere leerlingen kijken vooral, kijken toe, maar dóen weinig. Het is Petrus die voortdurend in actie komt. Hij neemt het initiatief om te gaan vissen, hij springt uit de boot, hij sleept het net op het strand.

Franciscus heeft zich als paus van Rome aan de apostel Petrus mogen spiegelen, de eerste van alle pausen. Hij heeft de leeftijd van 88 mogen bereiken en is tot het allerlaatst actief geweest en initiatiefrijk.

Paus Franciscus heeft een heel eigen stempel gedrukt op de koers van de katholieke kerk. Als eerste zou ik willen noemen zijn encycliek *Laudato sí*. Hij noemde de aarde 'ons gemeenschappelijk huis'. Hij was erg onder de indruk van de wetenschappelijke bevindingen over het klimaat, onze hulpbronnen en het milieu. Hij verzamelde deze informatie in een schrijven dat veel bijval kreeg, zeker ook van buiten de katholieke kerk. Hij sloot aan bij het geopolitieke vraagstuk van de opwarming van de aarde.

Hij plaatste deze milieuproblematiek in het brede kader van vredesvraagstukken, economie en moreel gedrag, waaronder ook onze manier van omgaan met leven en dood. De paus toonde zich een fel tegenstander van abortus en euthanasie.

Het meest kenmerkende van zijn pontificaat is geweest: het synodaal proces. Hij wilde alle gedoopten mee laten praten over de toekomst van de Kerk. Dat heeft hij uitgeprobeerd bij de bisschoppensynoden over familie en gezin (2014 en 2015) en over de jongeren (2020). Aan die synoden ging een uitgebreide enquête vooraf. Hij was ontevreden over hoe de bisschoppensynodes voorheen verliepen; het was voor hem te braaf en te voorspelbaar. Het synodale karakter van de Kerk heeft hij tot onderwerp gemaakt van de synodes van 2023 en 2024. Hij heeft hiermee veel in beweging gebracht. Hij had al weer een traject uitgezet tot 2028. Hij bleef tot het laatst actief. Er kwamen in het synodaal proces tal van onderwerpen ter sprake die gevoelig liggen: vrouw en Kerk, homoseksualiteit en transgenders, gastvrijheid en verwelcoming. Hij zocht naar openingen en een andere manier van omgang. Hij had bijzonder veel aandacht voor vluchtelingen en emigranten. Dat had ongetwijfeld te maken met gegeven dat hij zelf tot een migrantenfamilie behoorde. Zijn ouders emigreerden vanuit Italië naar Argentinië aan het begin van de 20ste eeuw. Dat beschrijft hij in zijn autobiografie Hoop (2025).

Paus Franciscus wilde een meer decentrale Kerk en meer verantwoordelijkheid op diocesaan niveau en bij de plaatselijke bisschoppen. Minder centraal vanuit Rome. Van de andere kant heeft hij soms ook heel centraal beslissingen genomen en de macht naar zich toegetrokken bijvoorbeeld op het terrein van het stichten van nieuwe gemeenschappen en nieuwe congregaties.

Een van de opdrachten die hij vanuit het conclaaf waarin hij uiteindelijk werd gekozen (2013) zal hebben meegekregen is de hervorming van de curie en de financiën van het Vaticaan. Dit heeft hij voortvarend ter hand genomen en het kostte hem belangrijke medewerkers. Of de financiën nu helemaal onder controle zijn, kan ik persoonlijk niet zeggen, maar het was een van zijn belangrijkste taken.

Paus Franciscus was afkerig van elke vorm van traditionalisme. Dit is een van de onderwerpen waarop hij heel centralistisch in actie kwam. De ruimte die paus Benedictus had gegeven op het gebied van de liturgie – hij wilde een bezinningsproces op gang brengen over hoe de liturgie zich had ontwikkeld sinds de jaren 1960 – heeft hij radicaal stopgezet. Hij zal daar mensen die zich bij de oude liturgie thuis voelen, vast pijn mee hebben gedaan. Zij kiezen daar juist voor, omdat er meer aandacht is voor stilte en mystiek. De ‘nieuwe liturgie’ is meer een praatliturgie geworden.

Paus Franciscus was geen theoloog of filosoof. Hij had geen diepe beschouwingen over secularisatie. Hij heeft ook niet vaak dogmatische theologische onderwerpen besproken. Eén keer wel en toen ging het over semi-pelagianisme, de leer die ervan uit gaat dat de mens op eigen kracht de hemel kan bereiken. Bij interviews en bij spontane toespraken bracht hij gemakkelijk moeilijke onderwerpen ter sprake. Hij koos eerder voor morele aansporingen die gemakkelijk herkend werden dan voor theologische uiteenzettingen. Een belangrijk woord in het pontificaat was ‘barmhartigheid’. Hij riep ook een jaar van barmhartigheid (2015-2016) uit dat veel respons vond.

Degene die barmhartigheid predikt mag zelf ook op een barmhartige Vader rekenen. Aan de vooravond van zijn uitvaart, bidden we om vergeving voor de smetten van zonde die hem nog aankleven. Maar bovenal danken wij paus Franciscus voor zijn bereidheid ‘ja’ te hebben gezegd op de roepstem van de Heer om zoals Petrus in actie te komen. Paus Franciscus zocht de gemarginaliseerden op aan de rand van de Kerk en de samenleving. De Kerk als veldhospitaal en niet in zichzelf gekeerd. En met dat beeld blijft hij een groot voorbeeld voor ons. Hem

Heer, geef hem de eeuwige rust. En het eeuwige licht verlichte hem. Dat hij mag rusten in vrede. Amen.

**Mgr. Ron van den Hout,
bisschop van Roermond**

Uit het bisdom

Preek bij Heiligdomsvaart Maastricht door bisschop van den Hout

**Preek Mgr. Van den Hout bij gelegenheid van
de Heiligdomsvaart op zondag 15 juni 2025
(Feest H. Drieëenheid)**

Spr 8,22-31; Rom 5,1-5; Joh 16,12-15

Wees een bruggenbouwer

Het dreigt mis te gaan tijdens het Laatste Avondmaal. Jezus en zijn apostelen zijn bijeen op de avond vóór zijn arrestatie, zijn lijden en kruisdood. Er ontvouwt zich een lang gesprek. Jezus is vooral aan het woord. En dan zegt Hij plotseling: “Thans ga ik naar Hem die Mij gezonden heeft, en toch vraagt niemand van u aan Mij: Waar gaat Gij heen?” Er dreigt een communicatiebreuk die funest kan zijn. “Niemand van jullie vraagt: Waar gaat u heen?” Het is een uiting van wanhoop en teleurstelling. ‘Niemand wil weten hoe het met Mij gaat en hoe het met Mij gaat aflopen?’ De apostelen weten werkelijk niet wat ze moeten denken en vragen. Miscommunicatie! En dat nog wel op zo’n cruciaal moment. Als het Jezus niet lukt om met zijn apostelen in contact te blijven, is zijn levenswerk mislukt. Als Hij er niet in slaagt om op dit intieme moment – op dit allerlaatste moment in zijn leven dat Hij nog met vrienden samen is – als Hij er niet in slaagt te communiceren waar het Hem om te doen is, is zijn levenswerk mislukt en gaat de boodschap niet verder. Dan is Jezus er niet in geslaagd werkelijk met zijn apostelen te communiceren. Dan is met zijn dood alles voorbij.

In ons leven, op ons werk, in onze familie en in onze vriendenkring is er ook vaak miscommunicatie. We luisteren niet goed, niet aandachtig. We zijn onzorgvuldig in onze formuleringen. We zeggen zomaar wat en beseffen niet op tijd dat we de ander kwetsen en niet serieus nemen. We begrijpen elkaar niet of – erger – we doen geen poging om de ander echt te begrijpen. Communiceren is niet eenvoudig. Het is eerder een zeldzaamheid dat het goed gaat.

In onze vieringen van gebed, woord en sacrament wordt er ook veel gecommuniceerd. Er wordt gezongen, gebeden, gelezen en gepreikt. Allemaal woorden. Woorden maken een belangrijk bestanddeel uit van onze vieringen. Soms gewone woorden, soms moeilijke woorden. De mysteries van God zijn nou eenmaal met gemakkelijk in woorden te vangen.

Daarom gebruiken we woorden die we niet kennen in het dagelijks spraakgebruik, of woorden die in het dagelijks leven een andere betekenis hebben. Het woord 'genade' is een heel Bijbels woord, maar in het dagelijks leven kennen we het vooral in de situatie dat iemand door een ander wordt tegen de grond wordt gedrukt en dan smeekt: 'Genade!' Ook het woord 'liefde' heeft in de media niet dezelfde betekenis als in de Kerk en in de Bijbel.

Er wordt in de vieringen ook gecommuniceerd met symbolen: kaarsen, een kruisbeeld, een kruisteken, staan, zitten en knielen, het Heilig Brood van de eucharistie. Al deze handelingen, tekens en symbolen hebben een betekenis. En als we die geleerd hebben, verstaan we ze ook en kunnen wij ze gebruiken... om te communiceren met God.

We vieren vandaag het feest van de heilige Drieëenheid. We drukken daarmee het mysterie uit dat God is. God in zijn oneindigheid slaat een brug naar de mensen door zijn Zoon mens te laten worden en door zijn Heilige Geest in de gelovigen te laten wonen. God die Vader is en alles te boven gaat, wordt mens en medemens van ons in Jezus Christus. Hij komt bij ons wonen en wordt onze buurman. Hij is de God naast ons. En als Hij echt medemens is geworden van ons, betekent dat dat Hij ook sterft als wij. Jezus blijft echter bij ons en in onze Kerk en in onze wereld door de Heilige Geest: God in ons. Op deze wijze bouwt God een brug naar ons. En over die brug kunnen wij Hem bereiken. In de Geest en door Christus komen wij – als over een brug – bij de Vader aan de overkant.

Als God een bruggenbouwer is, mogen wij dat ook zijn. Door ons geloof te communiceren met anderen slaan we bruggen tussen mensen omdat het ons diepste zelf raakt. Verbonden zijn in geloof is een diepe vorm van samen zijn. Het is een echte manier van communiceren.

In deze week van de Heiligdomsvaart beleven wij oude tradities. We communiceren het geloof in God die Drieëen is en het geloof in Jezus Christus die waarlijk God én mens is – het geloof van H. Servatius. Laten we proberen de brug die God heeft gebouwd uit te bouwen in onze samenleving. Laten we het geloof communiceren zoals het uiteindelijk bij de apostelen ook gelukt is toen bleek dat het Laatste Avondmaal niet het laatste belangrijke moment in Jezus leven was.

Na zijn dood kwam de verrijzenis en werd de Heilige Geest gezonden zodat de apostelen alsnog konden begrijpen wat Jezus deed en zei bij het Laatste Avondmaal. Wij delen in de Geest die bruggen kan bouwen en God en mensen met elkaar in contact kan brengen.

**Mgr. Ron van den Hout,
bisschop van Roermond**

Uit het bisdom

Preek bij Oud Limburgs Schuttersfeest door bisschop van den Hout

14^e zondag door het jaar (C). 5 juli 2025 bij gelegenheid van het Oud Limburgs Schuttersfeest op 6 juli 2025 Heythuysen

Jes 66,10-14c; Gal 6,14-18; Lc 10,1-12.17-20

'Same aan um!' en 'Same amen!'

Het woord 'Amen' is een bij uitstek kerkelijk woord. Iedereen weet dat, ook al gebruikt men het woord profaan. Bijv. als iemand lang aan het woord is en je er niet tussen komt, zou je kunnen inbreken met 'Amen' en daarmee de ander het zwijgen opleggen: "Stop maar, je hebt lang genoeg gepraat." Soms gebeurt het mij – als ik herkenbaar op straat loop – dat iemand roept 'Amen'. Hij herkent mij als iemand van het geloof en de Kerk. Ik ervaar dat als een belediging maar maak me er ook geen zorgen om.

'Amen' is in onze vieringen een veelvoorkomend én belangrijk woord. We gebruiken het als de afsluiting van een gebed: Onzevader, Weesgegroet, geloofsbelijdenis, kruisteken en zegen. Het lijkt niet veel te betekenen. Het is het einde van een gebedstekst.

Maar toch, met 'Amen' benadruk je nog eens wat je hebt gezegd: 'zo is het'. 'Amen' is een geloofsantwoord, niet alleen een punt aan het einde van een tekst.

Ik ga u een heel praktisch voorbeeld geven. In de eucharistieviering vindt de uitreiking plaats van de H. Communie, een belangrijk moment waaraan veel gelovigen deelnemen. Ze komen naar voren om de H. Communie uit handen van de priester of diaken te ontvangen. Het is een uiting van geloof. Het brood dat wordt uitgedeeld is geen brood meer. Bij de offergang hebben we brood en wijn aangedragen, de priester heeft ze opgedragen aan God en het eucharistisch gebed erover uitgesproken en daarin de woorden van Jezus bij het Laatste Avondmaal herhaalt: 'Dit is mijn lichaam... dit is mijn bloed'. Wat wij in de H. Communie krijgen aangereikt is geen brood meer, maar het Lichaam van Christus. Hij is het zelf die zich aan ons geeft zoals Hij zichzelf gegeven heeft tijdens de kruisiging.

Als u ter communie komt, wat doet u dan als de priester zegt: "Lichaam van Christus." Wat zegt u dan? Ik hoor steeds vaker 'dank je wel' en meestal hoor ik helemaal niets en neemt men de H. Communie zwijgend aan.

Het woordje 'dankjewel' is wel interessant om even bij stil te staan. Wanneer zeggen wij 'dankjewel'. Als iemand iets voor ons gedaan heeft, als we een cadeau mochten ontvangen, dan bedanken we de gever.

Bij de H. Communie hoeft u de priester/diaken die de communie uitdeelt niet te bedanken! Van u wordt een geloofsantwoord gevraagd op hetgeen de priester zegt: "Dit is het Lichaam van Christus." Wat u ziet, is brood. Het brood dat is aangedragen ziet er nog steeds als brood uit, het is naar zijn gedaante nog steeds brood. En toch geloven wij dat het Christus zelf is. Dát geloof spreekt u uit wanneer u de H. Communie ontvangt met 'Amen'.

De 2e lezing van zojuist eindigde met 'Amen': "Broeders en zusters, de genade van onze Heer Jezus Christus zij met u. Amen." Paulus spreekt over het kruis van Christus waardoor vrede en barmhartigheid over ons zijn gekomen. Het kruis van Christus heeft alles anders gemaakt. En dat is ook een kwestie van geloof. Want we zien dat er nog steeds oorlog en ruzie in de wereld bestaat, onrecht en armoede, dus u zult zich afvragen: is door het kruis alles nieuw gemaakt? Is er door het kruis een nieuwe schepping gekomen? Ook het kruis van Christus vraagt om geloof, vraagt om ons 'Amen'.

De organisatie van het deze mis heeft het thema *'Same aan um!'* aangepast voor deze kerkdienst: *'Same amen!'* Wij spreken samen en persoonlijk ons geloof uit. Als de katholieke kerk in ons Limburg wil overleven zal zij gedragen moeten worden door persoonlijk overtuigde christen-gelovigen die elkaar opzoeken om het geloof samen te beleven en erin te groeien. Zonder persoonlijke bewuste overtuiging van de waarheid van het katholieke geloof gaat het met de Kerk niet verder. Zonder geloof in de heilzame kruisdood van Christus en zonder geloof in de sacramenten als middel tot eeuwig heil – de belangrijke geloofswaarheden – zal de Kerk in Limburg nog verder krimpen.

Heythuysen en de schutterij Sint-Nicolaas laten zien dat we als gemeenschap veel voor elkaar kunnen krijgen, dat we er samen de schouders onder kunnen zetten en dat we dan veel kunnen bereiken. Dat kost wel veel energie en goede leiding. Afgelopen week las ik in de krant een interview met iemand die de vrijwilligers moet organiseren. Dat is een hele klus. Die wil dat, die kan dan niet, die wil niet met die... enz.

Hoe stuur je 1800 vrijwilligers aan? Maar naar gelang de tijd vordert, komt iedereen toch in de meewerk-stand. Als het erop aan komt, zeg je 'ja' ('amen') op wat van je gevraagd wordt. Dan toont zich de kracht van de plaatselijke gemeenschap, de saamhorigheid en bereidheid om mee te werken.

Plaatselijke verenigingen zijn belangrijk voor het leefklimaat in het dorp. Schutterijen zijn daar een voorbeeld van. Graag wil ik de schutterij Sint-Nicolaas feliciteren met dit Oud Limburgs Schuttersfeest en hen morgen veel sterkte toewensen om alles in goede banen te leiden. Dat het een feest mag zijn voor schutters, vrijwilligers en alle belangstellenden.

**Mgr. Ron van den Hout,
bisschop van Roermond**

Uit het bisdom

Preek diocesane dag Heilig Jaar door bisschop van den Hout

Preek Diocesane Dag Heilig Jaar 30 augustus 2025

Rom 5,5-11; Lc 4,16-21

"Mgr. Lemmens kon het zich in de jaren 1950 niet voorstellen dat er een tijd zou komen dat mensen niet meer naar de kerk zouden gaan." Deze opmerking maakte onze perschef in het geloofsgesprek van afgelopen zondag 24 augustus. Hij voegde daaraan toe – en dat is belangrijk: "Nú kunnen we ons niet voorstellen dat er een tijd komt dat de mensen wel naar de kerk gaan." Het is maar net hoe je kijkt en wat je wilt zien. Wij kunnen de toekomst niet voorspellen. Ik verwacht volgend jaar geen grote veranderingen in het kerkbezoek. Daarvoor ben ik realistisch genoeg. De tijd van vroeger komt zeker ook niet terug. Maar we moeten altijd durven verwachten en durven hopen dat het geloof en de Kerk doorgaan.

Die hoop geven wij nu al gestalte door het geloof dat bij ons blijft, dat in ons aanwezig is, en dat we persoonlijk en gezamenlijk beleven. Die hoop geven wij gestalte door hetgeen wij doen voor anderen. Een van de verhalen van hoop van de website *Beweging van hoop* is een verhaal van een dochter van wie de vader dementerend is. Het sprak mij aan.

De dochter komt op de markt en vertelt er over aan een marktvrouw: "Hij woont inmiddels veilig in een verzorgingshuis. Dat voelt fijner voor ons, zijn kinderen. Maar nee hij heeft het daar niet naar zijn zin, elke dag wil hij naar huis, maar hij heeft geen huis meer." De marktvrouw wuift de klaagzang van de dochter over het verzorgingshuis weg. Ze geeft haar een bakje aardbeien en adviseert met klem naar hem toe te gaan, zo vaak mogelijk. Omdat dat het enige is wat echt helpt. Zo komt het dat ik 's middags bij mijn vader zit, hem meeneem naar een rustig plekje in de binnentuin van zijn afdeling. Daar zitten we samen, hand in hand. Het stond niet op mijn lijstje, maar het kwam er toch van. Dank je wel bijzondere marktmevrouw voor het advies en het 'overhoop' halen van mijn to-do list", besluit de dochter.

Een eenvoudig verhaal van iemand die anders is gaan kijken. Niet meer: dit en dat heb ik nog te doen, ik heb het druk, ik moet van alles afwerken, maar gewoon tijd nemen om bij de ander te zijn.

Het is niet wereldschokkend, het levert niets op, maar je stelt wel een hoopvolle daad.

Paus Leo heeft ook een hoopvol teken gesteld. Zijn uitspraak over de situatie in Gaza, de Westelijke Jordaanoever en Israël heeft zijn volle aandacht. Hij dringt aan op een einde van de oorlog: "Ik vraag om vrijlating van alle gijzelaars, om een duurzaam staakt-het-vuren, om het vergemakkelijken van veilige toegang tot humanitaire hulp en om onbeperkte eerbieding van het humanitaire recht." Hij doet hiermee een uitdrukkelijk beroep op de regering van Israël om te stoppen met de aanvallen in Gaza. Hij voegt daar aan toe – en dan wordt het iets politieker – dat hij het onverantwoord vindt dan het Palestijnse volk collectief gestraft wordt vanwege Hamas. Het is willekeurig geweld geworden. Een hoopvol teken in het oorlogsgebied Gaza is de aanwezigheid van katholieke en Grieks-orthodoxe priesters en religieuzen. Zij blijven hun medegelovigen nabij.

Ook het bouwen van een nieuwe Joodse nederzetting ten oosten van Jeruzalem waardoor er nooit meer een Palestijnse staat kan komen naast de staat Israël, kan niet rekenen op de goedkeuring van het Vaticaan. Het Vaticaan heeft altijd gekozen voor de twee-staten-oplossing: Israël en Palestina als twee vrije naties naast elkaar. Het zijn uitingen van hoop in een hopeloze en wanhopige situatie. Het zijn noodkreten, tegen dovenmansoren gezegd. Maar hopen is doen wat je kunt, met daden, en anders met woorden. Tegenover wanhoop en ontmoediging moet hoop staan.

Hebr. 6,19: "De hoop is het veilige en vaste anker van onze ziel." Rom 5,5: "De hoop wordt niet teleurgesteld, want Gods liefde is in ons hart uitgestort door de Heilige Geest die ons werd geschonken." Het woord 'hopen' heeft de associatie van onzekerheid en niet weten. Maar in de beide geciteerde Bijbelteksten blijkt het tegenovergestelde. Hoop betekent zekerheid, vast grond. Het is als met het woord 'geloven'. Dat heeft ook de connotatie van niet zeker weten, maar dat is niet Bijbels. Geloven en hopen is even zeker als de liefde die je voelt en waar je ook niet aan twijfelt.

Moge de zekerheid van de hoop ons doen leven en actief in het leven doen staan.

Mgr. Ron van den Hout,
bisschop van Roermond

Uit het bisdom

Preek bij aanstellingen lectoren door bisschop van den Hout

**Preek bij aanstelling tot lector Rolduc
6 november 2025 en Blankenberg 12 november 2025**

Bij de voorbereiding van een uitvaart vroeg ik of een van de kinderen de eerste lezing zou willen doen. Je wilt de familieleden graag bij de viering betrekken en ze een rol geven. Een van de zonen zei: "Ik wil dat wel doen, maar mag ik eerst de tekst zien, of ik er wel achter sta." Vanuit liturgisch opzicht is dit een vreemde opmerking. Het getuigt ervan dat de betreffende zoon niet goed begrijpt wat liturgie is, niet goed begrijpt wat het betekent om een bestaande tekst (door een ander geschreven) voor te lezen en wat het betekent om Gods woord voor te lezen.

Een ander voorbeeld: een lectrice weigert de 2^e lezing op de 21^e zondag door het jaar (C): "Broeders en zusters, Weest elkander onderdanig uit ontzag voor Christus. Vrouwen, weest onderdanig aan uw man als aan de Heer. Want de man is het hoofd van de vrouw zoals Christus het hoofd is van de kerk. Hij is ook de Verlosser van zijn lichaam; maar zoals de kerk onderdanig is aan Christus, zo moet ook de vrouw haar man in alles onderdanig zijn" (Ef 5).

Vanuit pastoraal oogpunt snap ik de zoon (en de lectrice) wel. Hij staat een beetje aan de rand van de Kerk. De uitvaart van zijn vader, brengt hem weer náár de kerk waar hij zo zijn eigen gedachten over heeft ontwikkeld na zijn kinderjaren. Hij vraagt zich af of hij (nog) het geloof van de Kerk deelt. Vanuit dat oogpunt begrijp ik zijn huiver om zomaar een tekst die de pastoor aandraagt publiekelijk voor te dragen.

Vanuit liturgisch oogpunt heb ik de opmerkingen zoals van deze zoon altijd vreemd gevonden. In de kerk wordt gelezen uit de Bijbel. Het zijn niet je eigen woorden, ze zijn door anderen geschreven, lang geleden. We lezen voor uit de brieven van Paulus, uit het boek Genesis, uit de profeet Jesaja. We lezen de tekst van een ander, zoals we ook uit de krant of uit een boek voorlezen aan iemand die blind is geworden. We zijn het niet altijd eens met wat er in de krant staat of in de roman, maar we dragen het vóór.

In de kerk lezen we bovendien voor uit de Bijbel. Deze boeken en teksten die in een periode van zo'n 1000 jaar zijn ontstaan in het volk Israël en in de vroege Kerk hebben we ontvangen als Woord van God. Of ik het met het Woord van God eens ben ...? Soms misschien wel niet, soms snap ik niet wat God zegt of bedoelt. Ik kan groeien in mijn vertrouwen op God, ik kan ook groeien in het begrijpen van Gods Woord. Ik lees niet voor uit de Bijbel omdat ik het eens ben met de inhoud, maar omdat ik wil weten wat God zegt, omdat ik ervan wil leren, omdat ik onder het Woord wil gaan staan. Dáár zit natuurlijk ook de twijfel van de zoon bij de uitvaart van zijn vader.

De taak van lector in onze liturgie is een belangrijke. Vandaag worden jullie aangesteld tot lector als een stap op weg naar de wijding. De lector heeft een eigen taak: het Woord van God voorlezen tijdens liturgische plechtigheden. Je hoeft niet per se officieel aangesteld te zijn om de rol van lector te kunnen uitoefenen. Er zijn vele parochianen die deze taak goed vervullen. Maar de aanstelling van vandaag is een officiële stap in de opgang naar de wijding. Je moet als wijdingskandidaat die taak een periode uitgeoefend hebben. De taak van lector betreft alle Bijbelboeken behalve het evangelie (dat door de diaken wordt gelezen, en bij diens ontstentenis door de priester). Ook de psalm na de eerste lezing kan door de lector worden gelezen, als deze niet door het koor of door een psalmist wordt gezongen. Ook de voorbede wordt door de lector gelezen.

Het voorlezen van een Bijbelse tekst vraagt om een rustige voordracht. Je moet ervan uitgaan dat de mensen het – zonder mee te lezen – goed moeten kunnen volgen door het gebruik van een duidelijke stem en een heldere articulatie, het juist plaatsen van de accenten en het inlassen van de juiste pauzes. Het mag geen saaie voorlezing worden, maar je hoeft ook geen acteur te zijn. Het zijn niet je eigen woorden die je voorleest, het is het Woord van God. Je leest vanuit de houding dat je zelf de eerste luisteraar bent. Je leest het aan anderen voor, omdat je zelf als eerste uit het Woord wilt leven. Je hoeft ook niet voortdurend je blik op de mensen in de kerk te richten, maar je staat wel fier en recht achter de ambo, zodat iedereen je goed kan zien en horen. Neem een voorbeeld aan Ezra: "Vanaf de dageraad tot de middag [dat hoeft dan wel niet] las Ezra voor uit het boek op het plein voor de Waterpoort ten aanhoren van de mannen en vrouwen en van allen die het konden volgen. Het volk luisterde aandachtig naar de voorlezing van het wetboek." Richt je ook op Christus die zegt: "Mijn leer is niet van mij, maar van Hem die Mij gezonden heeft."

Versta je taak als lector niet als een taak waarmee je op zoek gaat naar eigen eer, maar als een opdracht om het woord van God zo goed mogelijk over te brengen aan je medechristenen én als een opdracht om het zo goed mogelijk voor te leven, want daden kunnen soms meer spreken dan woorden.

**Mgr. Ron van den Hout,
bisschop van Roermond**

Uit het bisdom

Preek bij Red Wednesday door bisschop van den Hout

**Homilie in het kader van Red Wednesday
19 november 2025 St.-Christoffelkathedraal
Roermond**

1Makk 2,49-52.57-64; Mt 10,26-33)

Vervolging is ons als christenen vanaf het begin bekend. In het boek van de Handelingen van de apostelen horen we al van de marteldood van de apostel Jakobus Major, van de diaken Stefanus en anderen. De eerste christen vluchten Jeruzalem uit.

In het Jodendom is het verschijnsel godsdienst- vervolging een tamelijk laat verschijnsel. Pas in de 2^e eeuw voor Christus worden Joden om hun geloof vervolgd. De vervolging van Joden in de Middeleeuwen tot in de 20ste eeuw is genoegzaam bekend. Maar pas in de 2^e eeuw v. Chr. kent het Jodendom onderdrukking en vervolging.

Koning Antiochus IV van Syrië plundert in 167 v. Chr. de tempel van Jeruzalem, hij sloopt de muren van de stad en richt een zwaar versterkte citadel op (Akra), een soort Griekse polis met eigen instellingen. Er worden het joodse volk godsdienstige beperkingen opgelegd. Hij schaft de wet van Mozes af, en de tempeldienst en andere joodse gebruiken zoals het onderhouden van de sabbat en de besnijdenis. Op het altaar in de tempel wordt een altaar van Zeus Olympus opgericht (in het boek Daniël 'gruwel der verwoesting' genoemd). Er zijn sterke tendensen in de Joodse bevolking om het volk mee te laten doen in de 'vaart der volken'. Vele Joden schikken zich in de maatregelen, maar niet iedereen. Er groeit weerstand hetgeen aanvankelijk leidt tot het onderduiken van wetsgetrouwen Joden in afgelegen streken. Maar later komen ze tevoorschijn en dat leidt tot een guerrillaoorlog onder leiding van Mattatias en zijn zonen (Makkabeeën).

Het is in die tijd dat er voor het eerst martelaren voor het geloof zijn. De genoemde Mattatias en zijn zonen zijn er beroemd mee geworden. Zij verzetten zich fel tegen de onderdrukking en na drie jaren slagen zij erin de tempel van Jeruzalem weer te heroveren en opnieuw te laten inwijden (164 v. Chr.). Het Joodse chanoekafeest herinnert hieraan (een lichtfeest in december).

Het christendom is vanaf het begin bekend met het martelaarschap. Jezus is de eerste en grootste martelaar.

Hij heeft met zijn kruisdood voor ons het eeuwig leven mogelijk gemaakt. Hij moest volgens Gods heilsplan sterven voor ons. Hierna zijn velen Hem gevolgd in de marteldood.

Onlangs heb ik de biografie gelezen van mgr. Frans Schraven (* Lottum/Broekhuizenvorst 1873-1937), een lazarist werkzaam in China. Hij werd met 8 huisgenoten ontvoerd en in koelen bloede vermoord. Japanners drongen de missiepost binnen.

"Die wilden een aantal vrouwen en meisjes meenemen 'om te werken voor de Japanse militairen.' Bisschop Schraven of een van de andere Europese geestelijken zou dat hebben weten te voorkomen: 'Jullie kunnen pakken wat jullie willen, maar wij zullen nooit meisjes uitleveren.'"
Bisschop Schraven: "U kunt mij doden als u wilt, maar u geven waar u om vraagt: nooit."

De situatie in China is voor christenen nog steeds niet veilig. Het is van de vele landen waarover wordt geschreven in het rapport met bevindingen van Kerk in Nood. De Chinese president Xi Jinping wil alle religieuze tradities op één lijn brengen met de socialistische ideologie. Alle religieuze plaatsen (dus niet alleen van christenen) worden onderworpen aan de evaluaties van de staat. Het is verboden om er activiteiten te organiseren die in strijd zijn met de nationale belangen. Men mag de eigen godsdienst niet op een eigen wijze beleven. De socialistische kernwaarden staan boven alles. De paus is ook niet vrij om bisschoppen te benoemen. Er is wel een overeenkomst met het Vaticaan, maar ik heb de indruk dat de Chinese overheid zich er weinig van aantrekt en de katholieken steeds meer naar de marge van de samenleving drijft.

In de beginperiode van het christendom was de martelaar degene die tegen de vervolging in bleef vasthouden aan zijn belijdenis en zijn (of haar) geloof in Christus, en weigerde de keizer van het Romeinse rijk te aanbidden of offers voor hem te brengen. De christenen werden verhoord, gefolterd en gedood. Strikt genomen gaat het bij martelaarschap om de belijdenis van Christus en het blijven bij 'ja, ik ben christen'.

In de loop van de geschiedenis van het christendom wordt het ook wat breder gezien. Bijvoorbeeld de zojuist genoemde Frans Schraven.

Hem werd niet uitdrukkelijk gevraagd om Christus te ontkennen, maar om meisjes uit te leveren aan soldaten. Hij stond voor de waarheid en voor het goede. Zo kennen we ook Maximiliaan Kolbe die in het concentratiekamp Auschwitz zichzelf aanbood om te sterven in plaats van een vader met een gezin. Hij werd niet uitdrukkelijk gevraagd om Christus te ontkennen, maar hij stond voor het goede en protesteerde tegen het gewetenloze nazisme. Voor de kampbeulen was het geloof in Christus niet relevant, ze hebben er niet over nagedacht, het interesseerde hen niet. Het ging hen om hun nazistische en fascistische ideologie.

Ook in onze tijd wordt ons niet verboden om Christus te belijden. Maar wij merken wel dat in gesprekken over het christelijk geloof het meer gaat over normen en waarden, en dat de belijdenis van Jezus niet vaak wordt genoemd. Als wij met anderen over geloof spreken en anderen naar hun geloofsmotivatie vragen, verwijst men meestal naar respect en naastenliefde, en zelden gaat het om liefde voor Christus.

We mogen niet bang zijn om over Christus te spreken. We hoeven/mogen niet bang zijn Naam te noemen en te gebruiken. "Weest niet bevreesd voor hen die wel het lichaam kunnen doden, maar niet de ziel." Onze ziel is ons kostbaarste bezit, onze relatie met Christus is het meest kostbare dat we hebben. Niemand kan het ons afnemen. We weten dat we door God worden gedragen.

In dit geloof willen we al diegenen sterken die wereldwijd onder verdrukking of vervolging gebukt gaan en die beperkt worden in de uitoefening van hun geloof. Dat ze mogen volharden en dat de Heilige Geest hen kracht verleent en moed. We mogen ervan overtuigd zijn dat het christendom dáár het meest vitaal is, waar het te lijden heeft van onvrijheid. In vervolging komen er krachten boven die wij ons als verwende westerlingen niet meer kunnen voorstellen.

**Mgr. Ron van den Hout,
bisschop van Roermond**

Uit het bisdom

Preek afsluiting Jubeljaar door bisschop van den Hout

**Preek afsluiting Jubeljaar 28 december 2025
St.-Christoffelkathedraal Roermond**

Wat heeft dit Jubeljaar ons gebracht? Ik herinner me nog de vraag van de journalist van L1 – een jaar geleden – aan mij en aan de plebaan: Wat verwacht u van dit Jubeljaar? De journalist zal nu vragen: wat heeft het Jubeljaar gebracht?

Op initiatief van de bisschoppen is een beweging van hoop op gang gekomen. Vertel nou eens positieve verhalen, hoopvolle en liefdevolle dingen die je zelf hebt meegemaakt, en deel die met anderen. Wat is in het afgelopen jaar gebeurd. Er is een website gekomen: *Beweging van hoop* met allerlei gewone verhalen uit het dagelijks leven en eenvoudige initiatieven die een tegenwicht vormen bij het nieuws van ellende, politieke crisis en oorlog. Op 16 januari 2026 is er een inspiratiedag in Den Bosch met de Bossche bisschop en met Theo Bovens, Eerste Kamerlid en voormalig gouverneur van Limburg. Iets anders op landelijk niveau was de bedevaart naar Rome met 1100 mensen (26 april – 3 mei 2025). Ik was er zelf bij en het was een mooie en belangrijke pelgrimstocht.

In ons bisdom waren er het afgelopen jaar extra vieringen, eucharistievieringen en vespers – niet erg druk bezocht. Een aantal parochies heeft een minibedevaart gemaakt naar Roermond. Een beperkt aantal gelovigen zal gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid om te biechten en een volle aflaat te ontvangen in een van de aangewezen kerken: Sint-Christoffelkathedraal in Roermond, Sint-Servaasbasiliek in Maastricht en de Petrus' Bandenkerk in Venray. De openingsviering in de kathedraal die op het feest van de H. Familie vorig jaar op televisie werd uitgezonden was mooi en goed bezocht, alsook de diocesane dag op 30 augustus.

Wat verder positief is opgevallen: het thema 'hoop' en 'pelgrims van hoop' is in de verkondiging, bij lezingen en in de media vaak ter sprake gekomen. Afgelopen week nog: Koning Charles van Engeland was bij de paus geweest, ze hebben samen gebeden! en vervolgens: In zijn nieuwjaarstoespraak sprak hij over het katholieke Jubeljaar.

“Pelgrimeren is voorwaarts reizen, de toekomst in, terwijl je achterwaarts reist om te gedenken en van het verleden te leren.”

Ik wil voorlopig nog een laatste keer met u spreken over hoop, en dan een tijdje niet meer. Dan hoop ik het vooral te leven en uit te stralen bij de uitwerking van de toekomstvisie die is vóór Kerstmis opgesteld en die de komende 5 à 10 jaar als leidraad moet dienen voor het bisdombeleid. De drie rondetafelgesprekken op Rolduc zijn in een positieve en open sfeer verlopen. Alle 150 deelnemers namen van harte deel en deelden graag hun visie op de toekomst. We probeerden ook te luisteren en biddend bij elkaar te zijn. Want de toekomst kunnen we alleen uit Gods hand ontvangen. De komende maanden gaan we verder aan de slag om een synodale werkwijze in te oefenen in het hele bisdom. Geestelijken en leken-gelovigen zullen sámen moeten werken. En ook de priesters onderling zullen sámen moeten werken aan de parochie van de toekomst die een gemeenschap van gemeenschappen zal zijn.

Nog één keer over het thema ‘hoop’: Een moderne auteur (Tommy Wieringa) zegt in een krantenartikel: “Hoop is uitgestelde teleurstelling. Die kun je beter niet koesteren inzake grote, onoplosbare kwesties als de klimaatcrisis. Want juist dan schep je de vrijheid om het goede te doen, en dat ook vol te houden, te blijven doen.”

‘Hoop is uitgestelde teleurstelling’. Dit is een confronterende stellingname gebaseerd op louter seculiere basis. Ik kan me wel iets bij voorstellen bij deze uitspraak, ook als het over de Kerk gaat. Je zou kunnen zeggen: ‘Ik hoop dat de kerken weer drukker bezocht worden’. We weten natuurlijk niet hoe sterk Gods genade is, maar die hoop is niet heel realistisch.

Maar wat ik me verder afvraag aan deze uitspraak. Tommy Wieringa zegt: Als je de hoop niet koestert, schep je de vrijheid om het goede te doen. Ik zou juist het omgekeerde denken: als je hoop hebt, ben je bereid om het goede te doen en weet je ook waar je aan moet werken. Als je geen hoop hebt en niet toekomstgericht, hoe weet je dan wat je moet doen en wat goed is?

Een andere auteur Václav Havel wordt vaak geciteerd: “Hoop is niet de overtuiging dat iets goed zal aflopen, maar de zekerheid dat iets zinvol is, ongeacht hoe het afloopt.” In deze uitspraak herken ik me al beter.

Er is hoop als je de zin hebt ontdekt van wat je doet, als je leven betekenis heeft, als je betekenis ervaart of als je weet dat je leven waardevol is. Vanuit een zinvol leven, doe je de goede dingen. Hoop is ook verbonden met relatie. Als je een relatie hebt met God, heb je hoop.

Als je Hem vertrouwt, heb je hoop. Dat is ook al zo tussen mensen. Vertrouwen hebben in iemand maakt je tot een hoopvol mens. En je bouwt vertrouwen op omdat je goede ervaringen hebt opgedaan met die ander.

Als het over christelijke hoop gaat, over de theologale deugd van hoop – zoals liefde en geloof theologale deugden zijn – blijft het ijkpunt: de glorievolle kruisdood van Christus. Zelfs in de meest diepe ellende is er hoop, ontstaat er leven, eeuwig leven. Er is altijd hoop, ook als iemand volledig wanhopig is of het niet meer ziet zitten. Onze christelijke hoop is gericht op eeuwig leven dat voor ieder van ons is weggelegd. Op het eeuwig leven is uiteindelijk onze hoop gericht, en die hoop zal niet worden teleurgesteld, als wij daar oprecht naar verlangen.

De vlaggen die bij het bisschopshuis aan de Paredisstraat, bij de burelen aan de Swalmerstraat en bij de kathedraal hangen kunnen worden binnengehaald. Die hebben dit jaar hun betekenis gehad.

Ik zou dit heilig jaar willen eindigen met een gedicht gebaseerd op Charles Péguy (1873-1914) en daarmee sluit ik hier in Roermond dit bijzondere jaar af.

*De hoop, de kleine
wandelt praktisch ongezien
naast haar twee oudere zussen.
Toch sleept zij, de kleine, alles mee.
Want Geloof ziet slechts wat is.
En Liefde
houdt alleen van wat er is.
Maar hoop houdt van wat zal zijn.
Zij is degene die
ervoor zorgt dat de anderen blijven lopen;
zij is degene die hen leidt,
en zorgt dat ze
allemaal samen lopen.*

**Mgr. Ron van den Hout,
bisschop van Roermond**

Uit het bisdom

Dag van het Jodendom 26 januari 2025 Cadier en Keer

‘Op weg.’ Dat is dit jaar het thema voor de Dag van het Jodendom. Bij twee belangrijke theologische onderwerpen zou ik willen stil staan, onderwerpen waarmee wij ‘op weg’ blijven.

Nostra Aetate 60 jaar

Twee belangrijke stappen destijds

Het conciliedocument *Nostra Aetate* (NA) sloeg 60 jaar (28 oktober 1965) geleden een nieuwe weg in met betrekking tot de relatie Kerk - Jodendom. Het is het kortste document van Vaticanum II en bestaat maar uit slechts 5 alinea's. De meest gekende en belangrijke passages waar we vandaag niet verder op ingaan zijn:

- NA 4 constateert dat veel Joden Jezus niet hebben aanvaard, maar voegt er aan toe (en dat is het nieuwe): “Niettemin blijven de Joden, volgens de apostel [Paulus], omwille van de aartsvaders steeds bijzonder dierbaar aan God, die geen berouw kent over zijn gaven noch over zijn roeping.” Al eerder in het hoofdstuk werd gemeld dat God met het volk Israël een verbond is aangegaan en dat God dit verbond niet heeft verbroken. De Kerk mag door het Oude Testament delen in dat verbond en worden gevoed vanuit de wortel van de goede olijfboom Israël. De Kerk is de wilde tak van heidenvolken (wij als Europeanen) die op de goede olijfboom zijn geënt. Israël is en blijft het volk van het eerste verbond. Christenen hebben hun geloof in de ene God van Israël ontvangen en horen er in tweede instantie bij.
- Een andere belangrijke tekst in NA 4 gaat over de schuld voor de dood van Christus tegen de achtergrond van de ‘klassieke’ opvatting van het christendom dat de Joden Jezus/God hebben vermoord. “Hoewel de gezagsdragers van de Joden met hun aanhangers de dood van Christus hebben doorgedreven, kan toch datgene wat tijdens zijn lijden werd bedreven noch alle toen levende Joden zonder onderscheid noch de Joden van onze tijd worden aangerekend.”

Dit zijn twee uiterst belangrijke stappen. Want als christenen hebben we een anti-Joodse theologie gekend en daarmee bijgedragen aan anti-semitisme.

Opmerkingen bij NA in zijn geheel

60 jaar na dato kunnen we de volgende waarnemingen doen t.a.v. NA:

- NA gaat niet alleen over de relatie van de Kerk tot het Jodendom, maar over de houding van de Kerk ten opzichte van de niet-christelijke godsdiensten in het algemeen. In NA 1 gaat het over de ene mensengemeenschap, de universaliteit van alle volken waarbinnen de vele godsdiensten een plaats hebben. Alle mensen, culturen en godsdiensten houden zich bezig met de volgende vragen: wat is goed/kwaad? Wat is de zin van het leven? Wat betekent de dood? Hoe vinden we het ware geluk? Deze vragen zijn universeel en elke godsdienst geeft hierop zijn eigen antwoord. In de drie hoofdstukken die volgen (2 tot en met 4) worden de grote wereldgodsdiensten behandeld, allereerst het hindoeïsme en het boeddhisme (NA 2). “De katholieke kerk verwerpt niets van datgene wat in deze godsdiensten waar en heilig is [...] Zij echter verkondigt en moet zonder ophouden verkondigen de Christus, die is ‘de weg, de waarheid en het leven’, in wie de mensen de volheid van het godsdienstig leven vinden en in wie God alles met zich heeft verzoend.”
- In NA 3 wordt de islam besproken. De Kerk erkent dat zij de ene God aanbidden, de Barmhartige, de Almachtige, de Schepper die gesproken heeft tot de mensen. De islam kent dus ook het idee van ‘openbaring’. Moslims leggen zich toe op de onderwerping aan God zoals Abraham heeft gedaan. “Hoewel zij Christus niet als God erkennen, vereren zij Hem toch als profeet [...]”. De Kerk legt zich ernstig toe op wederzijds begrip en wil de sociale rechtvaardigheid samen met de moslims bevorderen.
- In NA 4 wordt vervolgens het Jodendom besproken waarin de twee genoemde kernpassages voorkomen.

Hoe wordt het Jodendom behandeld in Nostra Aetate? Welke plaats heeft het Jodendom ten opzichte van het christendom?

- Het Jodendom wordt genoemd en behandeld als laatste van de grote wereldgodsdiensten naast het christendom (hindoeïsme, boeddhisme, islam, Jodendom), omdat – zo heeft het concilie waarschijnlijk gedacht – het Jodendom aan het christendom het meest verwant is en de meeste overeenkomsten vertoont. De volgorde geeft dus een opklimmende waardering aan.

- Men kan zich afvragen waarom het concilie niet is begonnen met de godsdienst die het meest met het christendom verwant is en waarom men de minst verwante godsdienst niet als laatste heeft behandeld. Dat heeft te maken met de theologische insteek die men heeft gekozen, namelijk de schepping. NA begint met de universele mens die zich levensvragen stelt. Omdat men begint bij de mensheid als zodanig (het breedst mogelijke perspectief) en men zo toewerkt naar het christendom als de meest ware godsdienst.
- Hiermee komt overeen de keuze die het concilie heeft gemaakt ten aanzien van de godsdienstvrijheid in het document *Dignitatis humanae*. De godsdienstvrijheid wordt gefundeerd in het mens-zijn als zodanig. Dat was een nieuw geluid en klonk geheel anders dan de 'klassiek' stellingname: 'de onwaarheid heeft geen rechten'. Het concilie identificeert zich met de gehele mensheid en wil zich daartoe verhouden. Dit heeft gevolgen voor het denken over de godsdiensten waartoe men zich wilde verhouden.
- **Kritische vraag:** Het Jodendom staat in NA in de rij van de grote wereldgodsdiensten! Maar is de band van christendom met Jodendom niet een heel andere dan die van christendom met hindoeïsme en boeddhisme waarvan we aannemen dat die totaal onafhankelijk van het christendom zijn ontstaan. En is de band van christendom met Jodendom niet een heel andere dan die van christendom met islam waarvan we weten dat die is ontstaan in de heterodoxe christelijke omgeving van de 7^e eeuw en waarbij de islam zich afkeerde van het geloof in Drieëenheid en incarnatie?
- **Voorstel:** Zou de behandeling van de plaats van het Jodendom t.o.v. het christendom niet beter gepast hebben in *Lumen gentium* (LG), het document over de Kerk die nadenkt over zichzelf, de Kerk die op zoek is naar haar eigen mysterie? Als we de Kerk zouden verstaan vanuit het Jodendom (of omgekeerd), komen we uit bij Jezus de Christus, die Jood was en is. NA 4 geeft zelf al ruimte voor dit idee in de 1^e zin: "*Zich verdiepend in het mysterie van de Kerk, is deze heilige kerkvergadering de band indachtig waardoor het volk van het Nieuwe Verbond geestelijk verbonden is met de stam van Abraham.*"

We zouden een vergelijking kunnen maken met de discussies tijdens de conciliezittingen over de plaats van Maria. Moet het een apart document worden zoals aanvankelijk voorgesteld in de ontwerpteksten? Men heeft er voor gekozen om dit niet te doen, maar Maria te behandelen in het kader van de Kerk.

Het laatste deel van LG gaat nu over Maria. Maria in onderdeel van de Kerk en staat er niet los van, ze is de Moeder van de Kerk, de eerste gelovige, het eerste lidmaat.

- Een andere plaats voor het Jodendom zou kunnen zijn het document over de openbaring *Dei verbum* (DV). We zouden het Jodendom kunnen denken vanuit de ene bijzondere heilsgeschiedenis die God in Israël en de vroege Kerk heeft geopenbaard. God heeft zich allereerst in het volk Israël geopenbaard en vervolgens in Christus als lid van het volk Israël. We werken deze optie niet verder uit.
- **Concluderende vraag:** Is de plaats van het Jodendom in de rij van grote wereldgodsdiensten en de verhouding van deze tot de Kerk en het christendom de juiste? Is er genoeg nagedacht over de innerlijke verwantschap en verbondenheid van Israël en christendom? Is de plaats van het Jodendom niet teveel bepaald door de denkrichting van de universele waardigheid van elke mens en de godsdienstvrijheid, twee onderwerpen die op zich genomen van groot belang zijn.

Uit het bisdom

Toespraak Dag van het Jodendom door bisschop van den Hout

Concilie van nicea 1700 jaar

In 325 vond het concilie van Nicea plaats. Men kwam tot de belijdenis van de eenheid van God en de wezens-gelijkheid van de Vader en de Zoon (contra Arius). Deze geloofsbelijdenis verenigt alle christenen.

Vanuit ons huidige perspectief en ons denken over de verhouding van christendom en Jodendom is het opmerkelijk dat Israël niet wordt genoemd. Het gaat om God Vader en Schepper en vervolgens direct over de Zoon en de menswording van Jezus Christus, zijn dood en verrijzenis. De enige verwijzing naar het Oude Testament is: "De Heilige Geest [...] die *gesproken heeft door de profeten*."

Overigens is het ook opmerkelijk dat het openbare optreden van Jezus, zijn wonderen en woorden ook niet in de geloofsbelijdenis worden genoemd.

Naast al het andere dat over de belijdenis van Nicea kan worden gezegd is het ook de vraag of het niet een anti-Joods concilie is. Het christendom koos duidelijk een andere richting en brak met Israël. Men koos op dit concilie ook voor een anti-Joodse paasdatum, namelijk de zondag ná de eerste volle maan na het begin van de lente, dus niet meer op de 15e Nisan. De keuze voor de zondag als dag van de verrijzenis is begrijpelijk en komt al in het Nieuwe Testament voor, maar wordt nog gecombineerd met het Jodendom: de christenen bezochten nog steeds de tempel én men kwam op de zondag bij elkaar voor het breken van het brood. Toch impliceert de keuze van de paasdatum een breuk met Israël onderstreepte de verschillen.

De christenheid is verdeeld. We kennen het orientals christendom (3e en 4e eeuw), de orthodoxie (10e), het protestantisme (16e) en de evangelicale kerken en pinksterkerken (19^e en 20^e). In de loop van 20 eeuwen kerkgeschiedenis zijn er veel en grote scheuringen binnen de christenheid ontstaan. Maar is de eerste scheuring niet die met het Jodendom?

Slotopmerkingen

Er is continuïteit en discontinuïteit tussen Jodendom en christendom. We hebben bijna 20 eeuwen vooral de verschillen gezocht en ons van elkaar gedistantieerd en elkaar uitgesloten.

De ontdekking dat Jezus Jood is en geleefd heeft in een Joodse omgeving is fundamenteel. Het betekent ook dat het (rabbijnse) Jodendom ons als christenen kan helpen het Nieuwe Testament te verstaan. Als christenen leren we gebruik te maken van rabbijnse literatuur om Jezus van Nazareth en zijn tijd beter te begrijpen.

Maar er komen ook nieuwe theologische vragen op die ervoor zorgen dat we steeds 'op weg' blijven. Meer dan ooit zijn wij samen op weg, onderhouden we vriendschappelijke contacten, leren we elkaar kennen en begrijpen. Moge de Dag van het Jodendom hier van betekenis zijn.

**Mgr. Ron van den Hout,
bisschop van Roermond**

Uit het bisdom

Opening tentoonstelling 50 jaar hongerdoeken door bisschop van den Hout

Opening tentoonstelling 50 jaar hongerdoeken van Miserior/Vastenactie. Museum de Schat van Simpelveld

Afgelopen woensdag zijn we begonnen met de Veertig-dagentijd oftewel vastentijd oftewel boetetijd. We kunnen deze periode voorafgaande aan Pasen verschillende inkleuringen geven: vasten, aalmoezen, bidden. Deze bijzondere tijd van genade is belangrijk voor ons persoonlijk geloofsleven. Maar er zijn ook mensen om ons heen, en er is de wereld om ons heen. Ons bidden, onze naastenliefde, ons vasten is ook gericht op de wereld.

Woensdagochtend pakte ik de krant: 'Realitycheck van jewelste na de dolle dagen'. Op de voorpagina stond verder: "Terwijl Limburg dagenlang ontsnapte aan de realiteit, vormden zich de contouren van een nieuwe wereldorde." Wat is er intussen gebeurd? Zelenski kreeg de oren gewassen door Trump en Vance. Trump stopt plotseling met militaire hulp aan Oekraïne, Musk bemoeit zich met de politiek, Canada maakt zich klaar voor een handelsoorlog, Europa is het erover eens dat ze meer in defensie moeten investeren, Poetin wacht rustig af en continueert de oorlog. Nu carnaval voorbij is, kunnen we onze zorgen niet meer wegdrinken.

De vastenactie roept ons op tot wereldwijde solidariteit. Onze paus spreekt over ons gemeenschappelijk huis waarvoor we allemaal verantwoordelijkheid dragen. In ons eigen land staat ontwikkelingssamenwerking onder druk. De regering wil korten. Dat kan grote gevolgen hebben voor een aantal NGO's en kerkelijke instellingen. Van de ene kant begrijp ik de nood die er op tal van terreinen is in ons eigen land, en dat daar onconventionele maatregelen nodig zijn. Het onderwerp 'migratie' is tot het belangrijkste politieke thema geworden. Het dilemma lijkt mij: bieden wij migranten en vluchtelingen een thuis om onbaatzuchtige redenen of proberen wij onze grote welvaart in stand te houden met de inbreng van goede buitenlandse arbeidskrachten?

Het is zaak om onze contacten wereldwijd niet te verliezen. Wij leven nog steeds in een welvaartsmaatschappij. Wij zijn daarom moreel verplicht andere delen van de wereld te steunen en hen niet aan hun lot over te laten.

De hongerdoeken laten zien wat paus Franciscus ons zegt in zijn encyclieken *Laudato Si'* en *Fratelli tutti*. We moeten samen als mensheid streven naar gerechtigheid en duurzaamheid als zusters en broeders met eenzelfde droom: een menswaardige wereld, waarin het goed leven is voor iedereen.

De hongerdoeken hebben in parochies jarenlang een rol gespeeld bij de Vastenactie. Ik verheug me erop alle doeken een keer bij elkaar te zien, me er wat meer in te verdiepen en er wat uitleg over te krijgen. Ze vragen aandacht voor wereldwijde solidariteit. Dat is ook het imago dat erbij past. Veel mensen die de vastentijd meer persoonlijk devotioneel beleefden hebben zich er misschien wat minder in herkend. Daar zou ik ook niets aan willen afdoen. Maar wereldwijde solidariteit is en blijft belangrijk in een wereld die steeds groter wordt. Vastenactie nodigt uit om na te denken over ons leven en hoe dat betrokken is op medemensen kortbij en veraf.

**Mgr. Ron van den Hout,
bisschop van Roermond**

Uit het bisdom

Feestrede Dies Natalis grootseminarie Rolduc door bisschop van den Hout

8 december 2025

De laatste jaren heeft het woord 'synodaliteit' voor veel beroering gezorgd in onze katholieke kerk, ook bij mij persoonlijk. Het heeft mij behoorlijk beziggehouden. Wat gaat er gebeuren? Wat wil paus Franciscus? Wordt er aan onze stoelpoten gezaagd? Wat wil je iedereen laten meepraten of zelfs ... laten meebeslissen! – Veel mensen hebben geen kennis meer van het geloof, en hebben geen geloofservaring meer, want ze komen niet meer naar de kerk, hebben nooit degelijke catechese gehad en hebben geen gebedsleven! Wat dragen deze mensen bij aan het kerkelijk leven? En hen dan ook nog laten meepraten! Wat wil de paus?

Recente voorgeschiedenis

Paus Franciscus heeft vanaf het begin van zijn pontificaat in 2013 iets in zijn hoofd gehad en hij heeft dat idee langzaam uitgerold. Hij signaleerde onvrede over het verloop van de bisschoppensynodes die sinds het Tweede Vaticaan Concilie om de paar jaar in Rome plaatsvonden. De gebruikelijke manier van werken was: Er werd door een paar theologen een tekst voorbereid, een *Instrumentum Laboris*; dat werd besproken in plenaire zittingen met bisschoppen die hun conferentie vertegenwoordigden; het werd hier en daar wat bekritiseerd, bijgewerkt en van accenten voorzien en tenslotte werden er beschouwingen en aanbevelingen gepubliceerd in een slotdocument dat aan de paus werd aangeboden. En de paus besteedde aan het thema vervolgens een postsynodale exhortatie. Zo hebben we een aantal zinvolle publicaties over belangrijke thema's als catechese, het christelijk gezin, de roeping van de leken-gelovigen, enz. Maar paus Franciscus vond dit allemaal een beetje te braaf en te voorspelbaar, een herhaling van wat eerdere pausen en bisschoppen al hadden gezegd. Meer van hetzelfde!

Dat paus Franciscus een andere werkwijze wilde, bleek al snel toen hij enquêteformulieren rond liet sturen ter voorbereiding op de synode over de jongeren in 2018. Wat moeten we hiermee? dacht ik – toen nog vicaris-generaal in het bisdom 's-Hertogenbosch. Datzelfde gebeurde bij de synode over het gezin. Deze synode bestond uit twee sessie (2014 en 2015).

Zowel bij de synode over de jongeren als die over het gezin waren de doelgroepen aanwezig en konden hun getuigenis geven en hun inbreng hebben. Naar aanleiding van beide synodes verscheen er twee post-synodale exhortaties: *Christus vivit* en *Amoris Laetitia*.

Deze twee bisschoppensynodes waren opstapjes naar een nog bredere consultatie voor de bisschoppensynode over synodaliteit, ook weer in twee sessies gehouden in 2023 en 2024 en resulterend in een slotdocument waarop geen postsynodale exhortatie meer volgde, maar het slotdocument werd door de paus beschouwd als behorend tot het leergezag. Deze werkwijze moet paus Franciscus vanaf het begin op een of andere wijze voor ogen hebben gehad. Hij heeft er langzaam en in stapjes naartoe gewerkt. Hij vond de samenstelling en de inbreng bij de bisschoppensynodes te eenzijdig en te smal. Dat heeft hij duidelijk laten horen door de oproep te lanceren aan alle gelovigen wereldwijd te laten deelnemen, ook de gemarginaliseerden, de randkerkelijken en zelfs mensen van buiten onze eigen katholieke kerk. Er kwam vanaf 2020 een consultatieproces op gang van onderop: bisdom, land (2022) en continent (2023), Rome (2023 en 2024).

Orthodoxe en protestantse kerken

De synode is een algemeen christelijk fenomeen. Het woord wordt gebruikt voor bestuursorganen in de orthodoxe kerken en in de protestantse kerkelijke gemeenschappen. Het is inderdaad zo dat de rooms-katholieke kerk sinds de Middeleeuwen zich sterk centraal en hiërarchisch heeft ontwikkeld. Het behoeft correctie. Dit centralisme is trouwens niet alleen maar negatief geweest, het was en is ook een kracht. Maar zoals in de katholieke kerk synodes (en concilies) bekend zijn, hebben deze bestuursvormen in de orthodoxe kerken en de protestantse kerkelijke gemeenschappen toch een eigen ontwikkeling gekend.

De orthodoxe kerken kennen een synodale bestuursvorm. Dat betekent dat het hoogste gezag niet bij één bisschop ligt, maar bij een vergadering van bisschoppen: de Heilige Synode. Deze synode wordt voorgezeten door een patriarch of metropoliet en de bisschoppen beslissen gezamenlijk over geloofszaken, organisatie en kerkelijk recht. In de katholieke kerk ligt de wetgevende macht bij paus en bisschoppen.

De kennismaking die ik in maart 2022 had met de Grieks-Orthodoxe aartsbisschop van Athene en de wijze waarop wij de patriarch van Moskou de laatste jaren hebben leren kennen, geven mij de indruk dat synode in de orthodoxe kerken toch niet is wat paus Franciscus heeft bedoeld.

Bij de protestantse kerkelijke gemeenschappen is de synode ook een bekende bestuursvorm en op een meer democratische leest geschoeid. De plaatselijke gemeente heeft een sterkere positie en dat betekent dat de samenwerking meer van onderuit is opgebouwd met ook de nodige nadelen. Ik heb protestantse predikanten horen zeggen: 'Hadden we maar een bisschop, dan kon er tenminste iemand een beslissing nemen!' Het bestuursmodel van de synode is in de protestantse wereld niet een instrument van eenheid gebleken. De laatste pijnlijke ontwikkeling is die binnen de Christelijk Gereformeerde Kerken die op dit moment op scheuren staat vanwege verschillen van inzicht over de acceptatie en het zegenen van homoseksuele relaties en over de vrouw in het ambt. Overigens zijn dit twee onderwerpen die ook in onze katholieke kerk gevoelig liggen. Er komt dit jaar een nieuwe scheuring terwijl nog niet zo lang geleden in 2023 een fusie plaatsvond tussen de Nederlands Gereformeerde Kerken en de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt. Met een synodestructuur is het bewaren van de eenheid niet gemakkelijker.

Synodes in de geschiedenis van de katholieke kerk

Toen paus Franciscus zijn idee openbaarde voor een synodaal proces van meerdere jaren, werd opgemerkt: Wat hij wil voldoet niet aan de canones in het kerkelijk recht! Het werd al snel duidelijk dat dit ook helemaal niet zijn bedoeling was. Het zou geen synode worden in de kerkrechtelijk zin van het woord.

Mgr. Muskens, bisschop van Breda van 1994 tot 2007, wilde aan het begin van deze eeuw een diocesane synode houden, maar hij kreeg daarvoor vanuit Rome geen toestemming. Men vond het te riskant vanwege de sterke polarisatie in Nederland. Hij moest zijn idee van een brede volksraadpleging omgooien en een minder officieel karakter geven. Het idee van een synode was eigenlijk niet gek. Diocesane en kerkprovinciale synodes zijn een normaal verschijnsel in de geschiedenis van de Kerk, zeker in de vroege kerk, maar ook later nog. Zo schreef het concilie van Trente voor dat er iedere drie jaar een provinciale en jaarlijks een diocesane synode gehouden zou worden.

In de Mechelse kerkprovincie – waartoe het bisdom Roermond destijds behoorde – vonden er synodes plaats in 1570, 1574, 1607. Er waren vijf Roermondse synodes in 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, dus in de periode dat Lindanus bisschop was (1562 tot 1588). Door politieke omstandigheden en vanwege de pestepidemie kwam er aan deze synodes een einde. In plaats daarvan ontstond er overleg van de bisschop met enkele vooraanstaande priesters, een soort dekenvergadering. Tot halverwege de 17^e eeuw zijn er documenten van dergelijke bijeenkomsten in het archief te vinden.

Ook na het Eerste Vaticaans Concilie werden er kerkprovinciale en diocesane synodes gehouden. Een richtinggevende synode voor de kerkprovincie van Utrecht in 1865 vond plaats in de Sint-Jan in Den Bosch; Zwijzen bleef ongetwijfeld liever in Den Bosch dan dat hij naar Utrecht afreisde hoewel hij ook aartsbisschop was. Bisschop Paredis hield een eerste diocesane synode in 1867. De codex van 1917 zou later voorschrijven dat er minstens elke 10 jaar een diocesane synode gehouden moest worden. Een tweede synode in het Roermondse bisdom vond plaats onder bisschop Schrijnen in 1928: 65 priesters kwamen bij elkaar in het grootseminarie in Roermond. Tien jaar later in 1938 gebeurde het nog een keer onder het episcopaat van bisschop Lemmens. Er bestond ook het voorschrift dat er tussen twee diocesane synodes jaarlijks een prosynodale synode gehouden zou worden met priesters, ook vanuit de categoriale zielzorg. In 1965 vond de laatste prosynodale synode plaats onder bisschop Moors. Daarna ontstonden er andere vormen van overleg. – Ik durf het hier bijna niet te zeggen, maar het behoort nu eenmaal tot onze Nederlandse kerkgeschiedenis – : het Pastoraal Concilie van Noord-wijkerhout van 1966 tot 1970.

De kerkrechtelijke synodes van ná Trente en van ná het Eerste Vaticaans concilie hadden een organisatorische en wetgevend karakter. De bisschop voerde overleg met een delegatie van zijn priesters om tot allerlei regelingen te komen, bijvoorbeeld – zo stel ik mij voor zonder de *Analecťa* te hebben nagezocht – regelgeving aangaande het vasten, de indeling van het bisdom, de huwelijksvoorbereiding etc. De geloofsleer stond niet ter discussie, dat hoefde ook niet gezegd te worden. Ook de kerkelijke verhoudingen en bevoegdheden van clerus en leken stonden niet ter discussie. Die waren ook helder. Er stonden geen fundamentele of theologische kwesties op de agenda.

Het huidige kerkelijk recht voorziet nog steeds in de mogelijkheid om een synode te houden. In de canones 460-468 C.I.C. wordt gesproken over de diocesane synode: een bijeenkomst van uitgekozen priesters en andere christengelovigen, wanneer naar het oordeel van de bisschop de omstandigheden het raadzaam maken. De leiding ligt bij de diocesane bisschop; deelnemers worden gekozen uit de priesters, religieuzen en lekgelovigen; er zijn waarnemers mogelijk; en er mag vrij gediscussieerd worden. En de enige wetgever is de diocesane bisschop. In de canones 439-446 gaat het over particuliere concilies voor een kerkprovincie.

De universele bisschoppensynode is een idee van het Tweede Vaticaans Concilie zoals u weet en daarover gaan de canones 342-348 C.I.C. Ik meen te mogen zeggen – te hebben gelezen – dat lekgelovigen aanvankelijk bij diocesane synodes een rol hadden, maar dat de synodes in de loop van de geschiedenis steeds clericaler werden, totdat in de jaren 1960 er meer aandacht kwam voor de rol van lekgelovigen en er voor hen in de codex van 1983 ook meer plaats werd ingeruimd.

Samenvattend: in de geschiedenis van de katholieke kerk gingen concilies – de eerste christologische concilies, het contra-reformatorische of katholiek-reformatorische Trente, het fundamenteel-theologische Eerste Vaticaans Concilie – over de leer van de Kerk; de synodes gingen over de regulering van het kerkelijk leven.

Het Tweede Vaticaans Concilie en daarna

Het tweede Vaticaans Concilie had een meer pastoraal karakter. Dat was de wens van paus Johannes XXIII. Hij wilde niet zozeer de leer van de Kerk nog eens uiteenzetten of anathema's uitspreken of de katholieke leer veiligstellen en afgrenzen van zogenaamde 'ketterse ideeën'. Maar hij wilde meer openheid naar andere christenen en godsdiensten, geen consolidering maar een vernieuwing en een *aggiornamento*.

Ik interpreteer het werk van paus Franciscus vooral in deze – pastorale – richting. Hij heeft zich over filosofische en theologische vraagstukken niet vaak uitgesproken zoals paus Benedictus wél deed. Deze maakte goede analyses en gaf beschouwingen over de moderniteit en over ontwikkelingen in theologie en exegese en in het filosofisch denken. Franciscus ging het vooral om de cultuur van de Kerk waarin gedoopten nog steeds hun plaats niet hebben ingenomen ten opzichte van de priesters; en dat was toch een wens van het concilie! De preken van Franciscus over clericalisme zijn berucht.

Encyclieken als *Laudato sí* en *Fratelli tutti* gaan meer over hoe wij samenleven en hoe wij met de aarde omgaan, en die thema's zijn meer moreel en ethisch dan theologisch. Daarom niet minder nodig trouwens. En het is ook niet zo dat deze onderwerpen geen theologisch belang hebben of dat er geen theologie onder schuil gaat.

Met het synodaal proces wilde paus Franciscus alle gelovigen erbij betrekken en hen laten spreken vanuit het besef dat als we samen een missie hebben, we ook daadwerkelijk allemaal moeten participeren en ook een gemeenschap zullen moeten vormen. Synodaliteit in dienst van missie en zending. De titel van het hele project is dan ook: *communio, participatio, missio*.

In aanloop naar de bisschoppensynode en naar de consultatiefase die in 2020 begon, heeft de Internationale Theologische Commissie een tweetal documenten gepubliceerd: *Sensus fidei in the Life of the Church* (2014) en *La sinodalità nella vita e nella missione della chiesa* (2018). Alle gedoopten participeren in het profetisch ambt van Christus, ieder op eigen wijze. Alle gelovigen hebben een instinct voor de waarheid van het evangelie, een bovennatuurlijk instinct voor het geloof zoals dat wordt ontvangen in de gemeenschap van de Kerk. Er zijn twee subjecten van het geloof: de Kerk (*sensus fidei fidelium*) en de individuele gelovige (*sensus fidei fidelis*). We kunnen niet meer spreken met het oude schema *ecclesia docens* en *ecclesia discens*. Dat gaat te veel uit van passieve leken ten opzichte van een actieve hiërarchie. De Kerk als geheel is onfeilbaar; ook gedoopten hebben een rol in het herkennen van het *depositum fidei* van de Kerk, niet alleen paus en bisschoppen. '*Sensus fidei* is de connaturaliteit die de deugd van geloof vaststelt tussen het gelovige subject en het authentieke object van geloof, namelijk de waarheid van God geopenbaard in Christus', een wat kunstig geformuleerde samenvatting die wil aangeven dat we de geloofsleer niet volgens democratische principes vaststellen en dat het gaat om trouw aan de openbaring en niet om de individuele mening. Als ik me een persoonlijk opmerking mag veroorloven: er zijn niet veel gelovigen die denken vanuit de openbaring of die naar de openbaring toe denken. De concepten, overtuigingen en meningen van welwillende en actieve parochianen zijn niet vaak gebaseerd op de Bijbel, de traditie, het leergezag of andere kerkelijke kaders zoals de liturgie. Argumenten komen eerder uit het menselijke en soms misschien uit het wetenschappelijke bereik.

De synodale bijeenkomsten in onze parochies in Nederland hebben niet heel veel beroering teweeggebracht. De initiatieven waren gemeend, maar aan de voorzichtige kant. De belangstelling was niet overweldigend. Er was ook scepsis: wordt het geen Poolse landdag? De mensen die deel hebben genomen, hebben het geloofsgesprek evenwel als waardevol ervaren. Daarentegen hebben religieuzen en sommige belangengroepen meer van zich laten horen. Ik herinner me uitspraken van een vrouwelijke religieuze: "We moeten meedoen, dit is onze kans." Belangengroepen hebben ook zelf de weg naar het secretariaat in Rome gevonden. Uit betrouwbare bron – en het is ook publieke gezegd – weet ik dat Rome sommige bisschoppenconferenties soms niet vertrouwde: Geven de bisschoppen wel door wat er bij het volk leeft? Ik kan u verzekeren dat we dat in Nederland – in onze eigen samenvattende bewoordingen – zeker gedaan hebben.

Het slotdocument en de actualiteit

De verschillende werkdocumenten, diocesane en landelijke verslagen en het slotdocument *Voor een synodale Kerk: gemeenschap, participatie, zending* van 26 oktober 2024 hebben we allemaal kunnen lezen. Er valt mij iets op: in de voorbereidende consultatiefase was er een sterk pleidooi voor diversiteit, acceptatie van andersgeaarde gelovigen en van vrouwen. Vaak werd er gepleit voor gastvrijheid en verwelcoming zonder voorwaarden. Deze onderwerpen – die bij sommigen irritaties hebben veroorzaakt – zijn eigenlijk niet terug te vinden in het slotdocument. Het slotdocument gaat eerder over synodaliteit als zodanig, over het eigenlijk onderwerp dat paus Franciscus adresseerde: hoe gaan we samen op weg. Het slotdocument gaat over de participatie van de verschillende geledingen en ambten op alle niveaus: parochie, bisdom, kerkprovincie en wereldkerk; over relaties binnen de Kerk, charisma's en het verschijnsel van de verschillende contexten. In die zin is het slotdocument een intern kerkelijk document. Toen ik het las, was mijn reactie: waar zijn de *hot items* gebleven? ... Die zijn ondergebracht in een tiental studiegroepen.

Kort nadat het slotdocument werd gepubliceerd kondigde paus Franciscus in zijn nadagen het vervolg aan. Nieuwe bijeenkomsten in Rome van landelijke teams – een paar weken terug waren 2000 gedelegeerden uit de hele wereld in Rome samen, ook uit ons land – en een afsluiting in oktober 2028 in Rome. Ondertussen zijn er 14 studiegroepen die zich buigen over specifieke kwesties, onder andere:

1. De rol van vrouwen in de Kerk
2. De plaats van leken in besluitvorming en bestuur en bij de keuze van bisschoppen
3. De verhouding tussen bisschoppenconferenties en het universele kerkelijk gezag
4. De hervorming van de priesteropleiding
5. De wijze waarop het Ad Liminabezoek het beste kan plaatsvinden
6. De missionaire dimensie van een synodale Kerk

Dit wordt nog spannend want gevoelige kwesties – die uiteraard theologische en kerkrechtelijk bestudering vragen – zijn in deze groepen geparkeerd. Wat gaat eruit komen? Soms wordt door een studiegroep inhoudelijke inbreng gevraagd van de bisschoppenconferenties. En er zou binnenkort een tussenrapportage worden gegeven.

Slotopmerkingen

Ik begon deze feestrede met de opmerking dat ook ik enige scepsis had ten aanzien van het initiatief van paus Franciscus. Een principiële tegenstander van synodaliteit ben ik trouwens nooit geweest. Hoe ga je met elkaar als gewijden, religieuzen en leken gelovigen op weg? Dat is een vraag die gesteld en beantwoord moet worden. Als je als Kerk een gezamenlijk missie hebt – en het is toch wel duidelijk dat de verkondiging van het evangelie niet alleen een taak is voor priesters en missionarissen – dat moet je ook samen een gemeenschap vormen waarvan ook iedereen écht deel uitmaakt. Dus synodaliteit: ja! Zodat iedereen van binnenuit kan meedoen.

Maar er blijven ook vragen: hoe laat je mensen participeren die weinig tot geen geloofskennis hebben en ook geen geloofservaring? Het gebrek aan vorming bepaalt wel de inbreng. Ook iemand die geen kennis van het geloof heeft, kan een zuiver aanvoelen hebben, maar als iemand het niet kan verwoorden, hoe moet je die inbreng dan wegen? Dat ordes en congregaties meer democratisch georganiseerd zijn, heeft ook te maken met het gegeven dat religieuzen beter zijn gevormd in hun geloofskennis en geloofsbeleving. Synodaliteit wordt gemakkelijker te begrijpen als we denken aan de mogelijkheid iedereen te laten meepraten over 'het samen op weg gaan', het zich verhouden tot elkaar. Als het zou gaan over doctrinaire zaken, lijkt me een goede geloofsvorming toch wel belangrijk.

Een andere kwestie is de verhouding tussen wijdings- en bestuursmacht. De benoeming van een leken gelovige op de hoogste positie van een Vaticaanse dicasterie, blijf ik lastig vinden.

Ik was in de veronderstelling dat wijdingsmacht en bestuursmacht door Trente en het Tweede Vaticaans Concilie juist weer bij elkaar waren gebracht. Paus Franciscus heeft door een concrete benoeming deze twee zaken uit elkaar gehaald, en dat is een heel principiële beslissing, want het betekent dat we niet langer kunnen volhouden dat de pastoor voorzitter moet zijn van het kerkbestuur. En daar hebben we in Nederland de laatste 25 jaar van de vorige eeuw met behulp van Rome toch voor gevochten! Ik pleit er niet voor dat pastoors zich primair met bestuurszaken bezighouden – een goed kerkbestuur is onontbeerlijk en heeft ook een eigen verantwoordelijkheid – maar in de persoon van de pastoor komen zakelijke, financiële en pastorale zaken wel bij elkaar en blijven op elkaar betrokken.

Een consultatieproces met het ophalen van vele zienswijzen vraagt ook om een weging van al dat materiaal, een interpretatie, een onderscheiding. Dat is een delicaat proces waarbij ook veel onbegrip zou kunnen ontstaan als voor de deelnemers niet duidelijk wordt waarom bepaalde keuzen zijn gemaakt. Het beluisteren van de Heilige Geest die spreekt door de hele Kerk is niet gemakkelijk. En bovendien, we mogen de Heilige Geest niet claimen voor onszelf of voor ons zorgvuldig doorlopen synodaal gesprek. De Heilige Geest heeft gesproken op vele manieren, ook door de profeten zoals we in de geloofsbelijdenis bidden.

Samen op weg gaan als gelovigen, met elkaar over het geloof spreken en het samen beleven is een groot goed. Synodaliteit is een zegen voor de Kerk, en een uitdaging. Het is een risico dat je moet nemen om samen verder te komen, want niemand mag zich opsluiten in zijn eigen wereldje. We zullen ons erin moeten oefenen. Als er ook tegelijkertijd maar leiding wordt gegeven, kaders worden geven, de juiste vragen worden gesteld en richting wordt gewezen.

We hebben in ons bisdom Roermond in de maanden oktober, november en december een drietal rondetafel-gesprekken gehouden. Deze week wordt alle inbreng bij elkaar gebracht en verwoord in een toekomstvisie – we zijn er al aan begonnen. Het is een ingewikkeld en delicaat proces, want er moeten keuzes gemaakt worden. Niet alles wat is gezegd is bruikbaar, niet alles is realistisch. Ook het slotdocument van de synode in Rome heeft een duidelijke richting gekozen en het juiste materiaal verzameld tot een samenhangende tekst.

Maar ... iedereen heeft wel kunnen zeggen wat hij of zij wilde, er werd geluisterd en het is gehoord. Dat is al winst. Voor degenen die hebben deelgenomen is het weldadig geweest.

**Mgr. Ron van den Hout,
bisschop van Roermond**

Uit het bisdom

Decreet onttrekking aan de eredienst van de kerk H. Hart van Jezus Brachterbeek

DECRETUM

Aan de gelovigen van de parochie H. Rafaël te Maasbracht, gelegen binnen het dekenaat Susteren in het bisdom Roermond:

1. gezien het feit dat de voormalige parochie H. Hart van Jezus te Brachterbeek per 1 januari 2024 is verenigd met de parochies H. Gertrudis te Maasbracht, H. Martinus te Linne, H. Stephanus te Stevensweert en Onze Lieve Vrouw Geboorte te Ohé en Laak tot de nieuwe (fusie-)parochie H. Rafaël te Maasbracht;
2. gezien het feit dat in het kader van het fusieproces in de achterliggende jaren door deze voormalige parochies een pastoraal beleidsplan is ontwikkeld met het oog op een gezonde pastorale toekomst voor de gezamenlijke geloofsgemeenschap van de nieuwe parochie, waardoor het geloofsleven in de bestaande gemeenschappen blijvend wordt versterkt en gevoed;
3. gezien het feit dat de H. Gertrudiskerk te Maasbracht is aangewezen als parochiekerk van de H. Rafaël parochie te Maasbracht
4. gezien het feit dat op basis van voornoemd plan en de hierna nader omschreven ernstige redenen de onttrekking aan de eredienst van de H. Hart van Jezus kerk, gelegen aan de Kerkstraat 7 te Brachterbeek, door het kerkbestuur noodzakelijk wordt geoordeeld;
5. gezien het feit dat de liturgische vieringen in de kerk van de H. Hart van Jezus te Maasbrachtbeek vanwege de voortschrijdende ontkerkelijking nog maar beperkt worden bezocht, waarbij de Corona-epidemie mede voor een versnelde afname van het aantal kerkgangers heeft gezorgd;
6. gezien dit afnemend draagvlak en omdat het niet gerechtvaardigd is te verwachten, dat deze kleine geloofsgemeenschap rondom dit kerkgebouw nog mogelijkheden heeft om weer naar een redelijke levensvatbaarheid en omvang uit te groeien;
7. gezien de (nog steeds afnemende) omvang van de bij dit kerkgebouw betrokken gelovigen, is het mede in het licht van de negatieve exploitatieresultaten van de vroegere H. Hart van Jezus parochie onwaarschijnlijk dat voldoende financiële middelen opgebracht kunnen worden om een substantiële bijdrage te leveren in het levensonderhoud van de pastoor en andere bij de bediening betrokken personen en het

gewone en buitengewone onderhoud van dit gebouw, waardoor handhaving van dit kerkgebouw een onevenredige materiële belasting zal betekenen voor de nieuwe parochie;

8. gezien het feit, dat de pastorale zorg voor de gelovigen wonende in het gebied van de voormalige parochie H. Hart van Jezus conform het onder punt 2. omschreven perspectief verzorgd wordt door de (fusie-)parochie H. Rafaël;
9. gezien het feit dat het kerkbestuur besprekingen voert om de H. Hart van Jezus kerk binnen afzienbare tijd een passende herbestemming te geven en daartoe ook reeds
10. gezien het feit dat het ten behoeve van de voortgang van dit herbestemmingsproces wenselijk is dat zekerheid ontstaat over het feit dat de H. Hart van Jezus kerk aan de eredienst wordt onttrokken;
11. gezien het feit, dat in overeenstemming met de bepalingen van het kerkelijk wetboek (can. 50) overleg heeft plaats gevonden met de bij het kerkgebouw en de parochie pastoraal verantwoordelijke in de persoon van de hoogerwaarde heer drs. G.L.M. Lauvenberg als deken van Susteren en tevens als administrator paroecialis, van de H. Rafaël parochie, alsook met de parochianen behorende bij de H. Rafaël parochie te Maasbracht in een daartoe belegde hoorzitting op 8 juli 2024, alsmede met het kerkbestuur dat het verzoek tot onttrekking heeft verwoord in een schrijven d.d. 3 augustus 2024;
12. gezien het feit, dat het consultorencollege van het bisdom Roermond volgens de voorschriften van het kerkelijk wetboek can. 501 juncto 502 i.v.m. can. 1222 § 2 CIC op 7 oktober 2024 over de situatie in de parochie H. Rafaël parochie te Maasbracht is ingelicht en is geconsulteerd over het voornemen om het kerkgebouw H. Hart van Jezus te Brachterbeek aan de eredienst te onttrekken en dit gremium daarop positief heeft gereageerd.

besluiten wij:

- **dat bovengenoemde punten 5 t/m 7 tezamen en mede ook in de context van het pastoraal beleidsmatig streven een ernstige reden vormen zoals genoemd in canon 1222 § 2 CIC;**
- **dat de parochiekerk H. Hart van Jezus kerk, gelegen aan de Kerkstraat 7 te Brachterbeek in het dekenaat Susteren binnen het bisdom Roermond aan de eredienst wordt onttrokken;**
- **dat de pastorale zorg voor de gelovigen, wonende in de gebied van de voormalige parochie H. Hart van Jezus te Brachterbeek, wordt behartigd door de hoogerwaarde heer drs. G.L.M. Lauvenberg als administrator paroecialis en zijn pastoraal team;**
- **dat een profane en niet onwaardige bestemming moet worden gegeven aan de parochiekerk H. Hart van Jezus door middel van een zo spoedig mogelijk te realiseren herbestemming;**

- **dat zodra de herbestemming van deze kerk door het kerkbestuur definitief is geregeld de datum van de onttrekking aan de eredienst van het kerkgebouw in overleg met het bisdom wordt vast gesteld, waarna deze in een apart uitvoeringsdecreet wordt afgekondigd;**
- **dat van de in het kerkgebouw aanwezige kunstvoorwerpen volgens de richtlijnen van het bisdom een rapport dient te worden opgemaakt;**
- **dat dit besluit uiterlijk op zondag 23 februari 2025 betekend dient te worden.**

Over de verdere bestemming van de goederen wordt door het kerkbestuur van de parochie H. Rafaël te Maasbracht in overleg met het Bisdom Roermond beslist.

Bezwaren tegen dit decreet kunnen in overeenstemming met het kerkelijke wetboek (can. 1734 ivm can. 201 § 2 CIC) vanaf maandag 24 februari 2025 t/m dinsdag 11 maart 2025 bij de Bisschop van Roermond, mgr. dr. C.F.M. van den Hout, Paredisstraat 10 6041 JW Roermond, ingediend worden.

Gegeven te Roermond, 17 februari 2025

In tweevoud opgemaakt waarvan een exemplaar in het bisdomarchief

dr. C.F.M. van den Hout

mr. G.H. Smulders l.i.c.

Uit het bisdom

Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk H. Martinus Beegden

DECRETUM

Aan de gelovigen van de parochie H. Martinus te Beegden, gelegen binnen het dekenaat Thorn in het bisdom Roermond:

1. Gezien het feit, dat door de voortdurende ontkerkelijking de kerkelijke situatie in deze parochie in de achterliggende decennia en zeker de laatste vijf jaar wezenlijk is veranderd;
2. gezien het feit dat de liturgische vieringen in de parochiekerk van de H. Martinus te Beegden vanwege de voortschrijdende ontkerkelijking onvoldoende worden bezocht;
3. gezien dit afnemend draagvlak en omdat het niet gerechtvaardigd is te verwachten, dat de parochiegemeenschap H. Martinus te Beegden binnen afzienbare tijd weer zelfstandig naar een eerdere omvang en participatie zal groeien;
4. gezien het ontbreken van voldoende financiën voor het levensonderhoud van een pastoor en andere bij de bediening betrokken personen, alsmede voor het gewone en buitengewone onderhoud van dit gebouw, waardoor handhaving van dit kerkgebouw een onevenredige materiële belasting zal betekenen voor de parochie;
5. gezien het feit, dat de parochies H. Michaël te Thorn, H. Medardus te Wessem, H. Antonius Abt te Ell, H. Margarita te Ittervoort, H. Lambertus te Neeritter, H. Jacobus de Meerdere te Hunsel, H. Stefanus te Heel de H. Martinus te Beegden een federatie vormen, die de naam Emmaus heeft;
6. gezien het feit dat in 2024 door de tot de federatie Emmaus behorende parochies een pastoraal en bestuurlijk beleidsplan is opgesteld met het oog op een gezonde pastorale toekomst voor de gezamenlijke geloofsgemeenschappen van deze parochies, waardoor het geloofsleven in de bestaande gemeenschappen blijvend wordt versterkt en gevoed;
7. gezien het feit dat op basis van voornoemd plan en de hier nader omschreven ernstige redenen de onttrekking aan de eredienst van de H. Martinus gelegen aan de Kerkstraat 1 te Beegden door het kerkbestuur noodzakelijk wordt geoordeeld;

adres: Paredisstraat 10 - 6041 JW Roermond

tel: 0475-386740

8. gezien het feit, dat vanuit de tot de federatie Emmaus behorende parochies de pastorale zorg gegarandeerd kan worden voor de in de parochie H. Martinus te Beegden wonende gelovigen door een intensivering van de samenwerking tussen deze parochies;
9. gezien het feit dat het ten behoeve van de voortgang van dit herbestemmingsproces wenselijk is dat zekerheid ontstaat over het feit dat de H. Martinus kerk aan de eredienst wordt onttrokken;
10. gezien het feit, dat in overeenstemming met de bepalingen van het kerkelijk wetboek (can. 50 CIC) overleg heeft plaats gevonden met de bij het kerkgebouw en de parochie pastoraal verantwoordelijken in de persoon van de hoogerwaarde pater W.J.M. Miltenburg fso, deken van Thorn die tevens pastoor is van deze parochie, alsmede met het kerkbestuur dat het verzoek tot onttrekking heeft verwoord in een schrijven d.d. 7 november 2024, alsook met de parochianen behorende bij de parochie H. Martinus te Beegden in een daartoe belegde hoorzitting op 1 juni 2024;
11. gezien het feit, dat het consultorencollege van het bisdom Roermond volgens de voorschriften van het kerkelijk wetboek can. 501 juncto 502 i.v.m. can. 1222 § 2 CIC op 6 maart 2025 over de situatie in de parochie H. Martinus te Beegden is ingelicht en is gehoord over het voornemen om het kerkgebouw H. Martinus te Beegden aan de eredienst te onttrekken en dit gremium daarop positief heeft gereageerd.

besluiten wij om deze ernstige redenen:

- **dat bovengenoemde punten 2 t/m 5 tezamen en mede ook in de context van het pastoraal beleidsmatig streven een ernstige reden vormen zoals genoemd in canon 1222 § 2 CIC;**
- **dat de parochiekerk H. Martinus, gelegen aan de Kerkstraat 1 te Beegden, binnen het dekenaat Thorn in het bisdom Roermond aan de eredienst wordt onttrokken;**
- **dat de pastorale zorg voor de gelovigen, wonende in de parochie H. Martinus te Beegden, wordt behartigd door de pastoor, de hoogerwaarde pater W. Miltenburg fso en zijn pastoraal team;**
- **dat een profane en niet onwaardige bestemming moet worden gegeven aan de parochiekerk H. Martinus door middel van een zo spoedig mogelijk te realiseren herbestemming;**
- **dat zodra de herbestemming van deze kerk door het kerkbestuur definitief is geregeld de datum van de onttrekking aan de eredienst van het kerkgebouw in overleg met het bisdom wordt vast gesteld, waarna deze in een apart uitvoeringsdecreet wordt afgekondigd;**

- **dat van de in het kerkgebouw aanwezige kunstvoorwerpen volgens de richtlijnen van het bisdom een rapport dient te worden opgemaakt en de roerende kerkelijke voorwerpen dienen te worden bewaard c.q. herbestemd conform de daarvoor geldende diocesane regels;**
- **dat dit besluit uiterlijk op zondag 30 maart 2025 betekend dient te worden.**

Over de verdere bestemming van de goederen wordt door het kerkbestuur van de parochie H. Martinus te Beegden in overleg met het Bisdom Roermond beslist.

Bezwaren tegen dit decreet kunnen in overeenstemming met het kerkelijke wetboek (can. 1734 ivm can. 201 § 2 CIC) vanaf maandag 31 maart 2025 t/m vrijdag 11 april 2025 bij de Bisschop van Roermond, mgr. dr. C.F.M. van den Hout, Paredisstraat 10 6041 JW Roermond, ingediend worden.

Aldus gegeven te Roermond, 17 maart 2025
en in tweevoud opgemaakt waarvan een exemplaar in het bisdomarchief

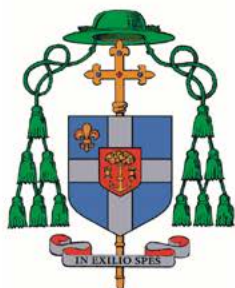
dr. C.F.M. van den Hout
Bisschop van Roermond

mr. G.H. Smulders i.c.
Kanselier

Uit het bisdom

Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk

H. Cornelius Swartbroek

DECRETUM

Aan de gelovigen van de parochie H. Cornelius te Swartbroek, gelegen binnen het dekenaat Weert in het bisdom Roermond:

1. Gezien het feit, dat door de voortdurende ontkerkelijking de kerkelijke situatie in deze parochie in de achterliggende decennia en zeker de laatste vijf jaar wezenlijk is veranderd;
2. gezien het feit dat de tweewekelijkse liturgische vieringen in de parochiekerk van de H. Cornelius te Swartbroek vanwege de voortschrijdende ontkerkelijking nagevoel niet meer worden bezocht;
3. gezien dit afnemend draagvlak en omdat het niet gerechtvaardigd is te verwachten, dat de parochiegemeenschap H. Cornelius te Swartbroek binnen afzienbare tijd weer zelfstandig naar een eerdere omvang en participatie zal groeien;
4. gezien het reeds jarenlang bestaande forse exploitatietekort als gevolg waarvan voldoende financiën ontbreken voor het levensonderhoud van een pastoor en andere bij de bediening betrokken personen, alsmede voor het gewone en buitengewone onderhoud van dit gebouw, waardoor handhaving van dit kerkgebouw een onhoudbare materiële belasting zal betekenen voor de parochie;
5. gezien het feit, dat de parochies H. Willibrordus te Stramproy, H. Hart van Jezus te Altweertheide, H. Barbara te Tungelroy en H. Cornelius te Swartbroek een cluster vormen;
6. gezien het feit dat op basis van de hier nader omschreven ernstige redenen de onttrekking aan de eredienst van de H. Cornelius kerk, gelegen aan de Ittervoortweg 68 A te Swartbroek, door het kerkbestuur noodzakelijk wordt geoordeeld;
7. gezien het feit, dat de pastorale zorg gegarandeerd kan worden voor de in de parochie H. Cornelius te Swartbroek wonende gelovigen door een intensivering van de samenwerking tussen de parochies van deze cluster;

8. gezien het feit dat het ten behoeve van de voortgang van dit herbestemmingsproces wenselijk is dat zekerheid ontstaat over het feit dat de H. Cornelius kerk aan de eredienst wordt onttrokken;
9. gezien het feit, dat in overeenstemming met de bepalingen van het kerkelijk wetboek (can. 50 CIC) overleg heeft plaats gevonden met de bij het kerkgebouw en de parochie pastoraal verantwoordelijken in de personen van de hoogerwaarde heer G.H.J. Honings, deken van Weert, de hoogerwaarde heer lic. R.A. De Graaf Wouter *administrator paroecialis* van deze parochie, alsmede met het kerkbestuur dat het verzoek tot onttrekking heeft verwoord in een schrijven d.d. 13 februari 2025, alsook met de parochianen behorende bij de parochie H. Cornelius te Swartbroek in een daartoe belegde hoorzitting op 4 december 2024;
10. gezien het feit, dat het consultorencollege van het bisdom Roermond volgens de voorschriften van het kerkelijk wetboek can. 501 juncto 502 i.v.m. can. 1222 § 2 CIC op 6 maart 2025 over de situatie in de parochie H. Cornelius te Swartbroek is ingelicht en is gehoord over het voornemen om het kerkgebouw H. Cornelius aan de eredienst te onttrekken en dit gremium daarop positief heeft gereageerd.

besluiten wij om deze ernstige redenen:

- dat bovengenoemde punten 2 t/m 5 tezamen een ernstige reden vormen zoals genoemd in canon 1222 § 2 CIC;
- dat de parochiekerk H. Cornelius kerk, gelegen aan de Ittervoorterweg 68 A te Swartbroek, binnen het dekenaat Weert in het bisdom Roermond aan de eredienst wordt onttrokken;
- dat de pastorale zorg voor de gelovigen, wonende in de parochie H. Cornelius te Swartbroek, wordt behartigd door pastoor Amalraj Arockiam;
- dat een profane en niet onwaardige bestemming moet worden gegeven aan de parochiekerk H. Cornelius door middel van een zo spoedig mogelijk te realiseren herbestemming;
- dat zodra de herbestemming van deze kerk door het kerkbestuur definitief is geregeld de datum van de onttrekking aan de eredienst van het kerkgebouw in overleg met het bisdom wordt vast gesteld, waarna deze in een apart uitvoeringsdecreet wordt afgekondigd;
- dat van de in het kerkgebouw aanwezige kunstvoorwerpen volgens de richtlijnen van het bisdom een rapport dient te worden opgemaakt en de roerende kerkelijke voorwerpen dienen te worden bewaard c.q. herbestemd conform de daarvoor geldende diocesane regels;
- dat dit besluit uiterlijk op woensdag 26 maart 2025 betekend dient te worden.

Over de verdere bestemming van de goederen wordt door het kerkbestuur van de parochie H. Cornelius te Swartbroek in overleg met het Bisdom Roermond beslist.

Bezwaren tegen dit decreet kunnen in overeenstemming met het kerkelijke wetboek (can. 1734 ivm can. 201 § 2 CIC) vanaf donderdag 27 maart 2025 t/m woensdag 9 april 2025 bij de Bisschop van Roermond, mgr. dr. C.F.M. van den Hout, Paredisstraat 10 6041 JW Roermond, ingediend worden.

Aldus gegeven te Roermond, 17 maart 2025
en in tweevoud opgemaakt waarvan een exemplaar in het bisdomarchief

dr. C.F.M. van den Hout
Bisschop van Roermond

mr. G.H. Smulders l.i.c.
Kanselier

Uit het bisdom

Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk H. Catharina Lemiers

DECRETUM

Aan de gelovigen van de parochie H. Catharina te Lemiers, gelegen binnen het dekenaat Gulpen in het bisdom Roermond:

1. Gezien het feit, dat door de voortdurende ontkerkelijking de kerkelijke situatie in deze parochie in de achterliggende decennia en zeker de laatste vijf jaar wezenlijk is veranderd;
2. gezien het feit dat de liturgische vieringen in de parochiekerk van de H. Catharina te Lemiers vanwege de voortschrijdende ontkerkelijking onvoldoende worden bezocht;
3. gezien dit afnemend draagvlak en omdat het niet gerechtvaardigd is te verwachten, dat de parochiegemeenschap H. Catharina te Lemiers binnen afzienbare tijd weer zelfstandig naar een eerdere omvang en participatie zal groeien;
4. gezien het ontbreken van voldoende financiën voor het levensonderhoud van een pastoor en andere bij de bediening betrokken personen, alsmede voor het gewone en buitengewone onderhoud van dit gebouw, waardoor handhaving van dit kerkgebouw een onevenredige materiële belasting zal betekenen voor de parochie;
5. gezien het feit, dat de parochies H. Paulus en Jozef te Vaals, H. Martinus te Vijlen, H. Lambertus te Holset en H. Catharina te Lemiers een federatie in oprichting vormen;
6. gezien het feit dat op basis van de hier nader omschreven ernstige redenen de onttrekking aan de eredienst van de H. Catharina kerk, gelegen aan de Rijksweg 83 te Lemiers, door het kerkbestuur noodzakelijk wordt geoordeeld;
7. gezien het feit, dat vanuit de tot de federatie i.o. behorende parochies de pastorale zorg gegarandeerd kan worden voor de in de parochie H. Catharina te Lemiers wonende gelovigen door een intensivering van de samenwerking tussen deze parochies;

adres: Paredisstraat 10 - 6041 JW Roermond

tel: 0475-386740

8. gezien het feit dat het ten behoeve van de voortgang van het herbestemmingsproces wenselijk is dat zekerheid ontstaat over het feit dat de H. Catharina kerk aan de eredienst wordt onttrokken;
9. gezien het feit, dat in overeenstemming met de bepalingen van het kerkelijk wetboek (can. 50 CIC) overleg heeft plaats gevonden met de bij het kerkgebouw en de parochie pastoraal verantwoordelijken in de personen van de hoogerwaarde heer P.L.M. Bronneberg, deken van Gulpen en de *administrator paroecialis*, de hoogerwaarde heer S.W.M. Nevelstein, alsmede met het kerkbestuur dat het verzoek tot onttrekking heeft verwoord in een schrijven d.d. 8 december 2024, alsook met de parochianen behorende bij de parochie H. Catharina te Lemiers in een daartoe belegde hoorzitting op 15 januari 2025;
10. gezien het feit, dat het consultorencollege van het bisdom Roermond volgens de voorschriften van het kerkelijk wetboek can. 501 juncto 502 i.v.m. can. 1222 § 2 CIC op 6 maart 2025 over de situatie in de parochie H. Catharina te Lemiers is ingelicht en is gehoord over het voornemen om het kerkgebouw H. Catharina aan de eredienst te onttrekken en dit gremium daarop positief heeft gereageerd.

besluiten wij om deze ernstige redenen:

- dat bovengenoemde punten 2 t/m 5 tezamen een ernstige reden vormen zoals genoemd in canon 1222 § 2 CIC;
- dat de parochiekerk H. Catharina kerk, gelegen aan de Rijksweg 83 te Lemiers, binnen het dekenaat Gulpen in het bisdom Roermond aan de eredienst wordt onttrokken;
- dat de pastorale zorg voor de gelovigen, wonende in de parochie H. Catharina te Lemiers, wordt behartigd door de zeereerwaarde heer R.H.P. Schuffelers, priester in solidum en de weleerwaarde diaken R.J. Klinkenberg;
- dat een profane en niet onwaardige bestemming moet worden gegeven aan de parochiekerk H. Catharina door middel van een zo spoedig mogelijk te realiseren herbestemming;
- dat zodra de herbestemming van deze kerk door het kerkbestuur definitief is geregeld de datum van de onttrekking aan de eredienst van het kerkgebouw in overleg met het bisdom wordt vast gesteld, waarna deze in een apart uitvoeringsdecreet wordt afgekondigd;
- dat van de in het kerkgebouw aanwezige kunstvoorwerpen volgens de richtlijnen van het bisdom een rapport dient te worden opgemaakt en de roerende kerkelijke voorwerpen dienen te worden bewaard c.q. herbestemd conform de daarvoor geldende diocesane regels;
- dat dit besluit uiterlijk op zondag 23 maart 2025 betekend dient te worden.

Over de verdere bestemming van de goederen wordt door het kerkbestuur van de parochie H. Catharina te Lemiers in overleg met het Bisdom Roermond beslist.

Bezwaren tegen dit decreet kunnen in overeenstemming met het kerkelijke wetboek (can. 1734 ivm can. 201 § 2 CIC) vanaf maandag 24 maart 2025 t/m vrijdag 4 april 2025 bij de Bisschop van Roermond, mgr. dr. C.F.M. van den Hout, Paredisstraat 10 6041 JW Roermond, ingediend worden.

Aldus gegeven te Roermond, 17 maart 2025
en in tweevoud opgemaakt waarvan een exemplaar in het bisdomarchief

dr. C.F.M. van den Hout
Bisschop van Roermond

mr. G.H. Smulders i.c.
Kanselier

Uit het bisdom

Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk St. Jozef Moesel-Weert

DECRETUM

Aan de gelovigen van de parochie Sint Jozef te Weert gelegen binnen het dekenaat Weert in het bisdom Roermond:

1. gezien het feit dat de voormalige parochie De Verrezen Christus te Moesel-Weert per 1 januari 2022 is verenigd met drie andere Weerter parochies, te weten H. Jozef, H. Matthias en De Goede Herder allen te Weert, tot de nieuwe (fusie-)parochie Sint Jozef te Weert;
2. gezien het feit dat de Sint Jozef parochie een pastoraal beleidsplan 2022 – 2026, alsmede in 2024 een kerkenvisie heeft ontwikkeld met het oog op een gezonde pastorale toekomst voor de gezamenlijke geloofsgemeenschap van deze parochie;
3. gezien het feit dat de parochie Sint Jozef in dit kader parochie-opbouwende liturgie nog maar vanuit een tweetal kerkgebouwen wil aanbieden;
4. gezien het feit, dat op basis van voornoemd plan en de hierna nader omschreven ernstige redenen de onttrekking aan de eredienst van de kerk van De Verrezen Christus, gelegen aan de Nassaulaan 1 te Moesel-Weert, door het kerkbestuur noodzakelijk wordt geoordeeld;
5. gezien het feit dat de liturgische vieringen in de kerk van De Verrezen Christus te Moesel-Weert als gevolg van de voortschrijdende ontkerkelijking is en een heel beperkt aantal kerkgangers heeft, die bovendien sterk vergrijsd zijn en er nog maar zeer weinig mensen zijn met de vraag om toediening van sacramenten;
6. gezien dit afnemend draagvlak en omdat het niet gerechtvaardigd is te verwachten, dat deze kleine geloofsgemeenschap rondom dit kerkgebouw nog mogelijkheden heeft om weer naar een redelijke levensvatbaarheid uit te groeien;
7. gezien het feit, dat de pastorale zorg voor de gelovigen wonende in het gebied van de voormalige parochie De Verrezen Christus te Moesel-Weert conform het onder de punten 2. en 3. omschreven perspectief verzorgd wordt door de (fusie-)parochie Sint Jozef;

8. gezien het feit dat het ten behoeve van de voortgang van het herbestemmingsproces wenselijk is dat zekerheid ontstaat over het feit dat De Verrezen Christus aan de eredienst wordt onttrokken;
9. gezien het feit, dat in overeenstemming met de bepalingen van het kerkelijk wetboek (can. 50 CIC) overleg heeft plaats gevonden met de bij het kerkgebouw en de parochie betrokken pastoraal verantwoordelijken in de personen van de hoogerwaarde heer G.H.J. Honings, deken van Weert, de zeereerwaarde heer I.J.J. Krewinkel, pastoor van de Sint Jozef parochie, alsmede met het kerkbestuur dat het verzoek tot onttrekking heeft verwoord in de brief d.d. 25 augustus 2025, alsook met de parochianen behorende bij de toenmalige parochie De Verrezen Christus te Moesel-Weert in daartoe belegde hoorzitting op 9 september 2025;
10. gezien het feit, dat de Priesterraad van het bisdom Roermond volgens de voorschriften van het kerkelijk wetboek can. 500 § 2 i.v.m. can. 1222 § 2 CIC op 24 september 2025 over de situatie in de parochie Sint Jozef is ingelicht en is gehoord over het voornemen om het kerkgebouw De Verrezen Christus te Moesel-Weert aan de eredienst te onttrekken en dit gremium daarop positief heeft gereageerd.

besluiten wij om deze ernstige redenen:

- dat bovengenoemde punten 5 en 6 tezamen een ernstige reden vormen zoals genoemd in canon 1222 § 2 CIC;
- dat de parochiekerk De Verrezen Christus, gelegen aan de Nassaulaan 1 te Moesel-Weert, binnen het dekenaat Weert in het bisdom Roermond aan de eredienst wordt onttrokken;
- dat de pastorale zorg voor de gelovigen, wonende in het gebied van de voormalige parochie De Verrezen Christus te Moesel-Weert, al sinds de fusie per 1 januari 2022 wordt behartigd door de pastoor van de parochie Sint Jozef te Weert, de zeereerwaarde heer I.J.J. Krewinkel en zo voldoende is gewaarborgd;
- dat een profane en niet onwaardige bestemming moet worden gegeven aan de parochiekerk De Verrezen Christus door middel van een zo spoedig mogelijk te realiseren herbestemming;
- dat zodra de herbestemming van deze kerk door het kerkbestuur definitief is geregeld de datum van de onttrekking aan de eredienst van het kerkgebouw in overleg met het bisdom wordt vast gesteld, waarna deze in een apart uitvoeringsdecreet wordt afgekondigd;
- dat van de in het kerkgebouw aanwezige kunstvoorwerpen volgens de richtlijnen van het bisdom een rapport dient te worden opgemaakt en de roerende kerkelijke voorwerpen dienen te worden bewaard c.q. herbestemd conform de daarvoor geldende diocesane regels;

- **dat dit besluit uiterlijk op zondag 5 oktober 2025 betekend dient te worden.**

Over de verdere bestemming van de goederen wordt door het kerkbestuur van de parochie Sint Jozef te Weert in overleg met het Bisdom Roermond beslist.

Bezwaren tegen dit decreet kunnen in overeenstemming met het kerkelijke wetboek (can. 1734 ivm can. 201 § 2 CIC) vanaf maandag 6 oktober 2025 t/m vrijdag 17 oktober 2025 bij de Bisschop van Roermond, mgr. dr. C.F.M. van den Hout, Paredisstraat 10 te 6041 JW Roermond, ingediend worden.

Aldus gegeven te Roermond, 26 september 2025

dr. C.F.M. van den Hout
Bisschop van Roermond

mr. G.H. Smulders l.i.c.
Kanselier

Uit het bisdom

Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk H. Antonius Abt Ell

DECRETUM

Aan de gelovigen van de parochie H. Antonius Abt te Ell, gelegen binnen het dekenaat Thorn in het bisdom Roermond:

1. Gezien het feit, dat door de voortdurende ontkerkelijking de kerkelijke situatie in deze parochie in de achterliggende decennia en zeker de laatste vijf jaar wezenlijk is veranderd;
2. gezien het feit dat de liturgische vieringen in de parochiekerk van de H. Antonius Abt te Ell vanwege de voortschrijdende ontkerkelijking onvoldoende worden bezocht;
3. gezien dit afnemend draagvlak en omdat het niet gerechtvaardigd is te verwachten, dat de parochiegemeenschap H. Antonius Abt te Ell binnen afzienbare tijd weer zelfstandig naar een eerdere omvang en participatie zal groeien;
4. gezien het ontbreken van voldoende financiën voor het levensonderhoud van een pastoor en andere bij de bediening betrokken personen, alsmede voor het gewone en buitengewone onderhoud van dit gebouw, waardoor handhaving van dit kerkgebouw een onevenredige materiële belasting zal betekenen voor de parochie;
5. gezien het feit, dat de parochies H. Michaël te Thorn, H. Medardus te Wessem, de H. Martinus te Beegden, H. Margarita te Ittervoort, H. Lambertus te Neeritter, H. Jacobus de Meerdere te Hunsel, H. Stefanus te Heel en H. Antonius Abt te Ell een federatie vormen, die de naam Emmaus heeft;
6. gezien het feit dat in 2024 door de tot de federatie Emmaus behorende parochies een pastoraal en bestuurlijk beleidsplan is opgesteld met het oog op een gezonde pastorale toekomst voor de gezamenlijke geloofsgemeenschappen van deze parochies, waardoor het geloofsleven in de bestaande gemeenschappen blijvend wordt versterkt en gevoed;
7. gezien het feit dat op basis van voornoemd plan en de hier nader omschreven ernstige redenen de onttrekking aan de eredienst van de H. Antonius Abt kerk, gelegen aan de Antoniusstraat 2 te Ell door het kerkbestuur noodzakelijk wordt geoordeeld;

adres: Paredisstraat 10 - 6041 JW Roermond

tel: 0475-386740

8. gezien het feit, dat vanuit de tot de federatie Emmaus behorende parochies de pastorale zorg gegarandeerd kan worden voor de in de parochie H. Antonius Abt te Ell wonende gelovigen door een intensivering van de samenwerking tussen deze parochies;
9. gezien het feit dat het ten behoeve van de voortgang van dit herbestemmingsproces wenselijk is dat zekerheid ontstaat over het feit dat de H. Antonius Abt kerk aan de eredienst wordt onttrokken;
10. gezien het feit, dat in overeenstemming met de bepalingen van het kerkelijk wetboek (can. 50 CIC) overleg heeft plaats gevonden met de bij het kerkgebouw en de parochie pastoraal verantwoordelijken in de persoon van de hoogerwaarde pater W.J.M. Miltenburg fso, deken van Thorn die tevens pastoor is van deze parochie, alsmede met het kerkbestuur dat het verzoek tot onttrekking heeft verwoord in een schrijven d.d. 7 november 2024, alsook met de parochianen behorende bij de parochie H. Antonius Abt te Ell in een daartoe belegde hoorzitting op 28 september 2024;
11. gezien het feit, dat het consultorencollege van het bisdom Roermond volgens de voorschriften van het kerkelijk wetboek can. 501 juncto 502 i.v.m. can. 1222 § 2 CIC op 6 maart 2025 over de situatie in de parochie H. Antonius Abt te Ell is ingelicht en is gehoord over het voornemen om het kerkgebouw H. Antonius Abt aan de eredienst te onttrekken en dit gremium daarop positief heeft gereageerd.

besluiten wij om deze ernstige redenen:

- dat bovengenoemde punten 2 t/m 5 tezamen en mede ook in de context van het pastoraal beleidsmatig streven een ernstige reden vormen zoals genoemd in canon 1222 § 2 CIC;
- dat de parochiekerk H. Antonius Abt kerk, gelegen aan de Antoniusstraat 2 te Ell, binnen het dekenaat Thorn in het bisdom Roermond aan de eredienst wordt onttrokken;
- dat de pastorale zorg voor de gelovigen, wonende in de parochie H. Antonius Abt te Ell, wordt behartigd door de pastoor, de hoogerwaarde pater W. Miltenburg fso en zijn pastoraal team;
- dat een profane en niet onwaardige bestemming moet worden gegeven aan de parochiekerk H. Antonius Abt door middel van een zo spoedig mogelijk te realiseren herbestemming;
- dat zodra de herbestemming van deze kerk door het kerkbestuur definitief is geregeld de datum van de onttrekking aan de eredienst van het kerkgebouw in overleg met het bisdom wordt vast gesteld, waarna deze in een apart uitvoeringsdecreet wordt afgekondigd;

- **dat van de in het kerkgebouw aanwezige kunstvoorwerpen volgens de richtlijnen van het bisdom een rapport dient te worden opgemaakt en de roerende kerkelijke voorwerpen dienen te worden bewaard c.q. herbestemd conform de daarvoor geldende diocesane regels;**
- **dat dit besluit uiterlijk op zondag 30 maart 2025 betekend dient te worden.**

Over de verdere bestemming van de goederen wordt door het kerkbestuur van de parochie H. Antonius Abt te Ell in overleg met het Bisdom Roermond beslist.

Bezwaren tegen dit decreet kunnen in overeenstemming met het kerkelijke wetboek (can. 1734 ivm can. 201 § 2 CIC) vanaf maandag 31 maart 2025 t/m vrijdag 11 april 2025 bij de Bisschop van Roermond, mgr. dr. C.F.M. van den Hout, Paredisstraat 10 6041 JW Roermond, ingediend worden.

Aldus gegeven te Roermond, 17 maart 2025
en in tweevoud opgemaakt waarvan een exemplaar in het bisdomarchief

dr. C.F.M. van den Hout
Bisschop van Roermond

mr. G.H. Smulders i.c.
Kanselier

Uit het bisdom

Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk H. Joseph Hout-Blerick

DECRETUM

Aan de gelovigen van de parochie Heilige Lambertus te Blerick-Venlo, gelegen binnen het dekenaat Venlo in het bisdom Roermond:

1. gezien het feit dat de voormalige parochie H. Joseph te Hout-Blerick per 1 januari 2022 is verenigd met de parochies H. Antonius van Padua te Blerick-Venlo, H. Hubertus te Blerick-Venlo, H. Maximiliaan Maria Kolbe te Blerick-Venlo, H. Lambertus te Blerick-Venlo, H. Johannes de Doper te Blerick-Venlo en Onbevlekt Hart van Maria te Boekend-Venlo tot de nieuwe (fusie-)parochie Heilige Lambertus te Blerick-Venlo;
2. gezien het feit dat in het kader van het fusieproces in de achterliggende jaren door deze voormalige parochies een pastoraal beleidsplan is ontwikkeld met het oog op een gezonde pastorale toekomst voor de gezamenlijke geloofsgemeenschap van de nieuwe parochie, waardoor het geloofsleven in de bestaande gemeenschappen blijvend wordt versterkt en gevoed;
3. gezien het feit dat de H. Antonius van Padua kerk, gelegen Antoniuslaan 93 te Blerick-Venlo is aangewezen als parochiekerk van de parochie Heilige Lambertus te Blerick-Venlo;
4. gezien het feit dat op basis van voornoemd plan en de hierna nader omschreven ernstige redenen de onttrekking aan de eredienst van de H. Joseph kerk, gelegen aan het Kerkplein 5 te Hout-Blerick, door het kerkbestuur noodzakelijk wordt geoordeeld;
5. gezien het feit dat de liturgische vieringen in de kerk van de H. Joseph te Hout-Blerick vanwege de voortschrijdende ontkerkelijking nog maar beperkt worden bezocht, waarbij de Corona-epidemie mede voor een versnelde afname van het aantal kerkgangers heeft gezorgd;
6. gezien dit afnemend draagvlak en omdat het niet gerechtvaardigd is te verwachten, dat deze kleine geloofsgemeenschap rondom dit kerkgebouw nog mogelijkheden heeft om weer naar een redelijke levensvatbaarheid en omvang uit te groeien;

7. gezien de (nog steeds afnemende) omvang van de bij dit kerkgebouw betrokken gelovigen, is het mede in het licht van de negatieve exploitatieresultaten van de vroegere H. Joseph parochie onwaarschijnlijk dat voldoende financiële middelen opgebracht kunnen worden om een substantiële bijdrage te leveren in het levensonderhoud van de pastoor en andere bij de bediening betrokken personen en het gewone en buitengewone onderhoud van dit gebouw, waardoor handhaving van dit kerkgebouw een onevenredige materiële belasting zal betekenen voor de nieuwe parochie;
8. gezien het feit, dat de pastorale zorg voor de gelovigen wonende in het gebied van de voormalige parochie H. Joseph conform het onder punt 2. omschreven perspectief verzorgd wordt door de (fusie-)parochie Heilige Lambertus;
9. gezien het feit dat het kerkbestuur erin is geslaagd om aan de H. Joseph kerk direct na de onttrekking aan de eredienst een passende herbestemming te geven en daartoe ook reeds schriftelijke afspraken zijn gemaakt;
10. dat in overeenstemming met de bepalingen van het kerkelijk wetboek (can. 50) overleg heeft plaats gevonden met de bij het kerkgebouw en de parochie pastoraal verantwoordelijke in de persoon van de hoogerwaardede heer mgr. J.H.W. Spee als deken van Venlo en de zeereerwaardede heer R. Muprappallil Joseph pastoor van Heilige Lambertus parochie, alsook met de parochianen behorende bij de H. Lambertus parochie te Blerick-Venlo in een daartoe belegde hoorzitting op 12 november 2024, alsmede met het kerkbestuur dat het verzoek tot onttrekking heeft verwoord in een schrijven d.d. 12 december 2024;
11. gezien het feit, dat het consultorencollege van het bisdom Roermond volgens de voorschriften van het kerkelijk wetboek can. 501 juncto 502 i.v.m. can. 1222 § 2 CIC op 6 maart 2025 over de situatie in de parochie H. Lambertus parochie te Blerick-Venlo is ingelicht en is geconsulteerd over het voornemen om het kerkgebouw H. Joseph te Hout -Blerick aan de eredienst te onttrekken en dit gremium daarop positief heeft gereageerd.

besluiten wij:

- **dat bovengenoemde punten 5 t/m 7 tezamen en mede ook in de context van het pastoraal beleidsmatig streven een ernstige reden vormen zoals genoemd in canon 1222 § 2 CIC;**
- **dat de H. Joseph kerk, gelegen aan het Kerkplein 5 te Hout-Blerick binnen het dekenaat Venlo in het bisdom Roermond aan de eredienst zal worden onttrokken;**
- **dat de pastorale zorg voor de gelovigen, wonende in de gebied van de voormalige parochie H. Joseph te Hout-Blerick, wordt behartigd door pastoor R. Muprappallil en zijn pastoraal team van de H. Lambertus parochie te Blerick-Venlo;**

- **dat een profane en niet onwaardige bestemming moet worden gegeven aan de parochiekerk H. Joseph door middel van een zo spoedig mogelijk te realiseren herbestemming;**
- **dat zodra de herbestemming van deze kerk door het kerkbestuur definitief is geregeld de datum van de onttrekking aan de eredienst van het kerkgebouw in overleg met het bisdom wordt vast gesteld, waarna deze in een apart uitvoeringsdecreet wordt afgekondigd;**
- **dat van de in het kerkgebouw aanwezige kunstvoorwerpen volgens de richtlijnen van het bisdom een rapport dient te worden opgemaakt en de roerende kerkelijke voorwerpen dienen te worden bewaard c.q. herbestemd conform de daarvoor geldende diocesane regels;**
- **dat dit besluit uiterlijk op zondag 23 maart 2025 betekend dient te worden.**

Over de verdere bestemming van de goederen wordt door het kerkbestuur van de parochie Heilige Lambertus te Blerick-Venlo in overleg met het Bisdom Roermond beslist.

Bezwaren tegen dit decreet kunnen in overeenstemming met het kerkelijke wetboek (can. 1734 ivm can. 201 § 2 CIC) vanaf maandag 24 maart 2025 t/m vrijdag 4 april 2025 bij de Bisschop van Roermond, mgr. dr. C.F.M. van den Hout, Paredisstraat 10 6041 JW Roermond, ingediend worden.

Gegeven te Roermond, 17 maart 2025

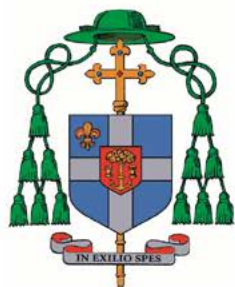
In tweevoud opgemaakt waarvan een exemplaar in het bisdomarchief

dr. C.F.M. van den Hout
Bisschop van Roermond

mr. G.H. Smulders i.c.
Kanselier

Uit het bisdom

Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk H. Hart van Jezus Altweerderheide

DECRETUM

Aan de gelovigen van de parochie H. Hart van Jezus te Altweerderheide, gelegen binnen het dekenaat Weert in het bisdom Roermond:

1. Gezien het feit, dat door de voortdurende ontkerkelijking de kerkelijke situatie in deze parochie in de achterliggende decennia en zeker de laatste tien jaar wezenlijk is veranderd;
2. gezien het feit dat de liturgische vieringen in de parochiekerk van de H. Hart van Jezus te Altweerderheide, vanwege de voortschrijdende ontkerkelijking onvoldoende wordt bezocht en er nog maar een zeer beperkt aantal mensen is met de vraag om toediening van sacramenten;
3. gezien dit afnemend draagvlak en omdat het niet gerechtvaardigd is te verwachten, dat de parochiegemeenschap H. Hart van Jezus te Altweerderheide binnen afzienbare tijd weer zelfstandig naar een eerdere omvang en participatie zal groeien;
4. gezien het ontbreken van voldoende financiën voor het levensonderhoud van een pastoor en andere bij de bediening betrokken personen, alsmede voor het gewone en buitengewone onderhoud van dit gebouw, waardoor handhaving van dit kerkgebouw een onevenredige materiële belasting zal betekenen voor de parochie;
5. gezien het feit dat de parochies H. Willibrordus te Stramproy, H. Hart van Jezus te Altweerderheide, H. Barbara te Tungalroy en H. Cornelius te Swartbroek een cluster vormen;
6. gezien het feit dat op basis van de hier nader omschreven ernstige redenen de onttrekking aan de eredienst van de H. Hart van Jezus kerk, gelegen aan de Bocholterweg 112 te Altweerderheide, door het kerkbestuur noodzakelijk wordt geoordeeld;
7. gezien het feit dat vanuit de tot deze cluster behorende parochies de pastorale zorg gegarandeerd kan worden voor de in de parochie H. Hart van Jezus te Altweerderheide wonende gelovigen door een intensivering van de samenwerking tussen deze parochies;

adres: Paredisstraat 10 - 6041 JW Roermond

tel: 0475-386740

8. gezien het feit dat het ten behoeve van de voortgang van het herbestemmingsproces wenselijk is dat zekerheid ontstaat over het feit dat de H. Hart van Jezus kerk aan de eredienst wordt onttrokken;
9. gezien het feit, dat in overeenstemming met de bepalingen van het kerkelijk wetboek (can. 50 CIC) overleg heeft plaats gevonden met de bij het kerkgebouw en de parochie pastoraal verantwoordelijken in de personen van de hoogerwaarde heer G.H.J. Honings, deken van Weert, de hoogerwaarde heer lic. R.A. De Graaf Woutering *administrator paroecialis* van deze parochie, alsmede met het kerkbestuur dat het verzoek tot onttrekking heeft verwoord in de brief d.d. 4 september 2024, alsook met de parochianen behorende bij de parochie H. Hart van Jezus te Altweerderheide in een daartoe belegde hoorzitting op 18 september 2024;
10. gezien het feit, dat het consultorencollege van het bisdom Roermond volgens de voorschriften van het kerkelijk wetboek can. 501 juncto 502 i.v.m. can. 1222 § 2 CIC op 15 mei 2025 over de situatie in de parochie H. Hart van Jezus te Altweerderheide is ingelicht en is gehoord over het voornemen om het kerkgebouw H. Hart van Jezus te Altweerderheide aan de eredienst te onttrekken en dit gremium daarop positief heeft gereageerd.

besluiten wij om deze ernstige redenen:

- dat bovengenoemde punten 2 t/m 5 tezamen een ernstige reden vormen zoals genoemd in canon 1222 § 2 CIC;
- dat de parochiekerk H. Hart van Jezus, gelegen aan de Bocholterweg 112 te Altweerderheide, binnen het dekenaat Weert in het bisdom Roermond aan de eredienst wordt onttrokken;
- dat de pastorale zorg voor de gelovigen, wonende in de parochie H. Hart van Jezus te Altweerderheide, wordt behartigd door pastoor Amalraj Arockiam;
- dat een profane en niet onwaardige bestemming moet worden gegeven aan de parochiekerk H. Hart van Jezus door middel van een zo spoedig mogelijk te realiseren herbestemming;
- dat zodra de herbestemming van deze kerk door het kerkbestuur definitief is geregeld de datum van de onttrekking aan de eredienst van het kerkgebouw in overleg met het bisdom wordt vast gesteld, waarna deze in een apart uitvoeringsdecreet wordt afgekondigd;
- dat van de in het kerkgebouw aanwezige kunstvoorwerpen volgens de richtlijnen van het bisdom een rapport dient te worden opgemaakt en de roerende kerkelijke voorwerpen dienen te worden bewaard c.q. herbestemd conform de daarvoor geldende diocesane regels;
- dat dit besluit uiterlijk op zondag 1 juni 2025 betekend dient te worden.

Over de verdere bestemming van de goederen wordt door het kerkbestuur van de parochie H. Hart van Jezus te Altweerterheide in overleg met het Bisdom Roermond beslist.

Bezwaren tegen dit decreet kunnen in overeenstemming met het kerkelijke wetboek (can. 1734 ivm can. 201 § 2 CIC) vanaf maandag 2 juni 2025 t/m maandag 16 juni 2025 bij de Bisschop van Roermond, mgr. dr. C.F.M. van den Hout, Paredisstraat 10 6041 JW Roermond, ingediend worden.

Aldus gegeven te Roermond, 19 mei 2025
en in tweevoud opgemaakt waarvan een exemplaar in het bisdomarchief

dr. C.F.M. van den Hout
Bisschop van Roermond

mr. G.H. Smulders i.c.
Kanselier

Uit het bisdom

Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk H. Matthias Castenray

DECRETUM

Aan de gelovigen van de parochie H. Matthias te Castenray, gelegen binnen het dekenaat Venray in het bisdom Roermond:

1. Gezien het feit, dat door de voortdurende ontkerkelijkheid de kerkelijke situatie in deze parochie in de achterliggende decennia en zeker de laatste tien jaar wezenlijk is veranderd;
2. gezien het feit dat de liturgische vieringen in de parochiekerk van de H. Matthias te Castenray, vanwege de voortschrijdende ontkerkelijkheid onvoldoende werd bezocht en er nog maar een zeer beperkt aantal mensen was met de vraag om toediening van sacramenten, de kerk sedert 1 januari 2022 slapend is gemaakt;
3. gezien dit afnemend draagvlak en omdat het niet gerechtvaardigd is te verwachten, dat de parochiegemeenschap H. Matthias te Castenray binnen afzienbare tijd weer zelfstandig naar een eerdere omvang en participatie zal groeien;
4. gezien het ontbreken van voldoende financiën voor het levensonderhoud van een priester en andere bij de bediening betrokken personen, alsmede voor het gewone en buitengewone onderhoud van dit gebouw, waardoor handhaving van dit kerkgebouw een onevenredige materiële belasting zal betekenen voor de parochie;
5. gezien het feit dat de parochies O.-L.-Vrouw Geboorte te Blitterswijck, H. Matthias te Castenray, H. Gertrudis te Oirlo en H. Michaël te Wanssum een federatie i.o. vormen;
6. gezien het feit dat op basis van de hier nader omschreven ernstige redenen de onttrekking aan de eredienst van de H. Matthias kerk, gelegen aan de Horsterweg 55 te Castenray, door het kerkbestuur noodzakelijk wordt geoordeeld;
7. gezien het feit dat vanuit de tot de federatie i.o. behorende parochies de pastorale zorg gegarandeerd kan worden voor de in de parochie H. Matthias te Castenray wonende gelovigen door een intensivering van de samenwerking tussen deze parochies;

8. gezien het feit dat het ten behoeve van de voortgang van het herbestemmingsproces wenselijk is dat zekerheid ontstaat over het feit dat de H. Matthias kerk aan de eredienst wordt onttrokken;
9. gezien het feit, dat in overeenstemming met de bepalingen van het kerkelijk wetboek (can. 50 CIC) overleg heeft plaats gevonden met de bij het kerkgebouw en de parochie pastoraal verantwoordelijken in de personen van de hoogerwaardede heer E. Smeets, deken van Venray tevens de *administrator paroecialis*, alsmede met het kerkbestuur dat het verzoek tot onttrekking heeft verwoord in de brief d.d. 15 januari 2025, alsook met de parochianen behorende bij de parochie H. Matthias te Castenray in een daartoe belegde hoorzitting op 26 februari 2025;
10. gezien het feit, dat het consultorencollege van het bisdom Roermond volgens de voorschriften van het kerkelijk wetboek can. 501 juncto 502 i.v.m. can. 1222 § 2 CIC op 15 mei 2025 over de situatie in de parochie H. Matthias te Castenray is ingelicht en is gehoord over het voornemen om het kerkgebouw H. Matthias te Castenray aan de eredienst te onttrekken en dit gremium daarop positief heeft gereageerd.

besluiten wij om deze ernstige redenen:

- dat bovengenoemde punten 2 t/m 5 tezamen een ernstige reden vormen zoals genoemd in canon 1222 § 2 CIC;
- dat de parochiekerk H. Matthias, gelegen aan de Horsterweg 55 te Castenray, binnen het dekenaat Venray in het bisdom Roermond aan de eredienst wordt onttrokken;
- dat de pastorale zorg voor de gelovigen, wonende in de parochie H. Matthias te Castenray, wordt behartigd door het pastorale team bestaande uit de *administrator paroecialis* E. Smeets en assistent H.L.M.J. van Horne;
- dat een profane en niet onwaardige bestemming moet worden gegeven aan de parochiekerk H. Matthias door middel van een zo spoedig mogelijk te realiseren herbestemming;
- dat zodra de herbestemming van deze kerk door het kerkbestuur definitief is geregeld de datum van de onttrekking aan de eredienst van het kerkgebouw in overleg met het bisdom wordt vast gesteld, waarna deze in een apart uitvoeringsdecreet wordt afgekondigd;
- dat van de in het kerkgebouw aanwezige kunstvoorwerpen volgens de richtlijnen van het bisdom een rapport dient te worden opgemaakt en de roerende kerkelijke voorwerpen dienen te worden bewaard c.q. herbestemd conform de daarvoor geldende diocesane regels;
- dat dit besluit uiterlijk op zondag 1 juni 2025 betekend dient te worden.

Over de verdere bestemming van de goederen wordt door het kerkbestuur van de parochie H. Matthias te Castenray in overleg met het Bisdom Roermond beslist.

Bezwaren tegen dit decreet kunnen in overeenstemming met het kerkelijke wetboek (can. 1734 ivm can. 201 § 2 CIC) vanaf maandag 2 juni 2025 t/m maandag 16 juni 2025 bij de Bisschop van Roermond, mgr. dr. C.F.M. van den Hout, Paredisstraat 10 6041 JW Roermond, ingediend worden.

Aldus gegeven te Roermond, 19 mei 2025
en in tweevoud opgemaakt waarvan een exemplaar in het bisdomarchief

dr. C.F.M. van den Hout
Bisschop van Roermond

mr. G.H. Smulders l.i.c.
Kanselier

Uit het bisdom

Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk H. Jacobus de Meerdere Egchel

DECRETUM

Aan de gelovigen van de parochie H. Jacobus de Meerdere te Egchel, gelegen binnen het dekenaat Horst in het bisdom Roermond:

1. Gezien het feit, dat door de voortdurende ontkerkelijking de kerkelijke situatie in deze parochie in de achterliggende decennia en zeker de laatste tien jaar wezenlijk is veranderd;
2. gezien het feit dat de liturgische vieringen in de parochiekerk van de H. Jacobus de Meerdere te Egchel, vanwege de voortschrijdende ontkerkelijking onvoldoende worden bezocht en er nog maar een zeer beperkt aantal mensen is met de vraag om toediening van sacramenten;
3. gezien het feit dat het aantal kerkelijke vrijwilligers tot een absoluut minimum is gedaald c.q. sommige groepen vrijwilligers geheel zijn verdwenen;
4. gezien dit afnemend draagvlak en omdat het niet gerechtvaardigd is te verwachten, dat de parochiegemeenschap H. Jacobus de Meerdere te Egchel binnen afzienbare tijd weer zelfstandig naar een eerdere omvang en participatie zal groeien;
5. gezien het ontbreken van voldoende financiën voor het levensonderhoud van een priester en andere bij de bediening betrokken personen, alsmede voor het gewone en inmiddels noodzakelijke buitengewone onderhoud van dit gebouw, waardoor handhaving van dit kerkgebouw een onevenredige materiële belasting zal betekenen voor de parochie;
6. gezien het feit dat de parochies H. Jozef te Beringe, H. Jacobus de Meerdere te Egchel, H. Hart van Jezus te Grashoek, H. Lambertus te Helden, Onbevlekt Hart van Maria te Koningslust, H. Nicolaas te Meijel en Onze Lieve Vrouw van Zeven Smarten te Panningen een federatie vormen;
7. gezien het feit dat op basis van de hier nader omschreven ernstige redenen de onttrekking aan de eredienst van de H. Jacobus de Meerdere kerk, gelegen aan de Jacobusstraat 7 te Egchel, door het kerkbestuur noodzakelijk wordt geoordeeld;

adres: Paredisstraat 10 - 6041 JW Roermond

tel: 0475-386740

8. gezien het feit dat vanuit de tot de federatie behorende parochies de pastorale zorg gegarandeerd kan worden voor de in de parochie H. Jacobus de Meerdere te Egchel wonende gelovigen door een intensivering van de samenwerking tussen deze parochies;
9. gezien het feit dat het ten behoeve van de voortgang van het herbestemmingsproces wenselijk is dat zekerheid ontstaat over het feit dat de Jacobus de Meerdere kerk aan de eredienst wordt onttrokken;
10. gezien het feit, dat in overeenstemming met de bepalingen van het kerkelijk wetboek (can. 50 CIC) overleg heeft plaats gevonden met de bij het kerkgebouw en de parochie pastoraal verantwoordelijken in de personen van de hoogerwaarde heer W.A. Varela Gaviria, deken van Horst en de pastoor, de hoogerwaarde heer P.H.A. van der Horst, alsmede met het kerkbestuur dat het verzoek tot onttrekking heeft verwoord in de brieven d.d. 14 maart 2025 en 8 april 2025, alsook met de parochianen behorende bij de parochie H. Jacobus de Meerdere te Egchel in een daartoe belegde hoorzitting op 27 maart 2025;
11. gezien het feit, dat het consultorencollege van het bisdom Roermond volgens de voorschriften van het kerkelijk wetboek can. 501 juncto 502 i.v.m. can. 1222 § 2 CIC op 15 mei 2025 over de situatie in de parochie H. Jacobus de Meerdere te Egchel is ingelicht en is gehoord over het voornemen om het kerkgebouw H. Jacobus de Meerdere te Egchel aan de eredienst te onttrekken en dit gremium daarop positief heeft gereageerd.

besluiten wij om deze ernstige redenen:

- dat bovengenoemde punten 2 t/m 5 tezamen een ernstige reden vormen zoals genoemd in canon 1222 § 2 CIC;
- dat de parochiekerk H. Jacobus de Meerdere, gelegen aan de Jacobusstraat 7 te Egchel, binnen het dekenaat Horst in het bisdom Roermond aan de eredienst wordt onttrokken;
- dat de pastorale zorg voor de gelovigen, wonende in de parochie H. Jacobus de Meerdere te Egchel, wordt behartigd door het pastorale team bestaande uit pastoor P.H.A. van der Horst, kapelaan R.J.H. Maenen en kapelaan P.H.J. Houben;
- dat een profane en niet onwaardige bestemming moet worden gegeven aan de parochiekerk H. Jacobus de Meerdere door middel van een zo spoedig mogelijk te realiseren herbestemming;
- dat zodra de herbestemming van deze kerk door het kerkbestuur definitief is geregeld de datum van de onttrekking aan de eredienst van het kerkgebouw in overleg met het bisdom wordt vast gesteld, waarna deze in een apart uitvoeringsdecreet wordt afgekondigd;

- **dat van de in het kerkgebouw aanwezige kunstvoorwerpen volgens de richtlijnen van het bisdom een rapport dient te worden opgemaakt en de roerende kerkelijke voorwerpen dienen te worden bewaard c.q. herbestemd conform de daarvoor geldende diocesane regels;**
- **dat dit besluit uiterlijk op zondag 1 juni 2025 betekend dient te worden.**

Over de verdere bestemming van de goederen wordt door het kerkbestuur van de parochie H. Jacobus de Meerdere te Egchel in overleg met het Bisdom Roermond beslist.

Bezwaren tegen dit decreet kunnen in overeenstemming met het kerkelijke wetboek (can. 1734 ivm can. 201 § 2 CIC) vanaf maandag 2 juni 2025 t/m maandag 16 juni 2025 bij de Bisschop van Roermond, mgr. dr. C.F.M. van den Hout, Paredisstraat 10 6041 JW Roermond, ingediend worden.

Aldus gegeven te Roermond, 19 mei 2025
en in tweevoud opgemaakt waarvan een exemplaar in het bisdomarchief

dr. C.F.M. van den Hout
Bisschop van Roermond

mr. G.H. Smulders i.c.
Kanselier

Uit het bisdom

Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk Christus Koning Geleen

DECRETUM

Aan de gelovigen van de parochie HH. Marcellinus en Petrus te Geleen gelegen binnen het dekenaat Sittard in het bisdom Roermond:

1. gezien het feit dat de voormalige parochie Christus Koning te Geleen per 1 januari 2021 is verenigd met zeven andere Geleense parochies, te weten de parochies H. Augustinus, HH. Marcellinus en Petrus, Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand, H. Pastoor van Ars, H. Barbara, HH. Engelbewaarders en Verrijzenis van Onze Heer Jezus Christus, tot de nieuwe (fusie-)parochie HH. Marcellinus en Petrus te Geleen;
2. gezien het feit dat in de achterliggende jaren door deze voormalige Geleense parochies een plan is ontwikkeld met het oog op een gezonde pastorale toekomst voor de gezamenlijke geloofsgemeenschap van de nieuwe parochie HH. Marcellinus en Petrus;
3. gezien het feit dat de parochie HH. Marcellinus en Petrus een missionaire parochie is met een beleidsplan met de volgende vijf kernwaarden: Geloofsgemeenschap met Christus, Gastvrijheid, Nabijheid, Naar buiten treden en Uitstraling;
4. gezien het feit dat de parochie HH. Marcellinus en Petrus in dit kader parochie-opbouwende liturgie nog maar vanuit één kerkgebouw wil gaan aanbieden;
5. gezien het feit, dat op basis van voornoemd plan en de hierna nader omschreven ernstige redenen de onttrekking aan de eredienst van de kerk van de Christus Koning, gelegen aan de Kluis 21 te Geleen, door het kerkbestuur noodzakelijk wordt geoordeeld;
6. gezien het feit dat de liturgische vieringen in de kerk van de Christus Koning parochie te Geleen als gevolg van de voortschrijdende ontkerkelijking sterk vergrijsd is en een beperkt aantal kerkgangers heeft en er nog maar weinig mensen zijn met de vraag om toediening van sacramenten;

7. gezien dit afnemend draagvlak en omdat het niet gerechtvaardigd is te verwachten, dat deze kleine geloofsgemeenschap rondom dit kerkgebouw nog mogelijkheden heeft om weer naar een redelijke levensvatbaarheid uit te groeien;
8. gezien de nog steeds afnemende omvang van de bij dit kerkgebouw betrokken gelovigen, is het onwaarschijnlijk dat voldoende financiële middelen opgebracht kunnen worden om een substantiële bijdrage te leveren in het levensonderhoud van de pastoor, de kapelaan en andere bij de bediening betrokken personen en in het gewone en buitengewone onderhoud van dit gebouw, waardoor handhaving van dit kerkgebouw een onevenredige materiële belasting zal betekenen voor de Stadsparochie;
9. gezien het feit, dat de pastorale zorg voor de gelovigen wonende in het gebied van de voormalige parochie Christus Koning conform het onder de punten 3. en 4. omschreven perspectief verzorgd wordt door de (fusie-)parochie HH. Marcellinus en Petrus;
10. gezien het feit, dat in overeenstemming met de bepalingen van het kerkelijk wetboek (can. 50 CIC) overleg heeft plaats gevonden met de bij het kerkgebouw en de parochie pastoraal verantwoordelijken in de personen van de hoogerwaarde heer ing. Mgr. R.N. Merks, deken van Sittard, de zeereerwaarde heer R.H. Kanke, pastoor van deze parochie, alsmede met het kerkbestuur dat het verzoek tot onttrekking heeft verwoord in een schrijven d.d. 20 maart 2025, alsook met de parochianen behorende bij de toenmalige parochie Christus Koning te Geleen, in een daartoe belegde hoorzitting op 5 februari 2025;
11. gezien het feit, dat het consultorencollege van het bisdom Roermond volgens de voorschriften van het kerkelijk wetboek can. 501 juncto 502 i.v.m. can. 1222 § 2 CIC op 15 mei 2025 over de situatie in de parochie HH. Marcellinus en Petrus te Geleen is geïnformeerd alsook is geconsulteerd over het voornemen om het kerkgebouw Christus Koning te Geleen aan de eredienst te onttrekken en daarop positief heeft gereageerd.

besluiten wij:

- dat bovengenoemde punten 6 t/m 8 tezamen in relatie met de verdere vormgeving van een missionaire parochie een ernstige reden vormen zoals genoemd in canon 1222 § 2 CIC;
- dat de kerk Christus Koning, gelegen aan Kluis 21 te Geleen in het dekenaat Sittard van het bisdom Roermond aan de eredienst zal worden onttrokken;
- dat de pastorale zorg voor de gelovigen, wonende in het gebied van de voormalige parochie Christus Koning te Geleen, al sinds de fusie per 1 januari 2021 wordt behartigd door de pastoor van de parochie HH. Marcellinus en Petrus te Geleen, thans de zeereerwaarde heer R.H. Kanke en zijn teamleden en zo voldoende is gewaarborgd;

- **dat een profane en niet onwaardige bestemming moet worden gegeven aan de kerk Christus Koning door middel van een zo spoedig mogelijk te realiseren herbestemming;**
- **dat zodra de herbestemming van deze kerk door het kerkbestuur definitief is geregeld de datum van de onttrekking aan de eredienst van het kerkgebouw in overleg met het bisdom wordt vast gesteld, waarna deze in een apart uitvoeringsdecreet wordt afgekondigd;**
- **dat van de in het kerkgebouw aanwezige kunstvoorwerpen volgens de richtlijnen van het bisdom een rapport dient te worden opgemaakt en de roerende kerkelijke voorwerpen dienen te worden bewaard c.q. herbestemd conform de daarvoor geldende diocesane regels;**
- **dat dit besluit uiterlijk op zondag 8 juni 2025 betekend dient te worden.**

Over de verdere bestemming van de goederen waaronder het voormalig kerkgebouw Christus Koning wordt door het kerkbestuur van de parochie HH. Marcellinus en Petrus te Geleen in overleg met het Bisdom Roermond beslist.

Bezwaren tegen dit decreet kunnen in overeenstemming met het kerkelijke wetboek (can. 1734 ivm can. 201 § 2 CIC) vanaf dinsdag 10 juni 2025 t/m maandag 23 juni 2025 bij de Bisschop van Roermond, mgr. dr. C.F.M. van den Hout, Paredisstraat 10 6041 JW Roermond, ingediend worden.

Aldus gegeven te Roermond, 19 mei 2025
en in tweevoud opgemaakt waarvan een exemplaar in het bisdomarchief

dr. C.F.M. van den Hout
Bisschop van Roermond

mr. G.H. Smulders i.c.
Kanselier

Uit het bisdom

Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk O.L.V. Altijddurende Bijstand Geleen

DECRETUM

Aan de gelovigen van de parochie HH. Marcellinus en Petrus te Geleen gelegen binnen het dekenaat Sittard in het bisdom Roermond:

1. gezien het feit dat de voormalige parochie Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand te Geleen-Lindenheuvel per 1 januari 2021 is verenigd met zeven andere Geleense parochies, te weten de parochies H. Augustinus, HH. Marcellinus en Petrus, Christus Koning, H. Pastoor van Ars, H. Barbara, HH. Engelbewaarders en Verrijzenis van Onze Heer Jezus Christus, tot de nieuwe (fusie-)parochie HH. Marcellinus en Petrus te Geleen;
2. gezien het feit dat in de achterliggende jaren door deze voormalige Geleense parochies een plan is ontwikkeld met het oog op een gezonde pastorale toekomst voor de gezamenlijke geloofsgemeenschap van de nieuwe parochie HH. Marcellinus en Petrus;
3. gezien het feit dat de parochie HH. Marcellinus en Petrus een missionaire parochie is met een beleidsplan met de volgende vijf kernwaarden: Geloofsgemeenschap met Christus, Gastvrijheid, Nabijheid, Naar buiten treden en Uitstraling;
4. gezien het feit dat de parochie HH. Marcellinus en Petrus in dit kader parochie-opbouwende liturgie nog maar vanuit één kerkgebouw wil aanbieden;
5. gezien het feit, dat op basis van voornoemd plan en de hierna nader omschreven ernstige redenen de onttrekking aan de eredienst van de kerk van de Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand, gelegen aan de Bloemenmarkt 12 te Geleen-Lindenheuvel, door het kerkbestuur noodzakelijk wordt geoordeeld;
6. gezien het feit dat de liturgische vieringen in de kerk van de Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand parochie te Geleen-Lindenheuvel als gevolg van de voortschrijdende ontkerkelijkheid sterk vergrijsd is en een heel beperkt aantal kerkgangers heeft en er nog maar zeer weinig mensen zijn met de vraag om toediening van sacramenten;

adres: Paredisstraat 10 - 6041 JW Roermond

tel: 0475-386740

7. gezien dit afnemend draagvlak en omdat het niet gerechtvaardigd is te verwachten, dat deze kleine geloofsgemeenschap rondom dit kerkgebouw nog mogelijkheden heeft om weer naar een redelijke levensvatbaarheid uit te groeien;
8. gezien de nog steeds afnemende omvang van de bij dit kerkgebouw betrokken gelovigen, is het onwaarschijnlijk dat voldoende financiële middelen opgebracht kunnen worden om een substantiële bijdrage te leveren in het levensonderhoud van de pastoor, de kapelaan en andere bij de bediening betrokken personen en in het gewone en buitengewone onderhoud van dit gebouw, waardoor handhaving van dit kerkgebouw een onevenredige materiële belasting zal betekenen voor de Stadsparochie;
9. gezien het feit, dat de pastorale zorg voor de gelovigen wonende in het gebied van de voormalige parochie Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand conform het onder de punten 3. en 4. omschreven perspectief verzorgd wordt door de (fusie-)parochie HH. Marcellinus en Petrus;
10. gezien het feit, dat in overeenstemming met de bepalingen van het kerkelijk wetboek (can. 50 CIC) overleg heeft plaats gevonden met de bij het kerkgebouw en de parochie pastoraal verantwoordelijken in de personen van de hoogerwaarde heer ing. Mgr. R.N. Merckx, deken van Sittard, de zeereerwaarde heer R.H. Kanke, pastoor van deze parochie, alsmede met het kerkbestuur dat het verzoek tot onttrekking heeft verwoord in een schrijven d.d. 20 maart 2025, alsook met de parochianen behorende bij de toenmalige parochie Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand te Geleen-Lindenheuvel, in een daartoe belegde hoorzitting op 3 februari 2025;
11. gezien het feit, dat het consultorencollege van het bisdom Roermond volgens de voorschriften van het kerkelijk wetboek can. 501 juncto 502 i.v.m. can. 1222 § 2 CIC op 15 mei 2025 over de situatie in de parochie HH. Marcellinus en Petrus te Geleen is geïnformeerd alsook is geconsulteerd over het voornemen om het kerkgebouw Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand te Geleen-Lindenheuvel aan de eredienst te onttrekken en daarop positief heeft gereageerd.

besluiten wij:

- dat bovengenoemde punten 6 t/m 8 tezamen in relatie met de verdere vormgeving van een missionaire parochie een ernstige reden vormen zoals genoemd in canon 1222 § 2 CIC;
- dat de kerk van Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand, gelegen aan de Bloemenmarkt 12 te Geleen-Lindenheuvel in het dekenaat Sittard van het bisdom Roermond aan de eredienst zal worden onttrokken;
- dat de pastorale zorg voor de gelovigen, wonende in het gebied van de voormalige parochie Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand te Geleen-Lindenheuvel, al sinds de fusie per 1 januari 2021 wordt behartigd door de pastoor van de parochie HH. Marcellinus en Petrus te Geleen, thans de zeereerwaarde heer R.H. Kanke en zijn teamleden en zo voldoende is gewaarborgd;

- dat een profane en niet onwaardige bestemming moet worden gegeven aan de kerk Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand door middel van een zo spoedig mogelijk te realiseren herbestemming;
- dat zodra de herbestemming van deze kerk door het kerkbestuur definitief is geregeld de datum van de onttrekking aan de eredienst van het kerkgebouw in overleg met het bisdom wordt vast gesteld, waarna deze in een apart uitvoeringsdecreet wordt afgekondigd;
- dat van de in het kerkgebouw aanwezige kunstvoorwerpen volgens de richtlijnen van het bisdom een rapport dient te worden opgemaakt en de roerende kerkelijke voorwerpen dienen te worden bewaard c.q. herbestemd conform de daarvoor geldende diocesane regels;
- dat dit besluit uiterlijk op zondag 8 juni 2025 betekend dient te worden.

Over de verdere bestemming van de goederen waaronder het voormalig kerkgebouw Onze Lieve Vrouw van Altijddurende Bijstand wordt door het kerkbestuur van de parochie HH. Marcellinus en Petrus te Geleen in overleg met het Bisdom Roermond beslist.

Bezwaren tegen dit decreet kunnen in overeenstemming met het kerkelijke wetboek (can. 1734 ivm can. 201 § 2 CIC) vanaf dinsdag 10 juni 2025 t/m maandag 23 juni 2025 bij de Bisschop van Roermond, mgr. dr. C.F.M. van den Hout, Paredisstraat 10 6041 JW Roermond, ingediend worden.

Aldus gegeven te Roermond, 19 mei 2025
en in tweevoud opgemaakt waarvan een exemplaar in het bisdomarchief

dr. C.F.M. van den Hout
Bisschop van Roermond

mr. G.H. Smulders i.c.
Kanselier

Uit het bisdom

Decreet onttrekking aan de eredienst van de kerk H. Catharina Holz-Kerkrade

DECRETUM

Aan de gelovigen van de parochie H. Lambertus te Kerkrade gelegen binnen het dekenaat Kerkrade in het bisdom Roermond:

1. gezien het feit dat de voormalige parochie H. Catharina te Holz-Kerkrade per 1 juli 2023 is verenigd met zeven andere Kerkraadse parochies, te weten H. Lambertus, H. Petrus en Maria Tenhemelopneming, De Blijde Boodschap, HH. Jozef en Norbertus, H. Hart van Jezus, H. Antonius van Padua en H. Maria Goretti, tot de nieuwe (fusie-)parochie H. Lambertus te Kerkrade;
2. gezien het feit dat de H. Lambertus parochie een pastoraal plan en een kerkenvisie heeft ontwikkeld met het oog op een gezonde pastorale toekomst voor de gezamenlijke geloofsgemeenschap van de nieuwe parochie;
3. gezien het feit dat de parochie H. Lambertus in dit kader parochie-opbouwende liturgie nog maar vanuit een tweetal kerkgebouwen wil aanbieden;
4. gezien het feit, dat op basis van voornoemd plan en de hierna nader omschreven ernstige redenen de onttrekking aan de eredienst van de kerk van de H. Catharina, gelegen aan de Pastoor Wijnenplein 1 te Holz-Kerkrade, door het kerkbestuur noodzakelijk wordt geoordeeld;
5. gezien het feit dat de liturgische vieringen in de kerk van de H. Catharina te Holz-Kerkrade als gevolg van de voortschrijdende ontkerkelijking is en een heel beperkt aantal kerkgangers heeft, die bovendien sterk vergrijsd zijn en er nog maar zeer weinig mensen zijn met de vraag om toediening van sacramenten;
6. gezien dit afnemend draagvlak en omdat het niet gerechtvaardigd is te verwachten, dat deze kleine geloofsgemeenschap rondom dit kerkgebouw nog mogelijkheden heeft om weer naar een redelijke levensvatbaarheid uit te groeien;

7. gezien het feit, dat de pastorale zorg voor de gelovigen wonende in het gebied van de voormalige parochie H. Catharina te Holz-Kerkrade conform het onder de punten 2. en 3. omschreven perspectief verzorgd wordt door de (fusie-)parochie H. Lambertus;
8. gezien het feit dat het ten behoeve van de voortgang van het herbestemmingsproces wenselijk is dat zekerheid ontstaat over het feit dat de H. Catharina kerk aan de eredienst wordt onttrokken;
9. gezien het feit, dat in overeenstemming met de bepalingen van het kerkelijk wetboek (can. 50 CIC) overleg heeft plaats gevonden met de bij het kerkgebouw en de parochie betrokken pastoraal verantwoordelijken in de personen van de hoogerwaarde heer S.W.M. Nevelstein, deken van Kerkrade en pastoor van de H. Lambertus parochie, alsmede met het kerkbestuur dat het verzoek tot onttrekking heeft verwoord in de brief d.d. 14 mei 2025, alsook met de parochianen behorende bij de toenmalige parochie H. Catharina te Holz-Kerkrade in daartoe belegde hoorzittingen op 23 oktober 2024 en op 19 januari 2025;
10. gezien het feit, dat de Priesterraad van het bisdom Roermond volgens de voorschriften van het kerkelijk wetboek can. 500 § 2 i.v.m. can. 1222 § 2 CIC op 24 september 2025 over de situatie in de parochie H. Catharina te Holz-Kerkrade is ingelicht en is gehoord over het voornemen om het kerkgebouw H. Catharina te Holz-Kerkrade aan de eredienst te onttrekken en dit gremium daarop positief heeft gereageerd.

besluiten wij om deze ernstige redenen:

- **dat bovengenoemde punten 5 en 6 tezamen een ernstige reden vormen zoals genoemd in canon 1222 § 2 CIC;**
- **dat de parochiekerk H. Catharina, gelegen aan de Pastoor Wijnenplein 1 te Holz-Kerkrade, binnen het dekenaat Kerkrade in het bisdom Roermond aan de eredienst wordt onttrokken;**
- **dat de pastorale zorg voor de gelovigen, wonende in het gebied van de voormalige parochie H. Catharina te Holz-Kerkrade, al sinds de fusie per 1 juli 2023 wordt behartigd door de pastoor van de parochie H. Lambertus te Kerkrade, de hoogerwaarde heer S.W.M. Nevelstein en zijn teamleden en zo voldoende is gewaarborgd;**
- **dat een profane en niet onwaardige bestemming moet worden gegeven aan de parochiekerk H. Catharina door middel van een zo spoedig mogelijk te realiseren herbestemming;**
- **dat zodra de herbestemming van deze kerk door het kerkbestuur definitief is geregeld de datum van de onttrekking aan de eredienst van het kerkgebouw in overleg met het bisdom wordt vastgesteld, waarna deze in een apart uitvoeringsdecreet wordt afgekondigd;**

- **dat van de in het kerkgebouw aanwezige kunstvoorwerpen volgens de richtlijnen van het bisdom een rapport dient te worden opgemaakt en de roerende kerkelijke voorwerpen dienen te worden bewaard c.q. herbestemd conform de daarvoor geldende diocesane regels;**
- **dat dit besluit uiterlijk op zondag 5 oktober 2025 betekend dient te worden.**

Over de verdere bestemming van de goederen wordt door het kerkbestuur van de parochie H. Lambertus te Kerkrade in overleg met het Bisdom Roermond beslist.

Bezwaren tegen dit decreet kunnen in overeenstemming met het kerkelijke wetboek (can. 1734 ivm can. 201 § 2 CIC) vanaf maandag 6 oktober 2025 t/m vrijdag 17 oktober 2025 bij de Bisschop van Roermond, mgr. dr. C.F.M. van den Hout, Paredisstraat 10 te 6041 JW Roermond, ingediend worden.

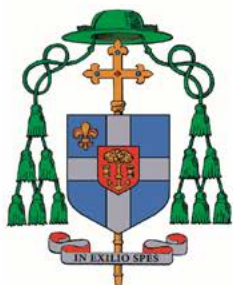
Aldus gegeven te Roermond, 26 september 2025
en in tweevoud opgemaakt waarvan een exemplaar in het bisdomarchief

dr. C.F.M. van den Hout
Bisschop van Roermond

mr. G.H. Smulders i.i.c.
Kanselier

Uit het bisdom

Decreet onttrekking aan de eredienst van de parochiekerk Onbevlekt Hart van Maria Koningslust

DECRETUM

Aan de gelovigen van de parochie Onbevlekt Hart van Maria te Koningslust gelegen binnen het dekenaat Horst in het bisdom Roermond:

1. gezien het feit, dat door de voortdurende ontkerkelijking de kerkelijke situatie in deze parochie in de achterliggende decennia en zeker de laatste tien jaar wezenlijk is veranderd;
2. gezien het feit dat de liturgische vieringen in de parochiekerk Onbevlekt Hart van Maria te Koningslust, vanwege de voortschrijdende ontkerkelijking onvoldoende worden bezocht en er nog maar een zeer beperkt aantal mensen is met de vraag om toediening van sacramenten;
3. gezien het feit dat het aantal kerkelijke vrijwilligers tot een absoluut minimum is gedaald c.q. sommige groepen vrijwilligers geheel zijn verdwenen;
4. gezien dit afnemend draagvlak en omdat het niet gerechtvaardigd is te verwachten, dat de parochiegemeenschap Onbevlekt Hart van Maria te Koningslust binnen afzienbare tijd weer zelfstandig naar een eerdere omvang en participatie zal groeien;
5. gezien het ontbreken van voldoende financiën voor het levensonderhoud van een priester en andere bij de bediening betrokken personen, alsmede voor het gewone en inmiddels noodzakelijke buitengewone onderhoud van dit gebouw, waardoor handhaving van dit kerkgebouw een onevenredige materiële belasting zou betekenen voor de parochie;
6. gezien het feit dat de parochies H. Jozef te Beringe, H. Hart van Jezus te Grashoek, H. Lambertus te Helden, H. Jacobus de Meerdere te Egchel, Onbevlekt Hart van Maria te Koningslust, H. Nicolaas te Meijel en Onze Lieve Vrouw van Zeven Smarten te Panningen een federatie vormen;
7. gezien het feit dat op basis van de hier nader omschreven ernstige redenen de onttrekking aan de eredienst van de Onbevlekt Hart van Maria kerk, gelegen aan de

adres: Paredisstraat 10 - 6041 JW Roermond

tel: 0475-386740

Poorterweg 54 te Koningslust, door het kerkbestuur noodzakelijk wordt geoordeeld;

8. gezien het feit dat vanuit de tot de federatie behorende parochies de pastorale zorg gegarandeerd kan worden voor de in de parochie Onbevlekt Hart van Maria te Koningslust wonende gelovigen door een intensivering van de samenwerking tussen deze parochies;
9. gezien het feit dat het ten behoeve van de voortgang van het herbestemmingsproces wenselijk is dat zekerheid ontstaat over het feit dat de Onbevlekt Hart van Maria kerk aan de eredienst wordt onttrokken;
10. gezien het feit, dat in overeenstemming met de bepalingen van het kerkelijk wetboek (can. 50 CIC) overleg heeft plaats gevonden met de bij het kerkgebouw en de parochie betrokken pastoraal verantwoordelijken in de personen van de hoogerwaarde heer W.A. Varela Gaviria, deken van Horst en de pastoor, de hoogerwaarde heer P.H.A. van der Horst, alsmede met het kerkbestuur dat het verzoek tot onttrekking heeft verwoord in de brief d.d. 29 juli 2025, alsook met de parochianen behorende bij de parochie Onbevlekt Hart van Maria te Koningslust in een daartoe belegde hoorzitting op 22 mei 2025;
11. gezien het feit, dat de Priesterraad van het bisdom Roermond volgens de voorschriften van het kerkelijk wetboek can. 500 § 2 i.v.m. can. 1222 § 2 CIC op 24 september 2025 over de situatie in de parochie Onbevlekt Hart van Maria te Koningslust is ingelicht en is gehoord over het voornemen om het kerkgebouw Onbevlekt Hart van Maria te Koningslust aan de eredienst te onttrekken en dit gremium daarop positief heeft gereageerd.

besluiten wij om deze ernstige redenen:

- dat bovengenoemde punten 2 t/m 5 tezamen een ernstige reden vormen zoals genoemd in canon 1222 § 2 CIC;
- dat de parochiekerk Onbevlekt Hart van Maria kerk, gelegen aan de Poorterweg 54 te Koningslust, binnen het dekenaat Horst in het bisdom Roermond aan de eredienst wordt onttrokken;
- dat de pastorale zorg voor de gelovigen, wonende in de parochie Onbevlekt Hart van Maria te Koningslust, wordt behartigd door het pastorale team bestaande uit pastoor P.H.A. van der Horst, kapelaan R.J.H. Maenen en kapelaan P.H.J. Houben;
- dat een profane en niet onwaardige bestemming moet worden gegeven aan de parochiekerk Onbevlekt Hart van Maria door middel van een zo spoedig mogelijk te realiseren herbestemming;
- dat zodra de herbestemming van deze kerk door het kerkbestuur definitief is geregeld de datum van de onttrekking aan de eredienst van het kerkgebouw

in overleg met het bisdom wordt vastgesteld, waarna deze in een apart uitvoeringsdecreet wordt afgekondigd;

- **dat van de in het kerkgebouw aanwezige kunstvoorwerpen volgens de richtlijnen van het bisdom een rapport dient te worden opgemaakt en de roerende kerkelijke voorwerpen dienen te worden bewaard c.q. herbestemd conform de daarvoor geldende diocesane regels;**
- **dat dit besluit uiterlijk op zondag 5 oktober 2025 betekend dient te worden.**

Over de verdere bestemming van de goederen wordt door het kerkbestuur van de parochie Onbevlekt Hart van Maria te Koningslust in overleg met het Bisdom Roermond beslist.

Bezwaren tegen dit decreet kunnen in overeenstemming met het kerkelijke wetboek (can. 1734 ivm can. 201 § 2 CIC) vanaf maandag 6 oktober 2025 t/m vrijdag 17 oktober 2025 bij de Bisschop van Roermond, mgr. dr. C.F.M. van den Hout, Paredisstraat 10 te 6041 JW Roermond, ingediend worden.

Aldus gegeven te Roermond, 26 september 2025
en in tweevoud opgemaakt waarvan een exemplaar in het bisdomarchief

dr. C.F.M. van den Hout
Bisschop van Roermond

mr. G.H. Smulders i.c.
Kanselier

Uit het bisdom

Honoreringsregeling 2025 bisdom Roermond

Dienst Economie & Bouwzaken

HONORERINGSREGELING 2025

Inhoudsopgave

A. Voorwoord.....	3
1. Begrippen.....	3
B. Pseudo-werknemers.....	4
2. Priesters.....	4
2.1. Honorering priesters – algemeen.....	4
2.2. Ambtsonkosten	5
2.3. AOW-leeftijd	6
2.4. Vakantiegeld	6
2.5. Inwonend of vrij wonend	6
2.6. Honorering 2025 inwonende priester.....	7
2.7. Honorering 2025 vrij wonende priester	8
2.8. Honorering en vergoedingen 2025 reguliere priester	9
2.9. Reiskosten.....	10
2.10. Regeling huishoudgeld voor priesters	11
2.11. Pensioenpremie seculiere priester	11
2.12. Ingangsdatum pensioen priesters	12
2.13. Pensioenpremie regulieren	12
2.14. AOW uitkering priester.....	13
2.15. Arbeidsongeschiktheid priester	14
2.16. Huisvestingskosten reguliere priester.....	14
2.17. Verhuiskosten priester.....	15
2.18. Overige inkomsten priester	15
2.19. Doorbelasting kosten tussen parochies.....	16
3. (Ongehonoreerde) permanente diakens	18
3.1. Reis-, verblijf- en functioneringskosten [ambtsonkosten]	18

C. Personeel in Loondienst..... 19

4. Huishoudelijk personeel	20
4.1. Salariëring.....	20
4.2. Overeenkomst tot verzorging en huisvesting (inwonende huishoud(st)er)	20
4.3. Pensioenpremie	20
4.4. Lage-inkomensvoordeel	20
5. Secretariële en administratieve medewerkers	21
5.1. Salariëring.....	21
6. Kosten	22
6.1. Salariëring.....	22
6.2. Pensioenpremie	22
7. Dirigenten en Organisten	23
7.1. Honorering organisten en dirigenten	23
7.2. Pensioenregeling Kerkmusici	24

D. Overige vergoedingen en regelingen 26

8. Assistenties.....	26
8.1. Wisselende assistenties.....	26
8.2. Vaste assistenties.....	26
8.3. Reiskostenvergoedingen	26
8.4. Overige opmerkingen ter zake van assistenties.....	26
9. Werkkostenregeling	28
10. Premies sociale verzekeringen	29
11. WW-premiedifferentiatie.....	31
12. Pensioenpremie PFZW (pensioenfonds zorg en welzijn)	32
13. Zorgverzekeringswet	33
13.1. Inkomensafhankelijke bijdrage zorgverzekeringswet.....	33
14. ZZP-er of toch loondienst	34
15. Vrijwilligersvergoeding	35
16. Uithetaalde bedragen aan derden.....	35
17. 65+ regeling	36
18. Regeling voor sociale verplichtingen aan priesters	36

E. Diversen 37

19. Verklaring omtrent gedrag	37
20. Salarisverwerking via het bisdom	38

A. Voorwoord

Voor u ligt de honoreringsregeling 2025. Het document is dit jaar anders opgebouwd dan voorgaande jaren. We merkten namelijk dat er steeds meer informatie in kwam te staan die niet direct aan de honorering van priesters en ander personeel gerelateerd was.

Daarom is de honoreringsregeling 2025 teruggebracht naar de essentie: informatie over de honorering van priesters en ander personeel. Alle andere informatie die in het verleden in deze regeling was opgenomen, zoals verzekeringen etc. is verplaatst naar de intranet-site van het bisdom. Zo is ook het declaratieformulier voor de reiskosten en de bijbehorende invulinstructie naar de intranet-site verplaatst. Net als de informatie over het re-integratietraject: deze is gekoppeld aan de informatie over de ziekengeldverzekering.

Bent u kerkbestuurslid en heeft u nog geen toegang tot de intranetsite van het bisdom? Vraag deze dan aan bij de persdienst van het bisdom: persdienst@bisdom-roermond.nl

1. Begrippen

Clerici	Eenieder die het sacrament van de wijding heeft ontvangen.
Forfait	Een verondersteld bedrag als heffingsgrond; vaak omdat de berekening van het 'echte' bedrag (te) veel moeite kost.
Franchise	De franchise is dat deel van het salaris waarover een werknemer geen pensioen opbouwt, omdat na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd over dit deel AOW ontvangen wordt.
Jura Stolae	Giften, parochiegeld
Pseudo-werknemer	Er is geen sprake van een arbeidsrelatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer; zij kiezen er samen voor hun arbeidsrelatie aan te merken als fictieve dienstbetrekking.
Reguliere priester	Priester (pater) die tot een orde of congregatie behoort.
Seculiere priester	Priester die bij zijn wijding gehoorzaamheid beloofd aan de bisschop die hem wijdt
Transeunt-diaken	Diaken op weg naar het priesterschap
Weekendassistentie	Meerdere Heilige Missen op zaterdag en zondag
Zondagsassistentie	Meerdere Heilige Missen op zondag

B. Pseudo-werknemers

2. Priesters

2.1. Honorering priesters – algemeen

Het bruto honorarium voor priesters jonger dan 67 jaar¹ was tot en met 2024 opgebouwd uit een drietal elementen, te weten:

- een honorarium,
- een vaste vergoeding voor autokosten²,
- een vergoeding voor de door de priester zelf te betalen kosten van zijn zorgverzekering.

Door het landelijk Economencollege is in de loop van 2024 besloten dit honorarium met ingang van 1 januari 2025 te gaan behandelen als één integraal honoreringsbedrag. De samenstellende delen ziet u derhalve in de richtlijnen van 2025 en verder niet meer terug.

Het bruto honorarium is voor 2025 verhoogd met de zogenaamde “gemengde index”, die door het landelijk Economencollege van de gezamenlijke Nederlandse bisdommen voor 2025 is vastgesteld op 4,9%³.

Werkzame priesters ouder dan 67 jaar ontvangen een bruto honorarium dat tot 2024 enkel bestond uit een vergoeding voor vaste autokosten. Ook dit honorarium wordt jaarlijks aangepast op basis van de hiervoor genoemde gemengde index.

Het inkomen van priesters die binnen een parochie werkzaam zijn, bestaat naast het bruto honorarium uit:

- recht op vrije huisvesting,
- een vergoeding voor de huishouding,
- een vergoeding voor ambtsonkosten.

Dit geldt in principe tot aan hun emeritaat [welke datum vaak niet gelijk zal zijn aan de datum van het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd c.q. de pensioenleeftijd].

Op grond van het bovenstaande bedraagt het standaard-honorarium van een inwonende priester per maand:

	2025	2024
Honorarium van een priester, jonger dan 67 jaar, inwonend	€ 1.970,63	€ 1.878,58
Honorarium van een priester, ouder dan 67 jaar, inwonend	€ 519,95	€ 495,66

De priester heeft recht op 12 gelijke maandbetalingen. De priester heeft géén recht op de uitbetaling van vakantietoeslag.

¹ De pensioenleeftijd is voor 2025 vastgesteld op 67 jaar (2024: 67 jaar).

² Indien de priester vanuit de parochie de beschikking krijgt over een lease-auto, dan vervalt het recht op dit deel van het honorarium. Het in het honorarium begrepen deel voor de vaste vergoeding autokosten voor 2025 bedraagt € 519,95.

³ In 2024 bedroeg de gemengde index 3,8%.

Alleen fiscaal wordt de honorering van priesters behandeld als waren ze werknemers. Dat zijn ze arbeidsrechtelijk niet omdat de gezagsverhouding, zoals die er normaal gesproken tussen werknemer en werkgever is, ontbreekt. Zij werken immers niet op basis van een arbeidscontract met het parochiebestuur maar op basis van een kerkrechtelijke aanstelling door de bisschop. Daarom wordt er gesproken van zogenaamde pseudo-werknemers en is de parochie c.q. het parochiebestuur in deze pseudo-werkgever.

Een transeunt-diaken wordt vanaf het moment van benoeming door de bisschop voor deze honoreringsregeling ook als priester gezien.

Let op: de in paragraaf 2.6 en 2.7 opgenomen bruto-netto berekeningen zijn voorbeeldberekeningen. De feitelijke situatie binnen een parochie kan maken dat hiervan dient te worden afgeweken. Gedacht moet worden aan bijvoorbeeld de situatie dat de parochie een auto aan de priester beschikbaar heeft gesteld. Een ander voorbeeld is de situatie waarin in het geval van een vrij wonende priester niet het normbedrag voor de energiekosten gebruikt mag worden omdat de daadwerkelijke maandelijkse energiekosten bekend zijn. In deze situatie dient de fiscale bijtelling voor eigen gebruik te worden gebaseerd op de daadwerkelijke energiekosten.

2.2. Ambtsonkosten

Iedere parochie is verplicht de zogenaamde werkkostenregeling toe te passen [zie hoofdstuk 10]. Er geldt een speciale regeling voor de fiscaal toegestane hoogte van de vergoeding voor ambtsonkosten. Binnen deze speciale regeling mag de ambtsonkostenvergoeding worden aangemerkt als eindheffingsloon dat gericht is vrijgesteld.

Op basis van de fiscale regeling geldt een ambtsonkostenvergoeding voor een bedrag van € 90,00 per maand, oftewel € 1.080,00 op jaarbasis. Met de Belastingdienst is in 2021 afgesproken dat deze regeling kan worden voortgezet tot en met 31 december 2026 onder voorbehoud van wijziging van relevante wet- en/of regelgeving en jurisprudentie.

In de ambtsonkostenvergoeding zijn begrepen de kosten van vakliteratuur, permanente educatie, mobiele telefoon en pc alsmede zogenaamde intermediaire kosten (bureau-, vergader- en representatiekosten). Met de vaste vergoeding voor ambtsonkosten wordt geacht te zijn voorzien in alle door betrokkene te maken ambtsonkosten, behoudens de reiskostenvergoeding genoemd in paragraaf 2.9.

Let op: het toekennen van de vergoeding voor ambtsonkosten impliceert dat de daaronder begrepen onkosten niet meer door de betreffende priester bij de parochie kunnen worden gedeclareerd. In dat geval zou immers van een dubbele vergoeding sprake zijn. Indien de daadwerkelijke ambtsonkosten aantoonbaar hoger liggen dan de hiervoor genoemde vergoeding, kan ervoor gekozen worden om toekenning van de ambtsonkostenvergoeding achterwege te laten en de daadwerkelijke (hogere) ambtsonkosten bij de parochie te declareren, vanzelfsprekend onder overlegging van alle onderliggende administratieve bescheiden.

Rekening houdend met de ook reeds in voorgaande jaren gebruikte mogelijkheid tot het gedeeltelijk brengen van de vergoeding van ambtsonkosten onder de zogenaamde beschikbare

vrije ruimte van de parochie binnen de werkkostenregeling [voor 2025 in dit kader vastgesteld op € 10,00 per maand], wordt de vergoeding van ambtsonkosten per 1 januari 2025 ongewijzigd vastgesteld op € 100,00 per maand (€ 1.200,00 per jaar).

Een en ander betekent dat iedere parochie bij het gebruik van de zogenaamde vrije ruimte uit de werkkostenregeling verplicht is deze als eerste te gebruiken voor het onbelast uitkeren van € 10,00 per maand ter zake van de vergoeding van de ambtsonkosten.

Regelmatig kan worden geconstateerd dat een parochie op haar eigen kosten een laptop of PC en een mobiele telefoon ter beschikking stelt van de priester (voor zowel zakelijk als ook privégebruik). Op dat moment dient de hoogte van de ambtsonkostenvergoeding naar beneden te worden bijgesteld. Immers, de betreffende kosten worden door de priester niet meer in privé gemaakt, zodat deze ook niet meer kunnen worden vergoed. In voorkomend geval dient de ambtsonkostenvergoeding te worden aangepast. Voor vragen over dit onderwerp kunt u contact opnemen met het bisdom.

2.3. AOW-leeftijd

Voor 2025 blijft de AOW-leeftijd 67 jaar. De AOW-leeftijd blijft tot en met 2027 ongewijzigd.

Door de Nederlandse Bisschoppenconferentie is besloten voor de datum van pensionering zich te conformeren aan de geldende en komende AOW-regels. Dit betekent dat de honoreringsregeling dienovereenkomstig steeds wijzigingen ondergaat.

2.4. Vakantiegeld

Zoals in paragraaf 2.1 is aangegeven, worden clerici voor de fiscaliteit aangemerkt als zogenaamde pseudo-werknemer. Dit betekent dat zij niet als reguliere werknemer worden aangemerkt. Zij hebben geen recht op 8% vakantietoeslag.

Priesters hebben afhankelijk van hun leeftijd en omvang van de aanstelling recht op een honorarium zoals aangegeven in paragraaf 2.6 en paragraaf 2.7.

2.5. Inwonend of vrij wonend

Een belangrijk element in de bepaling van de exacte beloning van een priester is het antwoord op de vraag of sprake is van een inwonende of een vrij wonende priester. Het antwoord bepaalt of paragraaf 2.6 honorering inwonende priester of paragraaf 2.7 honorering vrij wonende priester van toepassing is.

Het verschil tussen 'inwonen' en 'vrij wonen' heeft geen invloed op het door de priester te ontvangen netto-honorarium. Dat is in beide gevallen gelijk. Wel heeft het onderscheid belangrijke consequenties voor de lasten van de parochie. In geval van vrij wonen is de bruto-honorering van de priester aanmerkelijk hoger.

Bij de vraag of sprake is van inwoning dan wel vrij wonen is vooral bepalend of de ter beschikking gestelde woonruimte mede andere personen tot huisvesting dient. De belastingdienst merkt hierbij op dat bij de term inwoning vooral moet worden gedacht aan niet-zelfstandige huisvesting.

Er kan niet van inwoning worden gesproken wanneer een pastorie/woning slechts door één persoon wordt bewoond. Dit wordt ook niet meteen anders als een pastorie niet alleen tot woonruimte maar ook tot kantoorruimte/parochiecentrum dient.

Alleen in het geval de priester niet beschikt over een eigen keuken of sanitair, maar de keuken (en/of sanitair) in de pastorie in medegebruik heeft alsook de hal/gang moet delen met het parochiecentrum en de woonruimte niet over een eigen ingang beschikt, kan eventueel worden gesproken over inwoning (Gerechtshof van 's-Hertogenbosch 14 juni 2000, nr. 98/03087).

Aangezien priesters in het algemeen niet op zodanige wijze zijn gehuisvest, geldt de hoofdregel dat wanneer een pastorie door één priester wordt bewoond er sprake is van vrij wonen. De normen voor inwoning zijn dus alleen van toepassing als sprake is van een door meerdere personen bewoonde pastorie. Slechts bij uitzondering kan in andere gevallen sprake zijn van inwoning, maar dan dienen er bijzondere omstandigheden aan de orde te zijn.

2.6. Honorering 2025 inwonende priester

Voor de fiscale bijtelling inwoning, zoals deze wordt gehanteerd in de berekening van de netto-honorering van inwonende priesters, wordt aangesloten bij de fiscale norm voor huisvesting en inwoning welke voor 2025 is vastgesteld op € 6,80⁴ per dag. Uitgaande van 365 dagen per jaar betekent dit een fiscale bijtelling inwoning ad € 206,83 per maand.

De fiscale bijtelling voor de huishouding is conform de afspraak met de Belastingdienst voor 2025 vastgesteld op € 284,33⁵ per maand.

a. Leeftijd tot 67	Grondslag in €	Per maand in €
Totaal bruto honorarium	1.970,63	1.970,63
fiscale bijtelling inwoning	206,83	
fiscale bijtelling huishouding	284,33	
werkgeversbijdrage ZVW	136,68	136,68
	2.598,47	2.107,31
Af: loonheffing over € 2.598,47		-244,67
af: inhouding ZVW		-136,68
netto honorering		1.725,96

⁴ Bedroeg in 2024 € 6,70 per dag oftewel € 203,79 per maand.

⁵ Bedroeg in 2024 € 280,17 per maand.

b. Leeftijd vanaf 67	Grondslag in €	Per maand in €
Totaal bruto honorarium	519,95	519,95
fiscale bijtelling inwoning	206,83	
fiscale bijtelling huishouding	284,33	
werkgeversbijdrage ZVW	56,14	56,14
	1.067,25	576,09
af: loonheffing over € 1.067,25		-191,08
af: inhouding ZVW		-56,14
netto honorering		328,87

Van de netto honorering betaalt de priester zelf zijn premie ziektekostenverzekering.

2.7. Honorering 2025 vrij wonende priester

In samenhang met de invoering van de werkkostenregeling⁶ wordt door de Belastingdienst geen normbedrag meer vastgesteld voor de fiscale bijtelling nutsvoorziening. Met ingang van 1 januari 2016 dienen deze kosten te worden bepaald op basis van de daadwerkelijke kosten [op factuurbasis]. Dit bedrag kan per situatie verschillen, waardoor het maken van een standaard loonberekening voor vrij wonende priesters niet meer mogelijk is.

Uitgangspunt is steeds geweest en blijft dat iedere vrij wonende priester een netto honorarium ontvangt dat gelijk is aan zijn inwonende collega. Dit betekent dat een vrij wonende priester jonger dan 67 jaar een netto honorarium dient te ontvangen ad € 1.725,96 en een vrij wonende priester ouder dan 67 jaar € 328,87.

Het is de verantwoordelijkheid van de parochie om voornoemd netto honorarium in haar loonadministratie te brutoeren, gebruikmakend van de daadwerkelijke kosten voor de nutsvoorziening. Hiervoor kan bijvoorbeeld worden aangesloten bij de hoogte van de maandelijks voorschotnota's 2025 ter zake van de nutsvoorzieningen.

In de praktijk zullen de werkelijke kosten van de nutsvoorzieningen betreffende het woongedeelte van de priester soms niet goed bepaalbaar zijn, bijvoorbeeld in de situatie dat afzonderlijke meters voor gas en elektriciteit ontbreken. In dat geval zal gezocht moeten worden naar een zo goed mogelijke benadering van deze kosten.

Indien inzicht in de werkelijke kosten van nutsvoorziening daadwerkelijk ontbreekt, stelt het bisdom voor om voor een éénpersoonshuishouden [verbruik stroom 1.500 kWh, gas 1.000 m³ en water 100m³] op basis van de thans per 1 januari 2025 geldende energietarieven uit te gaan van een fiscale bijtelling voor nutsvoorzieningen ad € 161,00 per maand⁷. In onderstaande voorbeeldberekeningen voor de verloning van vrij wonende priesters wordt van deze norm uitgegaan.

⁶ Zie paragraaf 9.

⁷ Peildatum 30.12.24 via Pricewise/aanbieding Eneco

a. Leeftijd tot 67 jaar	Grondslag in €	Per maand in €
Honorarium	2.332,63	2.332,63
fiscale bijtelling vrij wonen (18% van loon voor loonheffing, exclusief bijtelling vrij wonen)	533,12	
fiscale bijtelling nutsvoorziening	161,00	
fiscale bijtelling huishouding	284,33	
werkgeversbijdrage ZVW	183,83	183,83
	3.494,91	2.516,46
af: loonheffing over € 3.494,91		-606,67
af: inhouding ZVW		-183,83
netto honorering		1.725,96
b. Leeftijd vanaf 67 jaar	Grondslag in €	Per maand in €
Honorarium	553,79	553,79
fiscale bijtelling vrij wonen (18% van loon voor loonheffing, exclusief bijtelling vrij wonen)	191,74	
fiscale bijtelling nutsvoorziening	161,00	
fiscale bijtelling huishouding	284,33	
werkgeversbijdrage ZVW	66,12	66,12
	1.256,98	619,91
af: loonheffing over € 1.256,98		-224,92
af: inhouding ZVW		-66,12
netto honorering		328,87

2.8. Honorering en vergoedingen 2025 reguliere priester

Als een reguliere priester werkzaam is in een parochie en de kost en inwoning door de parochie worden geregeld, wordt de honorering van deze priester vastgesteld op basis van paragraaf 2.6 (inwonend) of paragraaf 2.7 (vrij wonend).

Indien is overeengekomen dat een benoemde reguliere priester in het klooster van zijn gemeenschap blijft wonen, ontvangt de parochie van diens reguliere instituut een nota voor pensiekosten. Voor de bepaling van deze door te belasten pensiekosten wordt aangesloten bij de fiscale normen voor huisvesting en inwoning, zoals die voor vrij wonende priesters worden gehanteerd⁸.

Op basis van paragraaf 2.6 bedraagt het netto honorarium van een priester € 1.725,96. Omdat in deze situatie de parochie niet rechtstreeks zorg draagt voor kost en inwoning (dit is en blijft de eigen verantwoordelijkheid van de congregatie) hoeft de parochie bij de loonberekening geen

⁸ Zie paragraaf 2.7 en paragraaf 2.16.

rekening te houden met de fiscale bijtellingen die daarmee verband houden. Zo ontstaat de volgende standaard bruto-netto berekening:

Leeftijd tot 67 jaar	Grondslag in €	Per maand in €
Honorarium	1.803,04	1.803,04
werkgeversbijdrage ZVW	100,11	100,11
	1.903,15	1.903,15
af: inhouding loonheffing over 1.903,15		-77,08
af: inhouding ZVW		-100,11
netto honorering		1.725,96

Naast genoemde netto honorering heeft de reguliere priester recht op de vergoeding voor ambtsonkosten conform paragraaf 2.2 als ook op een reiskostenvergoeding conform paragraaf 2.9. Er bestaat uitdrukkelijk géén recht op vergoeding huishoudgeld. Voor de pensioenpremie voor religieuzen wordt verwezen naar paragraaf 2.13.

Overigens kan in een voorkomend geval altijd contact worden opgenomen met het bisdom.

2.9. Reiskosten

De vaste autokosten zijn qua vergoeding reeds opgenomen in het honorarium⁹. Deze vergoeding betreft een brutobedrag en is onafhankelijk van het aantal daadwerkelijk gemaakte kilometers.

Alleen voor dienstreizen (dus geen privéreizen) zal in 2025 een vergoeding gelden voor de variabele autokosten van € 0,23. Dit is onder de werking van de werkkostenregeling niet veranderd.

Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de parochie de vrije ruimte vanuit de werkkostenregeling gebruikt voor het (deels) onbelast uitbetalen van het normaal belaste deel van de kilometervergoeding.

Voor priesters die zijn benoemd in een parochie geldt vaak dat de ambtswoning zowel woonplek als standplaats is. In die situatie is er principieel geen sprake van woon-werkverkeer en kunnen alle met het ambt verbonden kilometers tegen het tarief van dienstreizen worden gedeclareerd. Daar waar uitdrukkelijk wel sprake is van een splitsing tussen woonplek en standplaats, geldt voor het woon-werkverkeer een maximale vergoeding ad € 0,23 per kilometer. Van een variabele vergoeding voor privé-gereden kilometers kan geen sprake zijn.

Als een parochie, na vooraf aangevraagde en verkregen toestemming van het bisdom, besluit om een priester een auto ter beschikking te stellen, gelden daarvoor de normale fiscale bijtellingsregels, een en ander afhankelijk van de CO2 uitstoot van de betreffende auto.

⁹ Zie paragraaf 2.1.

2.10. Regeling huishoudgeld voor priesters

Sinds 2004 geldt voor de 'huishouding' een forfait, dat jaarlijks met de Belastingdienst wordt overeengekomen. Daarmee is de destijds bestaande noodzaak van het bewaren van bonnetjes komen te vervallen. Deze afspraak ziet dan ook op een administratieve lastenverlichting voor de parochie.

Het door een individuele parochie afwijken van deze regeling zou betekenen dat de verplichting tot het bewaren van bonnetjes herleeft alsmede dat de in de hiervoor opgenomen bruto-netto berekeningen gehanteerde normatieve bijtelling voor de kosten van de huishouding wellicht zou dienen te worden aangepast.

Het afwijken van deze regeling is dan ook niet toegestaan.

Ten behoeve van de kosten die in de huishouding worden gemaakt [voor bijvoorbeeld eten en dergelijke], zijn in 2025 de volgende [maximale] bedragen toegestaan:

Huishoudgeld in geval van vrij wonen, per persoon:	€ 4.853 p/j	[€ 404,42 p/m]
Huishoudgeld in geval van inwoning, per persoon:	€ 4.246 p/j	[€ 353,83 p/m]

Let overigens op: het is nadrukkelijk vanuit de fiscus niet toegestaan de vermelde bedragen, al dan niet via de salarisadministratie, direct aan de priester op een eigen privé-bankrekening uit te betalen. Indien gewenst kunnen deze bedragen op een aparte (zakelijke) bankrekening van de parochie worden gestort, waarover de priester alsdan via een bankpasje voor het doen van boodschappen voor zijn huishouding kan beschikken. Het is niet de bedoeling dat met het bankpasje contante geldopnamen van de huishoudrekening worden gedaan.

Indien er op enig moment een saldo op de huishoudrekening staat, is dat geld nog steeds eigendom van de parochie, die dat saldo ook in de jaarrekening van de parochie dient te verantwoorden. Immers, voor dit saldo zijn nog geen daadwerkelijk aantoonbare uitgaven ten behoeve van de huishouding van de priester gedaan.

2.11. Pensioenpremie seculiere priester

Voor het jaar 2025 heeft het PNB [Pensioenfonds Nederlandse Bisdommen] de pensioenpremie na premiekorting vastgesteld op € 10.707,00 ¹⁰ per jaar. Dit is inclusief de premie voor het arbeidsongeschiktheidspensioen.

Let op: aanmeldingen en mutaties bij PNB lopen altijd via het bisdom.

Voor de hoogte van de premie voor reguliere priesters [religieuzen] wordt u verwezen naar paragraaf 2.13.

De pensioenpremie komt volledig ten laste van de parochie. Er is sprake van een verplichte deelname aan deze pensioenvoorziening.

¹⁰ Ten opzichte van 2024 is de pensioenpremie gelijk gebleven.

2.12. Ingangsdatum pensioen priesters

Het PNB heeft na consultatie van de Bisschoppenconferentie in 2013 besloten om de pensioenleeftijd administratief te verhogen naar 67 jaar en tevens te faciliteren dat het pensioen als regel op de AOW-leeftijd ingaat. Tevens is het mogelijk gemaakt om naar eigen keuze vervroegd met pensioen te gaan [minimale leeftijd 55 jaar]. Dit leidt dan wel tot een verlaging van de pensioenuitkering.

Iedere seculiere priester die de leeftijd van 67 jaar of ouder heeft bereikt, ontvangt het volledige door hem opgebouwde pensioen. Ook als ervoor wordt gekozen om na het bereiken van de 67-jarige leeftijd door te functioneren, wordt het opgebouwde pensioen uitbetaald. Hierdoor is geen extra pensioenopbouw na het 67ste levensjaar meer mogelijk.

De hoogte van het uiteindelijke pensioen is afhankelijk van het aantal vervulde dienstjaren en de omvang van de aanstelling. Voor inzicht in het door een priester opgebouwde pensioen bij het PNB, verwijzen wij graag naar de rekenvoorbeelden die ter zake zijn opgenomen op de site van het PNB¹¹ alsmede naar www.mijnpensioenoverzicht.nl

Ten behoeve van een reguliere priester die ontslag vraagt uit actieve dienst en met emeritaat gaat, worden de oudedagsvoorzieningen getroffen door de desbetreffende orde of congregatie [zie paragraaf 2.13].

2.13. Pensioenpremie reguleren

Het gaat hier om een vergoeding die betaald wordt aan religieuze instituten, zonder dat hierdoor de desbetreffende religieus een persoonlijke aanspraak op een pensioen verkrijgt bij bijvoorbeeld een verzekeringsmaatschappij of pensioenfonds.

Eind 2003 zijn de Bisschoppenconferentie en de SNPR (Samenwerking Nederlandse Priester Religieuzen) tot overeenstemming gekomen over de hoogte van het bedrag van deze "pensioenpremie" alsmede over de toekomstige indexering daarvan. Voor de indexering wordt de zogeheten 'gemengde index' gehanteerd. Voor het jaar 2025 is deze index vastgesteld op 4,9%.

Voor het jaar 2025 is de jaarpremie vastgesteld op een bruto bedrag ad € 4.677,00.¹²

Deze pensioenpremie wordt door de Belastingdienst beschouwd als onderdeel van het honorarium. De betaling van de oudedagsbijdrage van reguliere priesters, die in parochies werkzaam zijn, geschiedt dan ook via het "loonstrookje" van de desbetreffende religieus zodat er loonheffing wordt ingehouden. Deze betaling vindt jaarlijks in een keer plaats in de maand juni tegen het tarief voor bijzondere beloning. De religieus en het bestuur van zijn instituut zijn ervoor verantwoordelijk dat het aldus resterende nettobedrag ook daadwerkelijk wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve van het instituut voor de "oude dag".

¹¹ www.pnb.nl

¹² In 2024 bedroeg de jaarpremie € 4.459,00.

De premiebetaling aan religieuze instituten geschiedt tot de 70-jarige leeftijd, ook als de desbetreffende regulier doorwerkt na het bereiken van deze leeftijd.

2.14. AOW uitkering priester

Een AOW-er die alleen woont, ontvangt een AOW-uitkering van 70% van het netto minimumloon. Een AOW-er die een gezamenlijke huishouding met één andere meerderjarige persoon voert, ontvangt 50% van het netto minimumloon.

Wanneer priesters de AOW-gerechtigde leeftijd bereiken en een aanvraagformulier dienen in te vullen voor de AOW, wordt daarin de vraag gesteld of een gezamenlijke huishouding wordt gevoerd. Deze vraag wordt gesteld in het kader van het verscherpte toezicht op het oneigenlijk gebruik van de sociale verzekeringswetten. Bij het antwoord op deze vraag is het goed om de regels van de Sociale Verzekeringsbank te kennen en in acht te nemen.

In geval twee meerderjarige personen in één huis wonen, neemt de Sociale Verzekeringsbank – ongeacht de aard van de relatie – snel aan dat sprake is van een gezamenlijke huishouding en ontvangt ieder van beide personen [indien de AOW gerechtigde leeftijd is bereikt] in beginsel een AOW-uitkering van 50% van het netto minimumloon.

Op de hoofdregel gelden op dit moment een beperkt aantal uitzonderingen. Is er sprake van een meerpersoonshuishouden met in het totaal 3 of meer meerderjarige personen in één woning en draagt ieder bij aan het huishouden, dan blijft het recht op de alleenstaanden AOW-uitkering (70% minimumloon) bestaan. Ook is, in geval twee personen in één woning wonen, geen sprake van een gezamenlijke huishouding als er een strikt zakelijke [commerciële] relatie bestaat. In dat laatste geval moeten in een contract reële prijzen voor huur en/of kost en inwoning zijn afgesproken en moet met betaal- en ontvangstbewijzen worden aangetoond dat de afgesproken huur of verzorging daadwerkelijk is betaald.

Voor het behouden van een alleenstaanden AOW binnen een zorgrelatie gelden strikte regels. Hebben beide personen – dus zowel de betrokkene als degene die zorg ontvangt – ieder een zelfstandige woning en voldoen beiden aan de voorwaarden van de tweewoningen regel, dan behouden zij recht op een AOW-pensioen voor alleenstaanden. Informatie hierover is te vinden op de website van de SVB¹³.

¹³ <https://www.svb.nl/nl/aow/woonsituaties/welke-aow-situatie>

2.15. Arbeidsongeschiktheid priester

Ziekte en Invaliditeit

Sinds 1 januari 1992 draagt het PNB zorg voor uitkeringen wegens invaliditeit c.q. arbeidsongeschiktheid. Aanvragen hiervoor dienen bij de vicaris-generaal voor in het pastoraat werkenden te worden ingediend.

Arbeidsongeschiktheid

Per 1 augustus 2004 is de Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen (WAZ), die voor de R.K.-geestelijken van toepassing was, vervallen. De arbeidsongeschiktheidsverzekering is daarna overgenomen door het PNB.

Seculiere R.K.-geestelijken die vóór 1 augustus 2004 arbeidsongeschikt zijn geworden, vallen nog onder de WAZ. R.K.-geestelijken die ná 1 augustus 2004 arbeidsongeschikt zijn geworden vallen onder de nieuwe verzekering van het PNB. In 2025 is opnieuw voor deze arbeidsongeschiktheidsverzekering geen afzonderlijke premie verschuldigd aan het PNB.

Reguliere R.K.-geestelijken vallen in voorkomende gevallen terug op hun orde of congregatie.

Uitkering bij arbeidsongeschiktheid

Bij ziekte behoudt de priester recht op honorering, kost en inwoning en andere vergoedingen zoals in deze regelingen omschreven. Bij ziekte langer dan drie maanden, terwijl de priester in functie blijft, kan het bestuur vergoeding voor bijzondere assistentiekosten aanvragen bij het bisdom (via het Economaat). Gemaakte kosten voor assistentie gedurende de eerste drie maanden bij ziekte zijn altijd voor rekening van de parochie.

Procedure en melding bij het bisdom

Let op: Als de verwachting bestaat dat de ziekte of arbeidsongeschiktheid van langduriger aard zal zijn, dient het bisdom (de vicaris-generaal) hiervan zo snel mogelijk in kennis te worden gesteld om te bezien of andere regelingen moeten worden getroffen, zoals opstarten-re-integratietraject of aanpassing benoeming.

Ook kan dan tijdig de procedure worden opgestart om te komen tot een invaliditeitsuitkering van het PNB indien sprake is van blijvende invaliditeit/arbeidsongeschiktheid. Bij toekenning van een invaliditeitsuitkering, welke kan plaatsvinden na één jaar ziekte/invaliditeit, ontvangt de seculiere priester een invaliditeitspensioen volgens het reglement PNB en wordt de benoeming indien van toepassing naar rato op afgestemd.

2.16. Huisvestingskosten reguliere priester

Indien is overeengekomen dat een benoemde reguliere priester in het klooster van zijn gemeenschap blijft wonen (zie ook paragraaf 2.8), ontvangt de parochie van diens reguliere instituut een nota voor pensionkosten.

Voor de bepaling van de door te belasten kosten wordt aangesloten bij de fiscale normen voor huisvesting en inwoning, zoals die voor vrij wonende priesters worden gehanteerd in paragraaf 2.7.

Door de congregatie wordt aan de betreffende parochie een factuur gestuurd voor de pensionkosten, welke in totaal € 1.098,54 per maand bedragen [2024: € 1.091,62 per maand].¹⁴ Deze pensionkosten worden maandelijks gefactureerd als "bijdrage constitutionele kosten". In een voorkomend geval kan altijd contact worden opgenomen met het bisdom voor nader overleg en afstemming.

2.17. Verhuiskosten priester

In geval van verhuizing van een priester ten gevolge van een benoeming door de bisschop, geldt de volgende regeling:

- In geval van verhuizing biedt het bestuur aan de priester diaken huisvesting aan in een ambtswoning of een daarmee gelijk te stellen woning, waarin de hem toegewezen privé-vertrekken zich in goede en passende staat bevinden, respectievelijk in overleg met de betrokkene door het bestuur in goede staat gebracht worden. De kosten hiervan zijn voor rekening van de parochie. Dat betreft met name het behang- en schilderwerk e.d., doch niet de inrichting van bedoelde vertrekken met meubilair e.d. Dit doet de desbetreffende geestelijke persoonlijk.
- De parochie dient er ook voor te zorgen dat een adequate keukeninrichting etc. aanwezig is in verband met de verzorging van kost en inwoning. Hieronder valt ook een koelkast, wasmachine, e.d.
- Het bestuur vergoedt op basis van de desbetreffende nota's de werkelijke kosten van transport van de inboedel van de benoemde geestelijke, alsmede de overige direct uit de verhuizing voortvloeiende kosten, mits deze betrekking hebben op een verhuizing binnen Nederland, ongeacht of er sprake is van een eerste of volgende benoeming.
- Voor zover de benoemde geestelijke extra kosten moet maken voor eigen rekening ten behoeve van de (her)inrichting van zijn privé-vertrekken, kan het bestuur daarin in bijzondere omstandigheden een bijdrage toekennen.

2.18. Overige inkomsten priester

Uit het ambt voortvloeiende inkomsten (Jura Stolae, stipendia, rouw- en trouwgelden, assistenties e.d.) dienen aan het bestuur van de parochie te worden afgedragen.

Neveninkomsten

Hieronder worden verstaan: o.a. AOW-uitkeringen, pensioenuitkeringen en persoonlijk gebonden inkomsten. Indien een geestelijke deze neveninkomsten geniet, vindt aanpassing van zijn door de parochie te betalen honorarium plaats. Daardoor betaalt de parochie minder aan de geestelijke.

In paragraaf 2.6 en paragraaf 2.7 wordt voor door priesters die in een functie benoemd blijven na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd een standaard aangepast honorarium aangegeven, uitgaande van AOW en eventueel pensioeninkomsten.

¹⁴ Dit bedrag is de som van de fiscale bijtelling voor vrij wonen en energie voor een vrij wonende priester, vermeerderd met het normaal beschikbare huishoudgeld.

2.19. Doorbelasting kosten tussen parochies

Indien een priester incidenteel invalt in een andere parochie, is paragraaf 8 inzake assistentievergoedingen van toepassing.

Indien echter sprake is van een bisschoppelijke zending van de priester naar meerdere parochies, die ieder een eigen financiële administratie voeren, dan dient een verrekening van de kosten van de priester tussen de parochies plaats te vinden. De exacte doorbelasting wordt bepaald door:

- de omvang van de verschillende zendingen,
- of er sprake is van inwoning of vrij wonend.

Voor de doorbelasting van de huisvestingskosten wordt aansluiting gezocht bij de toegepaste fiscale normen in de salarisberekening. Daarnaast kan een evenredig deel van de pensioenkosten worden doorbelast.

Hieronder zijn standaardberekeningen opgenomen van de jaarlijkse kosten van een priester, die voor bovengenoemde doorbelasting kunnen worden gehanteerd.

Over de doorbelastingen tussen parochies wordt geen BTW in rekening gebracht.

De volgende bedragen kunnen worden gebruikt voor de eventuele doorbelasting tussen parochies ter zake van het gezamenlijk delen van de kosten van een inwonende of vrij wonende priester:

STANDAARDKOSTEN per maand 2025 TE HANTEREN BIJ ONDERLINGE DOORBELASTING		
a. Leeftijd tot 67 jaar	Inwonend	Vrij wonen
Honorarium	€ 1.970,63	€ 2.332,63
Werkgeversbijdrage Zvw	€ 136,68	€ 183,83
fiscale bijtelling in/ vrij wonen	€ 206,83	€ 694,12
fiscale bijtelling huishouding	€ 284,33	€ 284,33
Maandelijks huishoudgeld voor zover meer dan de fiscale bijtelling	€ 69,50	€ 120,09
	€ 2.667,97	€ 3.615,00
Vaste onkostenvergoeding	€ 100,00	€ 100,00
Pensioenpremie	€ 892,25	€ 892,25
Totale maandkosten op basis van een Volledige (voltijd) benoeming	€ 3.660,22	€ 4.607,25
b. Leeftijd vanaf 67 jaar	Inwonend	Vrij wonen
Honorarium	€ 519,95	€ 553,79
Werkgeversbijdrage Zvw	€ 56,14	€ 66,12
fiscale bijtelling in/ vrij wonen	€ 206,83	€ 352,74
fiscale bijtelling huishouding	€ 284,33	€ 284,33
Maandelijks huishoudgeld voor zover meer dan de fiscale bijtelling	€ 69,50	€ 120,09
	€ 1.136,75	€ 1.377,07
Vaste onkostenvergoeding	€ 100,00	€ 100,00
Pensioenpremie	-	-
Totale maandkosten op basis van een Volledige (voltijd) benoeming	€ 1.236,75	€ 1.477,07

3. (Ongehonoreerde) permanente diakens

3.1. Reis-, verblijf- en functioneringskosten [ambtsonkosten]

De permanente diaken ontvangt geen honorering voor zijn werkzaamheden als diaken. Hij heeft echter wel recht op vergoeding van de kosten die hij ten behoeve van de uitoefening van zijn ambt maakt.

Fiscaaltechnisch kan de permanente diaken ook een beroep doen op de zogenoemde vrijwilligersvergoeding. Deze onbelaste vergoeding bedraagt in 2025 op jaarbasis max. € 2.100,00¹⁵. Indien de permanente diaken daaraan ter dekking van zijn ambtsonkosten de voorkeur geeft, dan zal de parochie hem deze onbelaste vergoeding uitbetalen. De diaken ziet dan wel af van iedere andere kostendeclaratie, óók ten aanzien van reiskosten [het is derhalve uitdrukkelijk niet én én]. De diaken hoeft in laatstgenoemde situatie geen kostenverantwoording te overleggen.

Ook voor de permanente diaken geldt dat de parochie, naast een vergoeding van gemaakte kosten, zal moeten voorzien in de randvoorwaarden, nodig om zijn ambt uit te kunnen oefenen. Zo zal de parochie moeten zorgdragen voor de bij het diakenambt behorende liturgische kleding [albe met diakenstola's in de vier liturgische kleuren; dalmatieken in de vier liturgische kleuren zijn bovendien ten zeerste aanbevolen]. De diaken kan er echter natuurlijk de voorkeur aan geven deze als zijn persoonlijk eigendom aan te schaffen.

Op grond van de fiscaaltechnische status van de permanente diaken geldt dat aan deze de dienstreizen vergoed zullen worden tegen € 0,23 per kilometer.

In strikte zin kan er voor permanente diakens geen sprake zijn van reizen woon-werkverkeer; derhalve gelden alle kilometers als ambtskilometers ['dienstreizen'].

Gegeven de afwezigheid van een [fictieve] dienstbetrekking kan uitbetaling van deze kilometervergoeding netto plaatsvinden.

¹⁵ Zie ook hoofdstuk 16 Vrijwilligersvergoeding

C. Personeel in Loondienst

Voor alle medewerkers in dienst van parochies geldt op grond van artikel 54 van het Algemeen Reglement voor het bestuur van een parochie dat voor de aanstelling een schriftelijke en voorafgaande bisschoppelijke goedkeuring ('machtiging') nodig is.

Er geldt per 1 januari 2024 een nieuwe model-arbeidsovereenkomst voor werknemers in dienst van de parochie. Het nieuwe model ¹⁶vindt u op de website www.rkkerk.nl. Parochies kunnen dit model gebruiken. Dit nieuwe model is vanaf 1 januari 2024 het toetsingsmodel voor het afgeven van Bisschoppelijke Machtigingen. Het ontbreken van deze goedkeuring kan ertoe leiden dat de rechtshandeling niet geldig is, hetgeen vervolgens allerlei juridisch ingewikkelde vragen kan oproepen. Het is beter deze te vermijden.

In verband met de bisschoppelijke goedkeuring wordt de arbeidsovereenkomst door het econoomaat van het bisdom bekeken, waarbij diverse aspecten aan de orde komen. In de eerste plaats wordt gekeken of een en ander juridisch en formeel klopt (overeenkomstig kerkelijk en Nederlands recht) en in de tweede plaats of de parochie de aanstelling, nu en in de toekomst, financieel zal kunnen dragen en tevens of deze in het beleid van de bisschop past. Als het antwoord op een van beide vragen niet direct positief is, zal nader overleg tussen bisdom en parochie dienen plaats te vinden.

Voor alle werknemers in een parochie geldt dat het geldende arbeidsrecht van toepassing is. Dit geldt ook voor bestaande arbeidsovereenkomsten.

In het huidige arbeidsrecht staat dat een werkgever 3 tijdelijke contracten mag aanbieden gedurende een maximumperiode van 3 jaar. Daarna ontstaat automatisch het recht op een contract voor onbepaalde tijd.

Informatieverstrekking aan de werknemer:

Voor arbeidsovereenkomsten geldt dat arbeidsovereenkomst en de toepasselijke (standaard) arbeidsvoorwaarden inclusief informatie over het pensioen binnen 1 week na de eerste werkdag aan de werknemer moet worden verstrekt.

De uitbreiding van de informatieplicht ziet ook op wijzigingen. De werkgever dient, ingeval van wijziging van voornoemde arbeidsvoorwaarden, de werknemer daarop uiterlijk op de dag waarop deze wijziging ingaat te informeren.

¹⁶ <https://www.rkkerk.nl/wp-content/uploads/2023/12/Model-arbeidsovereenkomst-werknemers-parochie-1-januari-2024-vastgesteld.docx>

4. Huishoudelijk personeel

4.1. Salariëring

De salariëring van huishoudelijk medewerkers geschiedt in het algemeen op basis van het wettelijk minimum uurloon en bedraagt voor volwassenen van 21 jaar en ouder per 1 januari 2025 € 14,06 bruto per uur. Indien en voor zover de exacte invulling van de werkzaamheden een hoger beloningsniveau zou kunnen rechtvaardigen, is voorgaand overleg ter zake met het bisdom noodzakelijk. Ook de aanstelling van huishoudelijk personeel vraagt immers voorafgaande bisschoppelijke machtiging.

4.2. Overeenkomst tot verzorging en huisvesting (inwonende huishoud(st)er)

Bij overeenkomst tot verzorging en huisvesting dient de inhouding voor het jaar 2025 € 404,33 per maand te bedragen.

4.3. Pensioenpremie

Bij een volledige dagtaak bedraagt de pensioenpremie € 1.874 per jaar, waarvan 1/4 deel [per maand € 39,04] op het salaris wordt ingehouden. Opgemerkt wordt dat deelname aan het pensioenfonds PNB [Reglement II] verplicht is ongeacht de omvang van het dienstverband.

Let op: aanmeldingen en mutaties bij PNB lopen altijd via het bisdom.

Indien in een voorkomende situatie wordt afgeweken van toepassing van het wettelijk minimumloon, is het goed te realiseren en vast te leggen dat dit géén invloed heeft op het op te bouwen pensioen bij het PNB. Het op te bouwen pensioen bij het PNB is immers gebaseerd op toepassing van het wettelijk minimumloon als beloningsniveau.

4.4. Lage-inkomensvoordeel

Sinds 1 januari 2025 is het Lage-inkomensvoordeel afgeschaft. U heeft dan als werkgever geen recht meer op het LIV. In 2025 betaalt de Belastingdienst nog wel het Lage-inkomensvoordeel over de verloonde uren in 2024.

Parochies hoeven geen aanvraag te doen. Het Lage-inkomensvoordeel gaat via de aangifte loonheffingen bij de Belastingdienst.

Voorwaarden en informatie hierover is te vinden op de website van het UWV.¹⁷

¹⁷ <https://www.uwv.nl/nl/voordelen-regelingen-werkgevers/lage-inkomensvoordeel>

5. Secretariële en administratieve medewerkers

5.1. Salariëring

Voor de beloning van secretariële/administratieve medewerkers kunnen de van toepassing zijnde beloningsschalen per 1 januari 2025 met de "gemengde index" ad 4,9% worden verhoogd.

Secretariële en administratieve krachten die in loondienst zijn van de parochie, zijn werkzaam op basis van een arbeidsovereenkomst. Een Bisschoppelijke machtiging voor het aangaan van een arbeidsovereenkomst kan worden afgegeven op basis van de model-arbeidsovereenkomst voor werknemers in dienst van de parochie. Voor arbeidsovereenkomsten die vanaf 1 januari 2024 ingaan, zal gebruik worden gemaakt van de nieuwe model-arbeidsovereenkomst¹⁸. De model-arbeidsovereenkomst inclusief de standaard-arbeidsvoorwaarden kunt u vinden op www.rkkerk.nl.

¹⁸ <https://www.rkkerk.nl/wp-content/uploads/2023/12/Model-arbeidsovereenkomst-werknemers-parochie-1-januari-2024-vastgesteld.docx>

6. Kosters

6.1. Salariëring

De salarissen voor kopers zijn per 1 januari 2025 met 4,9% verhoogd en als volgt op maandbasis vastgesteld [bij een werkweek van 38 uur]:

	2025
1 dienstjaar	€ 2.316,00
2 dienstjaren	€ 2.316,00
3 dienstjaren	€ 2.354,00
4 dienstjaren	€ 2.392,00
5 dienstjaren	€ 2.432,00
6 dienstjaren	€ 2.480,00
10 dienstjaren	€ 2.519,00
20 dienstjaren	€ 2.565,00

6.2. Pensioenpremie

De pensioenvoorziening van kopers is ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg & Welzijn (PfZW). Zie paragraaf 12 voor meer informatie hierover.

7. Dirigenten en Organisten

7.1. Honorering organisten en dirigenten

De honorering per uur wordt vastgesteld naar bevoegdheid en naar uitoefening van de gecombineerde dan wel enkelvoudige functie. In de genoemde uurbedragen is de voorbereidingstijd inbegrepen. De honoreringsbedragen op [dienst]uurbasis zijn per 1 januari 2025 met 4,9% verhoogd [afgerond op € 0,05] en als volgt vastgesteld:

2025 afgerond		Dir. of Org.				Dir. en Org.		
Dienstjaren		Bev. III	Bev. II	Bev. I		Bev. III	Bev. II	Bev. I
1		€ 26,60	€ 30,75	€ 34,55		€ 41,35	€ 47,75	€ 54,25
2		€ 27,30	€ 31,75	€ 35,75		€ 42,25	€ 48,90	€ 55,55
3		€ 27,95	€ 32,80	€ 37,05		€ 43,40	€ 50,05	€ 57,00
4		€ 28,75	€ 33,85	€ 38,50		€ 44,15	€ 51,15	€ 58,45
5		€ 29,35	€ 34,95	€ 39,80		€ 44,85	€ 52,15	€ 59,80
6		€ 30,00	€ 35,85	€ 41,35		€ 45,60	€ 53,25	€ 61,15
7		€ 30,75	€ 36,90	€ 42,60		€ 46,25	€ 54,40	€ 62,55
8		€ 31,40	€ 37,95	€ 43,95		€ 46,85	€ 55,55	€ 63,85
9		€ 32,00	€ 38,90	€ 45,35		€ 47,50	€ 56,55	€ 65,15
10 of meer		€ 32,65	€ 39,80	€ 46,70		€ 48,25	€ 57,55	€ 66,40

Niveau I: voor deze functie dient de dirigent en/of organist in het bezit te zijn van hetzij het diploma Kerkmuziek afgegeven door de Stichting Nederlands Instituut voor Kerkmuziek, hoofdvak(ken) koordirectie en/of orgel, hetzij het diploma Uitvoerend Musicus Koordirectie en/of Uitvoerend Musicus Orgel van een Nederlands conservatorium of daarmee gelijk te stellen instelling, tezamen met het Praktijkdiploma Kerkmuziek, koordirectie c.q. het Praktijkdiploma Kerkmuziek, orgel.

Niveau II: voor deze functie dient de dirigent en/of organist in het bezit te zijn van een Praktijkdiploma Kerkmuziek, koordirectie en/of orgel.

Niveau III: voor deze functie dient de dirigent en/of organist in het bezit te zijn van een bevoegdheidsverklaring, afgegeven door de Commissie Bevoegdheidsverklaringen voor de Kerkmuziek (KDOV), bedoeld in de Interdiocesane regeling voor de kerkmuziek, na een door de kandidaat afgelegd examen, met aantekening voor dirigent en/of organist.

De salariëring van de kerkmusicus, die niet valt onder de hiervoor genoemde bevoegdheid categorieën, maar die een arbeidsovereenkomst heeft gesloten met het bestuur, luidt in 2025 als volgt:

Bevoegdheid	dirigent én organist	dirigent óf organist
Groep A	€ 37,35	€ 24,95
Groep B	€ 24,95	€ 16,95

De indeling in groep A of groep B wordt overgelaten aan het overleg tussen bestuur en de kerkmusicus. Voor deze categorie van personen is het Rechtspositiereglement niet van toepassing. Indien en voor zover een dirigent en/of organist werkzaamheden in rekening brengt vanuit een eigen onderneming, luiden voornoemde tarieven als richtlijn exclusief Btw.

Bij de vaststelling van de uurtarieven voor kerkmusici op wie de 'Beleidsnota Kerkmusicus' van toepassing is, is reeds rekening gehouden met een opslag voor 'werkvoorbereiding en studie/scholing'. Een fulltime, bevoegde kerkmusicus kent derhalve een arbeidsduur van 26 uur per week.

Voor parttime kerkmusici, vallend onder de beleidsnota, geldt dat voor het bepalen van de parttime factor moet worden gerekend met een fulltime arbeidsduur van 26 uur per week.

Bij parttime kerkmusici waarop de 'Beleidsnota Kerkmusicus' niet van toepassing is dient, bij de bepaling van de parttime factor, te worden gerekend met een fulltime arbeidsduur van 38 uur per week.

7.2. Pensioenregeling Kerkmusici

Voor kerkmusici die een dienstverband hebben met parochies én onder het rechtspositiereglement vallen (dus niet voor freelancers), geldt dat zij verplicht moeten worden opgenomen in de speciale pensioenregeling voor kerkmusici, welke is ondergebracht bij Centraal Beheer/Achmea. De reden voor deze verplichting is dat het hier gaat om een collectieve verzekering vanuit de RK Kerkprovincie, die voor deze regeling wordt beschouwd als één werkgever.

De premie bedraagt een percentage van 4,4% van de pensioengrondslag. De pensioengrondslag is het pensioengevend salaris¹⁹ minus franchise (in 2025 is de franchise € 18.475,00)

Van de pensioenpremie komt 2/3 ten laste van de werkgever en geldt 1/3 van de pensioenpremie als het werknemersdeel.

De parochies hebben eind 2019 een informatiebrief ontvangen over de juiste aanmelding van kerkmusici bij het pensioenfonds. Deelname aan deze regeling is verplicht. Het is niet toegestaan kerkmusici aan te melden bij PFZW.

Sinds 1 oktober 2022 worden alle administratieve handelingen zoals incasso, verzorgen van mutaties, opvragen van de jaarlijkse opgaven van salaris en parttime percentage en het beantwoorden van vragen en dergelijke verricht door het Secretariaat van het R.K.Kerkgenootschap (SRKK) in Baarn.

¹⁹ Het pensioengevend salaris is het bruto jaarsalaris inclusief 8% vakantiegeld.

De werkzaamheden worden uitgevoerd door de heer Jos Koster, waarbij de volgende contactgegevens gelden:

Secretariaat van het Rooms Katholiek Kerkgenootschap in Nederland

Postbus 262

3740 AG Baarn

E-Mail: pensioenkerkmusici@rkk.nl

Tel: 030 2326900

(maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 9:00 uur – 13:00 uur)

Premiebetalingen dienen te geschieden naar het volgende bankrekeningnummer:
NL60INGB0663220726 ten name van Rooms Katholiek Kerkgenootschap in Nederland.

Let op: voor de juiste pensioenopbouw en premieafdracht is het noodzakelijk dat de werkgever jaarlijks het juiste salaris doorgeeft aan de heer Koster (zie contactgegevens hierboven). Houd hierbij rekening met het juiste aantal arbeidsuren en de juiste honorering conform de salaristabel.

De parochie moet dit doorgeven, ook als de salarisadministratie door het bisdom uitgevoerd wordt.

D. Overige vergoedingen en regelingen

8. Assistenties

8.1. Wisselende assistenties

Voor de meest voorkomende diensten gelden per 1 januari 2025²⁰ de volgende richtbedragen [de bedragen a t/m d zijn inclusief stipendium]:

a. weekendassistenties met regelmatige preekbeurt	€ 94,00
b. zondagsassistenties met regelmatige preekbeurt	€ 61,00
c. zondagsassistenties zonder preek	€ 27,00
d. weekdagen	€ 23,00
e. bezinnings- en vormingsdagen en retraites per dag	€ 184,00
f. conferenties of instructies [eventueel met discussie] per keer	€ 111,00
g. Assistenties bij huwelijks- en uitvaartdiensten zijn gelijk te stellen aan b.	

Inzake de eventuele voorbereiding op deze diensten wordt geadviseerd het onder punt f. vermelde tarief te hanteren.

8.2. Vaste assistenties

Voor vaste assistenties, welke een half jaar of langer duren en waarbij de werkzaamheden niet beperkt blijven tot liturgische diensten, gelden de volgende richtbedragen:

- weekendassistentie € 94,00**
per weekend, verhoogd met een bedrag van € 1.487,00 op jaarbasis,
- zondagsassistentie € 61,00**
per zondag, verhoogd met een bedrag van € 745,00 op jaarbasis.

8.3. Reiskostenvergoedingen

Gemaakte reiskosten worden in het geval van autokosten vergoed met maximaal € 0,23 per kilometer; de reiskosten, gemaakt met het openbaar vervoer, worden op basis van de werkelijk gemaakte kosten vergoed.

8.4. Overige opmerkingen ter zake van assistenties

Van seculiere priesters, die door hun functie een salaris genieten dat hoger is dan de honorering van de parochiepriesters, wordt verwacht, dat zij bij assistenties van een vergoeding zullen afzien. Het verdient aanbeveling vooraf met deze assistent[en] goede afspraken te maken over bovenstaande vergoedingen en deze schriftelijk vast te leggen.

²⁰ Vanaf 1 januari 2023 worden de assistentievergoedingen jaarlijks geïndexeerd op basis van de zogenaamde gemengde index, een en ander in aansluiting op de standaardindexatie zoals die elders in deze regelingen wordt toegepast. De toe te passen gemengde index per 1 januari 2025 bedraagt 4,9%.

De hoogte van het inkomen van emeriti, bestaande uit de AOW-uitkering en een volledig pensioen van het Pensioenfonds Nederlandse Bisdommen, is van dien aard dat ten aanzien van vergoeding voor assistenties aan emeriti wordt geadviseerd genoeg te nemen met het lokaal geldende stipendium, vermeerderd met de reiskostenvergoeding zoals hiervoor vermeld is.

De assistentievergoeding voor reguliere priesters dient in beginsel aan het religieuze instituut betaald te worden. Wanneer een reguliere priester door zijn functie meer verdient dan de honorering van een parochiepriester, kan hij toch niet zelfstandig van een vergoeding afzien. Dit kan uitsluitend het religieus instituut doen. In voorkomende gevallen wordt echter wel verwacht dat het instituut van een vergoeding zal afzien.

De assistentievergoeding voor seculiere priesters met een benoeming dient in beginsel aan de parochie c.q. de instantie waar hij als pseudowerknemer is aangemeld betaald te worden. In geval van assistentie door een emeritus priester vindt de betaling rechtstreeks aan de emeritus plaats. De parochie moet in dit geval (in het kader van de zogenaamde wettelijke renseigneringsverplichting) dan wel een opgave uitbetaalde bedragen aan derden (zie paragraaf 16) doen.

9. Werkkostenregeling

Per 1 januari 2015 is de zogenaamde werkkostenregeling voor iedereen verplicht geworden. In de praktijk heeft de werkkostenregeling en met name de invulling van de vrije ruimte voor een parochie een relatief beperkte betekenis, ook al omdat de vrije ruimte meestal beperkt van omvang is vanwege de relatief lage fiscale loonsom van priesters en van werknemers met kleine deeltijdfuncties.

Om die reden is besloten om – met uitzondering van een klein deel van de functiekostenvergoeding voor priesters – geen verplichte regeling te treffen voor de toepassing van de werkkostenregeling c.q. de besteding van de vrije ruimte in een parochie. Omdat de vrije ruimte echter gebaseerd is op de collectieve loonsom, wordt wel geadviseerd om vanuit goed werkgeverschap de vrije ruimte eerst te benutten voor onbelaste collectieve verstrekkingen aan alle werknemers en pseudo-werknemers van de parochie [zoals een gezamenlijk etentje, kerstpakket, personeelsuitje etc.].

Vanaf 1 januari 2015 zijn vergoedingen, verstrekkingen en terbeschikkingstellingen van gereedschappen, computers, mobiele communicatiemiddelen en dergelijke apparatuur gericht vrijgesteld als deze voldoen aan het zgn. noodzakelijkheids criterium. Onder de voorwaarde dat de noodzakelijkheid van een dergelijke verstrekking door de werkgever is getoetst – d.w.z. dat vast is komen te staan dat een individuele werknemer zonder de desbetreffende voorziening zijn werk niet goed kan uitoefenen – wordt geadviseerd gebruik te maken van de mogelijkheid om een dergelijke verstrekking onbelast te doen, zonder dat het privé voordeel tot het loon behoeft te worden gerekend.

De vrije ruimte bedraagt in 2025 voor de werkkostenregeling per inhoudingsplichtige 2,00% van de fiscale loonsom tot en met € 400.000. Boven de maximale loonsom blijft het percentage van 1,18% gelden.

10. Premies sociale verzekeringen

De premies volksverzekeringen [AOW, ANW en WLZ] zijn verschuldigd door de werknemer. Deze premies worden door de Belastingdienst verwerkt in haar loonbelastingtabellen. De premiebetaling loopt zodoende automatisch mee in de maandelijkse verloning van het salaris. Voor 2025 bedragen de percentages²¹:

	Maximaal heffingsloon	Ten laste werkgever	Inhouden bij werknemer	Totaal
	Per jaar in €			
AOW	38.441,00	0,00%	17,90%	17,90%
ANW	38.441,00	0,00%	0,10%	0,10%
WLZ	38.441,00	0,00%	9,65%	9,65%

Naast de premies volksverzekering wordt ook loonbelasting ingehouden. Tot het maximaal heffingsloon is dat 8,17%, waarmee de inhouding in totaal 35,82% bedraagt. In zoverre het loon hoger is dan € 38.441,00 maar niet hoger dan € 76.817,00 bedraagt de loonheffing 37,48%. Daarboven is de inhouding loonheffing 49,5%.

De werkgever neemt de premies werknemersverzekeringen voor haar rekening. In het kader van de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) is in 2020 de sectorpremie WW te komen vervallen, evenals de vaste WW-Awf premie. In de plaats daarvan is een gedifferentieerde WW-premie gekomen, welke afhankelijk is van de contractduur (vast contract voor onbepaalde tijd -> premie laag, flexibel contract -> premie hoog).

Voor de werknemersverzekeringen voor het jaar 2025 gelden de volgende heffingspercentages:

	Maximaal premieloon		Ten laste van werkgever	Inhoudingen bij werknemer
	per dag in €	per jaar €		
Aof laag ²²	290,67	75.864,00	6,28%	0,00%
Aof hoog	290,67	75.864,00	7,64%	0,00%
WW- Awf laag	290,67	75.864,00	2,74%	0,00%
WW- Awf hoog	290,67	75.864,00	7,74%	0,00%
ZVW	290,67	75.864,00	6,51%	0,00%
Opslag WKO			0,50%	0,00%

²¹

https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/prive/werk_en_inkomen/sociale_verzekeringen/premies_volks_en_werknemersverzekeringen/volksverzekeringen/hoeveel_moet_u_betalen

²² De Aof-premie is per 2022 gedifferentieerd. Kleine werkgevers betalen een lagere Aof-premie dan (middel)grote werkgevers.

Ter zake van de ZVW-premie wordt opgemerkt dat werknemers die in loondienst zijn per 1 januari 2013 geen bijdrage ZVW meer betalen. De verplichte vergoeding van die bijdrage door de werkgever is dan ook vervallen. Daarvoor in de plaats is de werkgevers-heffing ZVW [2025: 6,51%] gekomen, waardoor de premie direct ten laste van de werkgever komt.

Voor pseudo-werknemers heeft de overheid wel de regeling gehandhaafd dat zij de vastgestelde inkomensafhankelijke bijdrage zelf dienen te betalen. Deze eigen bijdrage is voor 2025 vastgesteld op 5,26%. Voor de verwerking in de loonberekening wordt verwezen naar hoofdstuk 14 inzake de Zorgverzekeringswet.

11. WW-premiedifferentiatie

Door de inwerkingtreding van de Wet arbeidsmarkt in balans per 1-1-2020 betaalt de werkgever voortaan een lage WW-premie over het loon van een werknemer met een vast contract en een hoge WW-premie over het loon van een werknemer met een contract voor bepaalde tijd.

De lage WW-premie geldt voor werknemers met een schriftelijke arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd. Wanneer een schriftelijke arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd is gesloten en die na verloop van tijd is overgegaan in een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd zonder dat er een nieuw contract is opgemaakt, zou het voldoende zijn als de parochie vóór 1 april 2020 in een e-mail met de werknemer heeft vastgelegd dat er sprake is van een contract voor onbepaalde tijd. Het is echter aan te bevelen om een door werkgever en werknemer gezamenlijk te ondertekenen schriftelijk addendum aan de oorspronkelijke arbeidsovereenkomst toe te voegen.

Meer informatie over de nieuwe regels voor de WW-premiedifferentiatie vindt u in het 'Kennisdokument Premiedifferentiatie WW²³' op de website van de Rijksoverheid.

²³

<https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/publicaties/2019/09/09/kennisdokument-premiedifferentiatie-ww/Kennisdokument+27092023.pdf>

12. Pensioenpremie PFZW (pensioenfonds zorg en welzijn)

Voor 2025 zijn de premies en franchises door het Pensioenfonds Zorg en Welzijn als volgt vastgesteld:

	O.P.	A.P.
Franchise	€ 16.655	€ 28.405
Pensioenpremie	25,80 %	0,50%

Het bisdom schrijft voor om 50% van de pensioenpremie ten laste van de werkgever en 50% ten laste van de werknemer te laten komen.

In principe dienen alle medewerkers te worden aangemeld bij het PFZW, met uitzondering van de volgende twee categorieën:

- priesters en huishoudelijk personeel: zij worden door het bisdom aangemeld bij het Pensioenfonds Nederlandse Bisdommen (PNB). Ook mutaties van deelnemers worden door het bisdom aan PNB doorgegeven.
- Dirigenten en organisten. Voor hen is een aparte pensioenregeling in het leven geroepen. De parochie meldt hen aan bij Centraal Beheer (zie hoofdstuk 7 paragraaf 2)

13. Zorgverzekeringswet

13.1. Inkomensafhankelijke bijdrage zorgverzekeringswet

De inkomensafhankelijke premie voor personeel in loondienst is in 2025 met 0,06% punt verlaagd van 6,57% naar 6,51%. Voor pseudo-werknemers [waaronder priesters en diakens] is de inkomensafhankelijke premie verlaagd van 5,32% naar 5,26%.

De Zorgverzekeringswet regelt, zoals bekend, vanaf 1 januari 2006 de verzekering van de kosten van de gezondheidszorg. Op grond van deze wet is de werkgever voor 2025 verplicht voor zijn werknemer in loondienst een werkgeversheffing aan de Belastingdienst af te dragen van 6,51% [met een maximum van € 4.938 per jaar = 6,51 % van € 75.864].

Zoals hiervoor reeds is aangegeven, bedraagt voor de pseudo-werknemers de inkomensafhankelijke bijdrage in 2025 5,26%. Echter, voor pseudo-werknemers is de werkgever niet verplicht deze bijdrage te vergoeden. Aangezien is besloten deze vergoeding niettemin ook in 2025 wél te geven, wordt dit door de fiscus beschouwd als een vrijwillige vergoeding. Dit betekent dat deze vergoeding in principe moet worden meegenomen bij de berekening van de verplichte afdracht van 5,26%. Uiteraard wordt u geacht een en ander als zodanig in de loonberekening te verwerken.

De afdracht dient conform de volgende rekenregel te wordt berekend:

Afdracht = 5,26% * [het honorarium + fiscale bijtellingen] * 100/94,74.

Uiteraard blijft voor de bijtelling [dit speelt met name bij de diakens] het maximum voor 2025 ad € 3.990,- [5,26% van € 75.864 op jaarbasis] gehandhaafd. Bij onze berekeningen van de honorering voor priesters en diakens voor 2025 is hiermee reeds rekening gehouden.

14. ZZP-er of toch loondienst

Op het moment dat een derde tegen een beloning werkzaamheden voor de parochie gaat verrichten, moet de parochie altijd onderzoeken in hoeverre er sprake is van een echte zelfstandige of loondienst. In dat laatste geval is de parochie namelijk loonheffing en andere werkgeverslasten verschuldigd.

De Belastingdienst toetst aan de hand van drie criteria en de gerichtspunten uit rechtspraak of er sprake is van een arbeidsovereenkomst of zelfstandigheid, te weten:

- Is er sprake van afgesproken loon?
- Is er sprake van een dienstbetrekking, omdat de werknemer verplicht is de arbeid persoonlijk te verrichten en geen vervanger mag sturen?
- Is er sprake van gezag op grond waarvan de parochie vergaande instructies mag geven over de manier waarop de arbeid wordt verricht (bijv. werkinstructies of voorgeschreven werktijden)?

Naar aanleiding van de wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (wet DBA) moeten de opdrachtgever en de zzp'er (de opdrachtnemer) zelf nagaan of er eigenlijk geen dienstbetrekking aanwezig is op grond van bovenstaande drie [cumulatieve] criteria en gezichtspunten uit de rechtspraak.

De overheid heeft aangekondigd dat de Belastingdienst per 1 januari 2025 weer gaat handhaven op schijnzelfstandigheid. Dit bericht kan vragen oproepen bij u en de werkgevers (parochies) over de juridische positie van zelfstandigen. Ondanks de bovengenoemde wijziging verandert er per 1 januari 2025 niets aan de juridische beoordelingscriteria van de arbeidsrelatie. Hiervoor geldt dat de drie kerncriteria van een arbeidsovereenkomst (arbeid, loon en gezag) nog steeds gelden en deze kerncriteria uitgelegd moeten worden in lijn met de actuele jurisprudentie.

Deze sterke nadruk op de individuele toetsing maakt het onmogelijk dat er landelijk en generiek een beoordeling gemaakt wordt van de arbeidsrelatie. Er zal per geval moeten worden gekeken hoe de rechtsverhouding op papier en in de praktijk wordt vormgegeven. Neem bij vragen over de beoordeling van de arbeidsrelatie contact op met het economaat van het bisdom.

De implementatie van de Wet Verduidelijking Beoordeling Arbeidsrelaties en Rechtsvermoeden (VBAR) is uitgesteld. Oorspronkelijk was de inwerkingtreding gepland voor 1 juli 2025, maar dit bleek niet haalbaar. Het streven is nu om de wet per 1 januari 2026 in te laten gaan, met een overgangperiode. Of dit gehaald wordt, is nog niet bekend. Of de VBAR in de huidige vorm de eindstreep gaat halen is ook nog maar de vraag, omdat de behandeling in de Eerste en Tweede Kamer nog moet volgen.

Naast de civiele dienstbetrekking, kent de Wet op de loonbelasting ook een aantal fictieve dienstbetrekkingen. Voor advies over de fictieve dienstbetrekkingen kunt u contact opnemen met het bisdom. Vult u dan wel eerst de 'vragenlijst beoordeling arbeidsrelatie' in via <https://beoordelingarbeidsrelatie.nl/>.

15. Vrijwilligersvergoeding

De onbelaste vergoeding voor vrijwilligers is in 2025 maximaal € 210,00 per maand met een maximum van € 2.100,00 per jaar. Dit is bedoeld als een vergoeding van alle door de vrijwilliger gemaakte onkosten dus inclusief bijvoorbeeld reiskosten. Als een vrijwilliger de maximale vergoeding van € 2.100,00 per jaar ontvangt, kan hij daarom daarnaast geen (reis)kosten declareren. Krijgt iemand van meerdere organisaties een vrijwilligersvergoeding? Dan mag het totaalbedrag wat de vrijwilliger ontvangt niet meer dan € 2.100,00 per jaar zijn.

Wellicht ten overvloede wijzen wij erop dat bij de beoordeling van de vraag of iemand al dan niet bij wijze van beroep arbeid verricht het vooral van belang is of de beloning voor de werkzaamheden in verhouding staat tot de omvang en het tijdsbeslag van het werk. Feitelijk is de vraag: ontvangt de vrijwilliger een marktconforme beloning? Is dit laatste het geval, dan kan van een vrijwilligersvergoeding geen sprake zijn. Een belangrijk kenmerk van een vrijwilliger is immers dat een eventuele vergoeding in geen verhouding staat tot het tijdsbeslag en de aard van de verrichte werkzaamheden.

Een vergoeding tot € 5,60 per uur voor iemand van 21 jaar of ouder [en tot € 3,30 per uur voor iemand jonger dan 21 jaar] wordt over het algemeen niet als een marktconforme beloning aangemerkt; de vrijwilligersregeling is dan dus van toepassing. De uitbetaalde vrijwilligersvergoedingen behoeven door parochies niet aan de Belastingdienst te worden doorgegeven.

In de praktijk is gebleken dat in sommige gevallen door vrijwilligers in hun aangifte Inkomstenbelasting een gift tot het maximumbedrag van de vrijwilligersvergoeding aan de kerk wordt afgetrokken in verband met het niet- ontvangen van een vrijwilligersvergoeding, echter zonder dat een dergelijke vrijwilligersvergoeding door de parochie daadwerkelijk is toegezegd. Het moge duidelijk zijn dat dit niet mogelijk is. Een dergelijke aftrek voor de Inkomstenbelasting is alleen onder zeer strikte voorwaarden toegestaan. We verwijzen hiervoor naar: [https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/prive/inkomstenbelasting/aftrekposten/persoonsgebonden-aftrek/giften aan goede doelen/periodieke en gewone giften/voorwaarden aftrek gewone giften/u werkt als vrijwilliger voor anbi](https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/prive/inkomstenbelasting/aftrekposten/persoonsgebonden-aftrek/giften+aan+goede+doelen/periodieke+en+gewone+giften/voorwaarden+aftrek+gewone+giften/u+werkt+als+vrijwilliger+voor+anbi)

Ook voor andere informatie over de regeling inzake de vrijwilligersvergoeding verwijzen wij graag naar de website van de Belastingdienst²⁴.

16. Uitbetaalde bedragen aan derden

Als u iemand betaalt die niet als ondernemer bij u werkt en ook niet bij u in (fictieve) dienstbetrekking is, moet u die betalingen aan de Belastingdienst aanleveren. Dat geldt voor betalingen in geld en voor betalingen in natura. Dit zijn de zogenoemde uitbetaalde bedragen aan een derden. Betalingen aan vrijwilligers die onder de vrijwilligersregeling vallen, hoeft u niet aan de belastingdienst door te geven.

²⁴ www.belastingdienst.nl

U levert gegevens over de uitbetaalde bedragen aan derden aan vóór 1 februari van het jaar na het jaar waarin u de bedragen hebt betaald. Dat doet u digitaal.

Vanaf 1 januari 2023 moeten de gegevens op een digitale manier worden aangeleverd bij de belastingdienst. De parochie heeft een account nodig om in te loggen op het gegevensportaal 'Uitbetaalde Bedragen aan Derden' (UBD). U vraagt een account aan via het aanmeldformulier voor het portaal op de website van de belastingdienst.²⁵

17.65+ regeling

Parochies met een reguliere of seculiere priester ouder dan 67 jaar krijgen van het bisdom een premienota in het kader van de 65+ regeling. De opbrengst van deze 65+ regeling wordt bestemd voor de regeling voor sociale verplichtingen aan priesters en wordt ten dele nog toegevoegd aan de pensioenvoorziening voor priesters, huishoudsters en lekenpersoneel. De hoogte van de premie is ten opzichte van 2024 geïndexeerd met 4,9%²⁶ en vastgesteld op € 1.394,00 (2024: € 1.329,00) per priester.

18. Regeling voor sociale verplichtingen aan priesters

De premie in het kader van de regeling voor sociale verplichtingen priesters is ten opzichte van 2024 geïndexeerd met 4,9%²⁷ en bedraagt € 726,00 (2024: € 692,00) per priester beneden de leeftijd van 67 jaar. Deze premie komt voor rekening van de parochie en wordt afgedragen aan het bisdom.

Premieplichtig voor deze regeling zijn parochies waaraan jaarlijks op 1 januari (peildatum) reguliere en/of seculiere priesters zijn verbonden beneden de leeftijd van 67 jaar, voor zover voor deze priesters elders geen adequate voorziening is getroffen. Naargelang elders wel een voorziening is getroffen, bijvoorbeeld als gevolg van het geven van lessen op arbeidsovereenkomst, wordt premievrijstelling of -korting verleend op dezelfde wijze als is bepaald met betrekking tot de premie PNB.

²⁵

https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/personeel_en_loon/uitbetaalde_bedragen_aan_derden/uitbetaalde-bedragen-aan-derden-aanleveren/uitbetaalde-bedragen-aan-derden-aanleveren

²⁶ Op basis van de "gemengde index", vastgesteld door het landelijk Economencollege van de gezamenlijke Nederlandse bisdommen

²⁷ Op basis van de "gemengde index", vastgesteld door het landelijk Economencollege van de gezamenlijke Nederlandse bisdommen

E. Diversen

19. Verklaring omtrent gedrag

Parochies zijn gehouden aan het preventiebeleid tegen seksueel misbruik en grensoverschrijdend gedrag in de R.K. Kerk zoals dat sinds 1 januari 2014 geldt.

Onderdeel van het preventiebeleid is dat bij nieuwe benoemingen/aanstellingen van pastorale beroepskrachten en van bepaalde vrijwilligers en functionarissen werkzaam binnen de parochies en andere kerkelijke instellingen een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) moet worden overgelegd. Voor de pastorale beroepskrachten wordt de aanvraag van de VOG verzorgd door het bisdom in het kader van de zending.

Op basis van het preventiebeleid is het ook voor bepaalde categorieën vrijwilligers en andere functionarissen verplicht om een VOG aan te vragen. Deze aanvragen dienen te geschieden door de parochie, die tevens de kosten van deze aanvragen draagt. Een overzicht van de categorieën vrijwilligers en andere functionarissen waarvoor een VOG verplicht is, kunt u vinden op de website van de Kerkprovincie²⁸.

Voor een gratis VOG komt iedere vrijwilliger in aanmerking die hulp of begeleiding biedt aan kwetsbare mensen in een afhankelijkheidssituatie, zoals minderjarigen, ouderen, zieken en mensen met een verstandelijke beperking. Let op: om van deze gratis VOG-regeling gebruik te kunnen maken, dient de parochie op haar website duidelijk te vermelden dat zij het preventiebeleid van de R.-K. Kerk in Nederland volgt. Meer informatie over het preventiebeleid vindt u op de website van de Kerkprovincie.²⁹ Voor vragen over de gratis-VOG-regeling of hulp bij het aanvragen van een gratis VOG kunt u contact opnemen met mw. I. Rombouts (i.rombouts@cioweb.nl).

In het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) die in 2018 is geïmplementeerd wordt bijzondere aandacht gevraagd voor het aanvragen van een VOG voor alle vrijwilligers die werken met persoonsgegevens. Dit is verplicht voor degenen die werken met de financiële administratie, de kerkbijdragenadministratie en de begraafplaatsadministratie alsmede voor degenen die toegang hebben tot de R.K. Ledenadministratie. Het overleggen van een VOG is een criterium om voor een betrokkene persoonlijke inloggegevens aan te vragen in het kader van de nieuwe automatisering. Ook deze aanvragen dienen te geschieden namens de parochie, die tevens de kosten van deze VOG's draagt.

²⁸ https://www.rkkerk.nl/wp-content/uploads/2016/01/2015_05_08_BijlageLijstFunctiesVOG_R-KKerk.pdf

²⁹ <https://www.rkkerk.nl/praktische-informatie-voor-bisdomparochie/preventiebeleid/>

20. Salarisverwerking via het bisdom

Parochies hebben de mogelijkheid om hun salarisadministratie tegen vergoeding te laten verzorgen door het bisdom. Vaak ontbreekt het binnen parochies aan specifieke kennis en deskundigheid op dit gebied, evenals aan benodigde software hiertoe.

Voor de salarisverwerking wordt gebruik gemaakt van een cloudapplicatie, waarbij communicatie met parochie en medewerkers, veelal online plaats kan vinden.

De parochie krijgt toegang tot een zgn. digitale werkgeversportal. Men kan hier de salarisverwerking terugvinden, inclusief o.a. aangiften loonheffingen en loonjournaalposten.

De medewerkers kunnen via een werknemersportal beschikken over hun salarisstroken en jaaropgaven. Het systeem biedt voldoende waarborgen ter bescherming van persoonsgegevens.

Voor het desgewenst laten voeren van uw salarisadministratie via het bisdom kunt u zich wenden tot de salarisadministratie van Dienst Economie en bouwzaken van het bisdom (tel. 0475-386888; email: salarisadministratie@bisdom-roermond.nl).

De tarieven voor 2025 zijn:

Eenmalig entreegeld parochie	€ 175,-
Kosten per werknemer per jaar	€ 200,-

Extra werkzaamheden zoals bijvoorbeeld extra berekeningen voor pensioen of loonheffingen worden doorbelast tegen € 100,- per uur.

Uitgave:

Bisdom Roermond

Dienst Economie en Bouwzaken

Postbus 470

6040 AL Roermond

T: 0475 – 386820

E: r.bremmers@bisdom-roermond.nl

I: www.bisdom-roermond.nl

Uit het bisdom

Jubilea priesters en diakens 2026

Maar liefst zeventien priesters en twee diakens vierten dit jaar een persoonlijk wijdingsjubileum. Hieronder een overzicht van de jubilarissen. Achter de naam staat de huidige woonplaats, de datum van het jubileum en de laatste functie die zij hebben bekleed of momenteel bekleden.

70 jaar priester

- M.F. (Matthieu) Robbertz, Canada (17 maart), oud-pastoor St. Elizabeth Seton Parish, aartsbisdom Toronto
- P.J. (Sjef) Verdonchot, Haelen (17 maart), oud-pastoor H. Hart van Jezusparochie, Grashoek

65 jaar priester

- H.M.H. (Herman) Jansen s.m.m. Valkenburg (12 maart), oud-pastoor parochies HH. Nicolaas en Barbara, O.-L.-Vrouw van Altijddurende Bijstand in Valkenburg, H. Mauritius in Schin op Geul en Johannes de Doper, Oud-Valkenburg.

60 jaar priester

- W.J.H. (Wiel) Jacobs, Heythuysen (26 maart), oud-pastoor H. Nicolaasparochie, Heythuysen
- drs. J.M.G. (Joep) Ewals, Susteren (26 maart), oud-pastoor H. Martinusparochie, Born
- J.G.A. (Jacques) Hoedemakers s.m.m. Valkenburg (3 april), oud-assistent parochies H. Petrus Canisius in Puth, H. Lambertus in Oirsbeek en H. Jozef, Doenrade

50 jaar priester

- drs. J.F.M. (Jo) Wolters, Wijnandsrade (12 juni), oud-rector GRZ Plataan, Heerlen
- drs. H.S.J. (Huub) Adema, Schinveld (9 oktober), priester in solidum parochiecluster Schinnen-Schinveld
- G.H.A. (Gerard) Hover, Lanaken (9 oktober), oud-pastoor parochies H. Mathias en H. Hubertus, Maastricht

40 jaar priester

- V.H.Th. (Vincent) Goulmy, Brunssum (24 mei), bisschoppelijk gedelegeerde, pastoor parochiefederatie Brunssum en directeur Missio
- P.H.J. (Piet) Houben, Panningen (24 mei), kapelaan parochiefederatie Vincentius, Helden-Panningen

- R.W. (Raoul) van Lieshout, Elsloo (24 mei), oud-pastoor parochies 'Pastoralen Raum Warstein', aartsbisdom Paderborn (Duitsland)
- J.G.M. (Jos) Rosenhart, Reuver (24 mei), pastoor parochies H. Gertrudis in Beesel, H. Lambertus en Onbevlekt Hart van Maria, Reuver en Offenbeek

25 jaar priester

- A. (Amalraj) Arockiam, Stramproy (22 april), priester in solidum parochies H. Willibrordus in Stramproy, H. Hart van Jezus in Altweeterheide, H. Cornelius in Swartbroek en H. Barbara. Tungalroy.
- L.G.M. (Bert) Koppen f.s.o., Brunssum (9 juni), kapelaan parochiefederatie Brunssum
- drs. I.J.J. (Ivo) Krewinkel, Weert (9 juni), pastoor parochie Sint-Jozef, Weert
- F.J.H. (Frank) Sweer, Kerkrade (9 juni), pastoor parochiefederatie Kerkrade-west

Diakenjubilea 2026

40 jaar permanent diaken

- H.J.M. (Harry) Bosch, Meerssen (15 november), oud-diaken-assistent parochie H. Jozef, Vaals

25 jaar permanent diaken

- H.J.A. (Herman) Janssen, Brunssum (17 november), diaken-assistent parochiefederatie, Schinnen-Schinveld en studieprefect TIR

Uit het bisdom

Benoeming nieuwe algemeen econoom

De ontwikkeling en herbestemming van het kerkelijk vastgoed in Limburg zal de komende jaren een belangrijk aandachtspunt voor het bisdom Roermond zijn. Dit vraagt om specifieke kennis van zaken. Op verzoek van bisschop Ron van den Hout gaat algemeen-econoom Frank Hamers zich vanaf 1 januari 2026 volledig richten op de toekomst van het onroerend goed van het bisdom en de parochies in Limburg.

De afgelopen jaren behartigde Hamers deze portefeuille al naast zijn taak als algemeen-econoom van het bisdom Roermond. Vanwege de toenemende vragen op dit terrein is dit niet meer te combineren. Hij zal zich daarom met ingang van het nieuwe jaar als adjunct-econoom volledig focussen op de omvangrijke onroerend goed-vraagstukken.

Alex Jaminon

Deze wijziging betekent ook dat het bisdom Roermond een nieuwe algemeen-econoom krijgt. De heer Alex Jaminon wordt met ingang van 1 januari 2026 benoemd tot algemeen econoom. De 64-jarige Jaminon is afkomstig uit Bocholtz en woont samen met zijn echtgenote in Maastricht. Van huis uit is hij bedrijfskundig ingenieur en registercontroller. Jaminon heeft een eigen consultancy-bureau en was voorheen vele jaren voor chemiebedrijf DSM en OCI actief in allerlei delen van de wereld. In zijn vrije tijd is hij momenteel vicevoorzitter en penningmeester van de parochiefederatie Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Pieter in Maastricht.

Het bisdom Roermond werkt aan een nieuwe toekomstvisie, waarin naast pastorale en organisatorische vraagstukken ook de financieel-economische situatie van de kerk en het beheer van het religieus vastgoed om aandacht vragen.

Uit het bisdom

Personalia

Januari 2025

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende mevrouw M.E. Ter Haar - de Koning per 1 januari 2025 eervol ontslag als catechiste van de parochie HH. Marcellinus en Petrus te Geleen, vanwege het bereiken van de leeftijd van 80 jaar.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout gaf de zeereerwaarde pater A.M.G. Tardier C.O. conform het overleg met diens overste, de apostolisch gedelegeerde voor de Oratorianen, de eerwaarde pater Marco Guillén, toestemming om zijn taak als pastoor van de H. Martinusparochie in Wijck-Maastricht na het voltooien van diens 75e levensjaar voort te zetten tot het moment dat het verlenen van een eervol ontslag passend en geboden acht wordt, met een maximum van 5 jaar gerekend vanaf 7 januari 2025.

Februari 2025

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende de eerwaarde zuster Marie-Liesse Pouls per 1 februari 2025 eervol ontslag als catecheet van de parochie H. Lambertus te Kerkrade.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende de eerwaarde heer W.H.P. Smit per 24 februari 2025 eervol ontslag als diaken-assistent van de parochie H. Johannes Evangelist te Hoensbroek. Hij gaat met emeritaat.

Maart 2025

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de hoogerwaarde pater W.J.M. Miltenburg f.s.o. met ingang van 1 maart 2025 tevens tot pastoor van de parochie H. Isidorus te Haler-Uffelse. Zijn overige taken blijft hij behouden.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de weleerwaarde heer D. Horsch met ingang van 1 maart 2025 tevens tot kapelaan van de parochie H. Isidorus te Haler-Uffelse. Zijn overige taken blijft hij behouden.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde mevrouw W.M.C. Moelker-Loos met ingang van 1 maart 2025 tevens tot catechiste van de parochie H. Isidorus te Haler-Uffelse. Deze benoeming geldt in samenhang met haar benoeming voor de andere parochies van de federatie Emmaus tot 1 september 2029. Haar overige taken blijft zij behouden.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de weleerwaarde heer I. Julian met ingang van 1 maart 2025 tot kapelaan van de parochies H. Servatius, H. Matthias en H. Hubertus te Maastricht.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout beëindigde op haar verzoek per 1 maart 2025 de kerkelijke zending (missio canonica) van mevrouw M.J.M. Sanders als justitieaalmoezenier in de penitentiare inrichting Ter Peel te Evertsoord.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de weleerwaarde heer M. Antony Chamakuzhy met ingang van heden 10 maart 2025 tot kapelaan van de parochies HH. Petrus en Michaël, H. Bernadette, H. Gemma, H. Paulus, H. Hart van Jezus, O.-L.-Vrouw Geboorte, Christus' Hemelvaart, H. Joseph, Christus' Koning en H. Antonius van Padua, alle te Sittard, en H. Pancratius te Munstergeleen.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de zeereerwaarde heer R.J.H.M. Pisters met ingang van 15 maart 2025 tot pastoor van de parochie H. Rafaël te Maasbracht, onder gelijktijdig eervol ontslag als assistent van deze parochie.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende de hoogerwaarde heer drs. G.A.M.L. Lauvenberg per 15 maart 2025 eervol ontslag als administrator van de parochie H. Rafaël te Maasbracht. Zijn overige taken blijft hij behouden.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende mevrouw J.C. Cordewener-Wortelboer met ingang van 15 maart 2025 de kerkelijke zending (missio canonica) om als geestelijk verzorger bij de zorgorganisatie Envida pastoraal werk te verrichten.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de weleerwaarde heer S. Alfred met ingang van 17 maart 2025 tot kapelaan van de parochies H. Lambertus te Haelen, H. Aldegundis te Buggenum, H. Martinus te Horn, H. Servatius te Nunhem, H. Isidorus te Heibloem, H. Martinus te Neer, H. Petrus te Roggel, H. Nicolaas te Heythuysen, H. Severinus te Grathem, H. Johannes de Doper te Baexem, H. Liduina te Kelpen-Oler en H. Barbara te Leveroy.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de weleerwaarde heer J.J. Thoppiparambil Antony met ingang van 17 maart 2025 tot kapelaan van de parochies H. Remigius in Slenaken, H. Johannes de Doper in Mechelen, St. Paulus' Beking in Epen, H. Petrus in Gulpen, H. Gertrudis in Wijlre, H. Agatha in Eys, H. Dionysius in Nijswiller en H. Cunibertus in Wahlwiller.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout beëindigde per 17 maart 2025 de kerkelijke zending van de heer M.G.J. Mollink als jongerenwerker van de parochie H. Andreas te Heerlen, omdat zijn arbeidsrelatie met deze parochie per 17 maart 2025 is beëindigd vanwege het feit dat hij op die datum de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende de hoogerwaarde pater W.J.M. Miltenburg f.s.o. per 28 maart 2025 eervol ontslag als lid van de benoemingscommissie van het bisdom Roermond.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende de hoogerwaarde heer P.H.A. Van der Horst per 28 maart 2025 eervol ontslag als lid van de benoemingscommissie van het bisdom Roermond.

April 2025

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout excardineerde de zeereerwaarde heer A. Romani met ingang van 1 april 2025 als priester van het bisdom Roermond. Hij wordt geëncardineerd in het bisdom Anagni-Alatri in Italië.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende de zeereerwaarde heer J.A.M. Geilen per 1 april 2025 eervol ontslag als pastoor van de parochies H. Bavo te Nuth, H. Stefanus te Wijnandsrade en H. Servatius te Vaesrade.

Conform het gevoerde overleg benoemde hij hem vervolgens met ingang van 1 april 2025 tot assistent van de parochies H. Hubertus te Genhout, H. Clemens te Hulsberg, H. Remigius te Schimmert, H. Bavo te Nuth, H. Servatius-te Vaesrade en H. Stefanus te Wijnandsrade.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de zeereerwaarde heer drs. G.B.J.M. Dölle met ingang van 1 april 2025 tevens tot pastoor van de parochies H. Bavo te Nuth, H. Stefanus te Wijnandsrade en H. Servatius-te Vaesrade. Dit met alle rechten en plichten daaraan verbonden. Zijn overige taken blijft hij behouden.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende de eerwaarde heer A.P.G. Jegerings per 1 april 2025 eervol ontslag als diaken-assistent voor het woonwagendorp in het dekenaat Heerlen. Hij gaat met emeritaat.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende de zeereerwaarde heer H.L.H. Notermans per 15 april 2025 eervol ontslag als pastoor te zijn van de parochies H. Jozef te Ubach over Worms, H. Theresia van het Kind Jezus en Don Bosco te Lauradorp, H. Bernadette te Abdissenbosch, alsmede H. Drievuldigheid te Rimburch. Hij blijft zijn overige taken behouden.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de zeereerwaarde heer A.J.M. Caldelas Schwarz met ingang van 15 april 2025 tot pastoor van de parochies H. Jozef te Ubach over Worms, H. Theresia van het Kind Jezus en Don Bosco te Lauradorp, H. Bernadette te Abdissenbosch, alsmede H. Drievuldigheid te Rimburch.

Mei 2025

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende mevrouw L.M. Geertman met ingang van 16 mei 2025 de kerkelijke zending (missio canonica) om als diaconaal werker bij de RK parochie H. Andreas te Heerlen pastoraal werk te verrichten, vooralsnog voor de duur van 1 jaar.

Juni 2025

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de weleerwaarde pater S.R. Depa s.m.m. tevens tot kapelaan van de parochies H. Bavo te Nuth, H. Servatius te Vaesrade en H. Stefanus te Wijnandsrade, en wel met ingang van 1 juni 2025, maar uw werkzaamheden zullen zich concentreren op de parochies H. Hubertus te Genhout, H. Clemens te Hulsberg en H. Remigius te Schimmert en blijven een taak van 30% omvatten.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de weleerwaarde pater C.A. Leta s.m.m. tevens tot kapelaan van de parochies H. Bavo te Nuth, H. Servatius te Vaesrade en H. Stefanus te Wijnandsrade, en wel met ingang van 1 juni 2025, maar uw werkzaamheden zullen zich concentreren op de parochies H. Hubertus te Genhout, H. Clemens te Hulsberg en H. Remigius te Schimmert en blijven een taak van 30% omvatten.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de weleerwaarde pater S. Musanai s.m.m. tevens tot kapelaan van de parochies H. Bavo te Nuth, H. Servatius te Vaesrade en H. Stefanus te Wijnandsrade, en wel met ingang van 1 juni 2025, maar uw werkzaamheden zullen zich concentreren op de parochies H. Hubertus te Genhout, H. Clemens te Hulsberg en H. Remigius te Schimmert en blijven een taak van 30% omvatten.

Juli 2025

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende de hoogeerwaarde heer H.J. Bouman MSc per 1 juli 2025 eervol ontslag als waarnemend deken van Schinnen. Zijn overige taken blijft hij behouden.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende de zeereerwaarde heer M.H.B. Kenis per 1 juli 2025 eervol ontslag als administrator van de parochies H. Dionysius te Schinnen, H. Petrus Canisius te Puth, H. Lambertus te Oirsbeek en H. Jozef te Doenrade.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de hoogerwaarde heer P.L.M. Bronneberg met ingang van 1 juli 2025 overeenkomstig het bepaalde in canon 517 § 1 C.I.C. tot pastoor/moderator van de parochies H. Dionysius te Schinnen, H. Petrus Canisius te Puth, H. Lambertus te Oirsbeek, H. Jozef te Doenrade, H. Eligius te Schinveld, H. Clemens te Merkelbeek, Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Amstenrade, H. Lambertus te Bingelrade en H. Gertrudis te Jabeek. Hij heeft daarbij een collega-priester drs. H.S.J. Adema, woonachtig te Schinveld, aan wie de bisschop tevens hoofdelijk de pastorale zorg over deze parochies conform in canon 517 § 1 C.I.C. heeft toevertrouwd. Ook de eerwaarde F. Sahayam zal als kapelaan deel uitmaken van het pastoraal team en zijn benoeming zal per 1 juli 2025 uitgebreid worden tot alle genoemde parochies. Deze benoeming is met alle rechten en plichten daaraan verbonden, waarbij met name de canones 542 t/m 544 C.I.C. in acht moeten worden genomen. Als pastoor/moderator vertegenwoordigt hij deze parochies in juridische aangelegenheden, hetgeen o.a. inhoudt dat hij qualitate qua voorzitter is van de betreffende kerkbesturen. Tevens gaf de bisschop hem de opdracht om te komen tot één kerkbestuur voor deze parochies en de samenwerking te stimuleren. Ten slotte benoemde de bisschop hem tevens met ingang van 1 juli 2025 tot deken van het dekenaat Schinnen en tot waarnemend deken van het dekenaat Gulpen.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de zeereerwaarde heer drs. H.S.J. Adema met ingang van 1 juli 2025 overeenkomstig het bepaalde in canon 517 § 1 C.I.C. tot priester in solidum van de parochies H. Dionysius te Schinnen, H. Petrus Canisius te Puth, H. Lambertus te Oirsbeek, H. Jozef te Doenrade, H. Eligius te Schinveld, H. Clemens te Merkelbeek, O.L.V. Onbevlekt Ontvangen te Amstenrade, H. Lambertus te Bingelrade en H. Gertrudis te Jabeek. Hij maakt geen deel uit van de kerkbesturen, maar draagt hoofdelijk de pastorale zorg voor de parochies. Hij zal daarbij in de praktijk zijn werkzaamheden beperken tot de parochies H. Eligius te Schinveld, H. Clemens te Merkelbeek, O.L.V. Onbevlekt Ontvangen te Amstenrade, H. Lambertus te Bingelrade en H. Gertrudis te Jabeek en deze werkzaamheden zullen plaatsvinden onder leiding van pastoor-deken P. Bronneberg. Hij zal daarbij deel uitmaken van het pastoraal team van het samenwerkingsverband van bovengenoemde parochies. Dientengevolge vertrouwt de bisschop aan hem, alsmede aan pastoor Bronneberg hoofdelijk de pastorale zorg over bovengenoemde parochies toe.

Deze benoemingen zijn met alle rechten en plichten daaraan verbonden, waarbij met name de canones 542 t/m 544 C.I.C. in acht moeten worden genomen.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de weleerwaarde heer F. Sahayam met ingang van 1 juli 2025 tevens tot kapelaan van de parochies H. Eligius te Schinveld, H. Clemens te Merkelbeek, Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Amstenrade, H. Lambertus te Bingelrade en H. Gertrudis te Jabeek.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de eerwaarde heer H.J.A. Janssen met ingang van 1 juli 2025 tevens tot diaken-assistent van de parochies H. Eligius te Schinveld, H. Clemens te Merkelbeek, Onze Lieve Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Amstenrade, H. Lambertus te Bingelrade en H. Gertrudis te Jabeek.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de hoogerwaarde heer P.L.M. Bronneberg met ingang van 1 juli 2025 tevens tot waarnemend deken van het dekenaat Gulpen totdat de beoogde kandidaat Patrick Lipsch daar tot deken wordt benoemd. Zijn overige taken blijft hij behouden.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de weleerwaarde heer V.S.B. Vincent met ingang van 1 juli 2025 tot administrator parocialis van de parochies H. Petrus te Gulpen, H. Gertrudis te Wijlre, H. Remigius te Slenaken, St. Paulus' Bekerijng te Epen, Johannes de Doper te Mechelen, H. Agatha te Eys, H. Dionysius-te Nyswiller en H. Cunibertus te-Wahlwiller, totdat de beoogde kandidaat Patrick Lipsch daar tot pastoor wordt benoemd.

Augustus 2025

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende de hoogerwaarde pater drs. J.A.E. Storcken s.m.a. mede vanwege diens gezondheidstoestand per 27 augustus 2025 eervol ontslag als bisschoppelijk gedelegeerde voor de interreligieuze dialoog in het bisdom Roermond.

September 2025

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout herbenoemde de hoogerwaarde heer lic. H.M.H. Quaadvlieg met ingang van 1 september 2025 als vicaris-generaal van het bisdom Roermond. Deze herbenoeming geldt voor onbepaalde tijd. Hij zal dit ambt met uitvoerende macht als bedoeld in canon 479 § 1 CIC zult vervullen. Het zal zijn taak zijn leiding te geven aan het werkveld "pastoraal personeel" en daarmee de parochiële zielzorg te behartigen en zorg te dragen voor de benoeming van priesters, diakens, pastoraal werkers, catechisten en parochie-assistenten, alsmede de benoeming van kerkbestuursleden en dekenatsbestuursleden en het verlenen van het verlof tot buitengewone bedienaren van de H. Eucharistie. Daarnaast zal het belangrijke werkveld van de herstructurering en vitalisering van de parochies tot zijn takenpakket behoren. Voorts zal hij verantwoordelijkheid zijn voor de categoriale zielzorg, de contacten betreffende oecumene en interreligieuze dialoog. Als vicaris-generaal zal hij tevens lid zijn van de bisdomstaf.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende de zeereerwaarde heer H.A. Rivas Franco per 1 september 2025 eervol ontslag als vicerector van het Grootseminarie Redemptoris Mater te Cadier en Keer. Hij is weer ter beschikking van het bisdom Haarlem-Amsterdam.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de zeereerwaarde heer M.A. Pascual Coello met ingang van 1 september 2025 tot vicerector van het Grootseminarie Redemptoris Mater bisdom Roermond. Deze benoeming geldt statutair voor een periode van 3 jaar en loopt af op 1 september 2028.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de hoogerwaarde heer P. Lipsch conform canon 519 CIC met ingang van 1 september 2025 tot pastoor van de parochies H. Petrus in Gulpen, H. Gertrudis in Wijlre, H. Remigius in Slenaken, H. Johannes de Doper in Mechelen, St. Paulus' Beking in Epen, H. Agatha in Eys, H. Dionysius in Nijswiller en H. Cunibertus in Wahlwiller. Tevens benoemde hij hem per dezelfde datum tot deken van het dekenaat Gulpen. Tot aan zijn installatie bestuurt hij de parochies als administrator paroecialis.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende de hoogerwaarde heer drs. G.A.M.L. Lauvenberg per 1 september 2025 eervol ontslag als administrator paroecialis van de parochies HH. Landricus en Edith Stein te Echt, H. Pius X te Echt, OLV Moeder der Heilige Hoop te Maria-Hoop, OLV Onbevlekt Ontvangen te Koningsbosch, OLV Onbevlekt Ontvangen te Pey en H. Judocus te St. Joost

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de zeereerwaarde pater J.F.E.M. van Voorst tot Voorst I.V.E. conform canon 519 CIC met ingang van 1 september 2025 tot pastoor van de parochies HH. Landricus en Edith Stein te Echt, H. Pius X te Echt, OLV Moeder der Heilige Hoop te Maria-Hoop, OLV Onbevlekt Ontvangen te Koningsbosch, OLV Onbevlekt Ontvangen te Pey en H. Judocus te St. Joost. Tot aan zijn installatie bestuurt hij de parochies als administrator paroecialis.

Weleerwaarde pater D.R. Pildain I.V.E. met ingang van 1 september 2025 tot kapelaan van de parochies HH. Landricus en Edith Stein te Echt, H. Pius X te Echt, OLV Moeder der Heilige Hoop te Maria-Hoop, OLV Onbevlekt Ontvangen te Koningsbosch, OLV Onbevlekt Ontvangen te Pey en H. Judocus te St. Joost.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende de zeereerwaarde heer C.E.J.M. Müller per 1 september 2025 eervol ontslag als pastoor van de parochies H. Andreas te Velden, HH. Petrus & Paulus te Arcen en H. Antonius Abt te Lomm. Pastoor Müller gaat met emeritaat.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de hoogerwaarde heer mgr. J.H.W. Spee met ingang van 1 september 2025 tevens tot administrator paroecialis van de parochies H. Andreas te Velden, HH. Petrus & Paulus te Arcen en H. Antonius Abt te Lomm. Hij blijft zijn overige taken behouden.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de weleerwaarde heer V.S.B. Vincent met ingang van 1 september 2025 tot kapelaan van de parochies H. Andreas te Velden, HH. Petrus & Paulus te Arcen en H. Antonius Abt te Lomm.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de zeereerwaarde heer R.A. Nesaiyan conform canon 519 CIC met ingang van 1 september 2025 tot pastoor van de parochies H. Lambertus te Haelen, H. Aldegundis te Buggenum, H. Martinus te Horn, H. Servatius te Nunhem, H. Isidorus te Heibloem, H. Martinus te Neer, H. Petrus te Roggel, H. Nicolaas te Heythuysen, H. Severinus te Grathem, H. Johannes de Doper te Baexem, H. Liduina te Kelpen-Oler en H. Barbara te Leveroy. Tot aan zijn installatie bestuurt hij de parochies als administrator paroecialis.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de weleerwaarde heer J.A. Raju met ingang van 1 september 2025 tot kapelaan van de parochies H. Lambertus te Haelen, H. Aldegundis te Buggenum, H. Martinus te Horn, H. Servatius te Nunhem, H. Isidorus te Heibloem, H. Martinus te Neer, H. Petrus te Roggel, H. Nicolaas te Heythuysen, H. Severinus te Grathem, H. Johannes de Doper te Baexem, H. Liduina te Kelpen-Oler en H. Barbara te Leveroy.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de weleerwaarde heer lic. G.J.H. Kessels met ingang van 1 september 2025 tot kapelaan van de parochies H. Petrus in Gulpen, H. Gertrudis in Wijlre, H. Remigius in Slenaken, H. Johannes de Doper in Mechelen, St. Paulus' Bekering in Epen, H. Agatha in Eys, H. Dionysius in Nijswiller en H. Cunibertus in Wahlwiller. Zijn overige taken blijft hij behouden.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de weleerwaarde heer ir. R. Schreiber met ingang van 1 september 2025 tot kapelaan van de parochies H. Martinus en OLV v.d. Wonderdadige Medaille te Beek, H. Callistus te Neerbeek, H. Laurentius te Spaubeek en HH. Dionysius en Odilia te Sweikhuizen.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de eerwaarde heer P.C. Van de Laarschot met ingang 1 september 2025 tot gedelegeerde ter behartiging van de interreligieuze dialoog. Hij blijft zijn overige taken behouden.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de hoogerwaarde heer R.H. Kanke met ingang van 3 september 2025 tot kanunnik van het Kathedraal Kapittel van het bisdom Roermond. Deze benoeming strekt voor een periode van tien jaar en is telkens hernieuwbaar.

Oktober 2025

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de weleerwaarde heer M.A. Estrada Alfaro met ingang van 1 oktober 2025 tot kapelaan van de parochies H. Cornelius te Borgharen, H. Martinus te Itteren, H. Agnes te Bunde, H. Martinus te Geulle, Onbevlekt Hart van Maria te Moerveld en H. Catharina te Ulestraten.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de weleerwaarde heer dr. M.C.P. Kessels met ingang van 1 oktober 2025 tot kapelaan van de parochies Valkenburg, HH. Nicolaas en Barbara en O.-L.-Vrouw van Altijddurende Bijstand te Valkenburg, H. Johannes de Doper te Oud-Valkenburg, H. Mauritius te Schin op Geul, H. Roza te Sibbe en IJzeren, HH. Monulphus en Gondulphus te Berg en Terblijt, H. Jozef te Broekhem en H. Gerlachus te Houthem-St. Gerlach. Zijn overige taken blijft hij behouden.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende de eerwaarde heer R.J.H.M. Mom per 12 oktober 2025 eervol ontslag als diaken-assistent van de parochies H. Catharina te Montfort, H. Matthias te Posterholt, H.H. Wiro, Plechelmus en Otgerus te S. Odiliënberg, H. Sebastianus te Herkenbosch, H. Andreas te Melick en H. Martinus te Vlodrop. Hij gaat met emeritaat.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de weleerwaarde heer C. Francis tevens tot kapelaan van de parochies H. Hart van Jezus, OLV van Altijddurende Bijstand, H. Tomas, De Goede Herder, H. Laurentius, H. Jozef en OLV van Goede Raad en H. Jozef, alle te Roermond, en wel met ingang van 16 oktober 2025 en tot het moment dat een nieuwe kapelaan of transeunt-diaken benoemd kan worden.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende de hoogerwaarde heer S.W.M. Nevelstein per 1 oktober 2025 eervol ontslag als administrator paroecialis en als waarnemend moderator van de parochies H. Paulus en H. Jozef te Vaals, H. Catharina te Lemiers, H. Lambertus te Holset en H. Martinus te Vijlen. Zijn overige taken blijft hij behouden.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de zeereerwaarde heer S. Selestin met ingang van 1 oktober 2025 tot pastoor van de parochies H. Paulus en H. Jozef te Vaals, H. Martinus te Vijlen, H. Catharina te Lemiers en H. Lambertus te Holset. Tot aan zijn installatie bestuurt hij de parochies als administrator paroecialis.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de zeereerwaarde heer H.P. Schuffelers met ingang van 1 oktober 2025 tot assistent van de parochies H. Paulus en H. Jozef te Vaals, H. Martinus te Vijlen, H. Catharina te Lemiers en H. Lambertus te Holset.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout gaf de hoogerwaarde heer mgr. dr. J.G.M. Vries toestemming om na het voltooien van diens 75^e levensjaar op 21 oktober 2025 zijn taak als pastoor van de parochies Onze Lieve Vrouw Tenhemelopneming, H. Petrus en Allerheiligste Verlosser en H. Petrus te Maastricht nog twee jaar voort te zetten. Tevens verleende de bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout hem per 21 oktober 2025 eervol ontslag als lid en proost van het Kathedraal Kapittel, vanwege het bereiken van de statutair voorgeschreven leeftijdsgrens. Ook benoemde de bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout hem met ingang van 1 november 2025 voor een periode van twee jaar tot en met 31 oktober 2027 opnieuw als Officiael van het bisdom Roermond.

November 2025

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout beëindigde op haar verzoek per 1 november 2025 de kerkelijke zending van mevrouw L. Geertman als diaconaal werker voor de parochie H. Andreas in Heerlen.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende mevrouw drs. Claudia Theinert met ingang van 3 november 2025 de kerkelijke zending (missio canonica) om binnen de grenzen van het bisdom Roermond pastoraal werk te verrichten als geestelijk verzorger bij Vivantes Ouderenzorg en bij het Centrum voor Levensvragen (Westelijke Mijnstreek).

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende de eerwaarde heer C.J. Van Winden per 16 november 2025 eervol ontslag als diaken-assistent van de parochies H. Christoforus en H. Geest te Roermond en H. Michaël te Herten. Hij gaat met emeritaat.

December 2025

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout verleende de zeereerwaarde heer B.A.M. Van Oudheusden per 1 december 2025 eervol ontslag als rector van de Gemeenschap van de gekruisigde en verrezen Liefde te Maastricht.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de hoogerwaarde heer mgr. dr. P.W.F.M. Hamans met ingang van 1 december 2025 tot bestuurder (administrator) van de Gemeenschap van de gekruisigde en verrezen Liefde te Maastricht.

De bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout benoemde de hoogerwaarde heer mgr. dr. J.G.M. Vries met ingang van 8 december 2025 tot erekanunnik van het Kathedraal Kapittel van het bisdom Roermond.

Vanwege het in aantal fors teruglopende vormsels wederroep de bisschop van Roermond mgr. dr. C.F.M. van den Hout per 10 december 2025 de aan de hoogerwaarde heer mgr. W.W.H.G. Van Rens, de hoogerwaarde heer V.H.TH. Goulmy en de hoogerwaarde heer drs. E. Smeets verleende vormselfaculteit.

Uit het bisdom

In de Heer overleden

Op maandag 20 januari 2025 is in Roermond onze diaken Peter Anna Gerardus (Piet) Korten overleden. Hij werd op 1 februari 1943 geboren in Roermond en trad op 26 augustus 1969 in het huwelijk met mevrouw Hermine Maria Mooren. Op 15 november 1986 ontving hij in de Sint-Christoffelkathedraal in Roermond de wijding tot permanent diaken. Per 16 november van dat jaar werd hij benoemd tot diaken-assistent van de parochie H. Dionysius in Asselt (Swalmen). Dit bleef hij tot 1 november 2002, waarna hij werd benoemd tot diaken-assistent van het dekenaat Roermond. Per 1 maart 2006 ging hij met emeritaat. De plechtige uitvaartdienst vond plaats op maandag 27 januari 2025 om 14.00 uur in de Sint-Christoffelkathedraal te Roermond. Daarna werd hij begraven op natuur-begraafplaats Bergerbos in Sint Odiliënberg.

Op woensdag 29 januari 2025 is in zorgcomplex Gastenhuis in Herten overleden onze priester Clemens Antonius Gerardus (Ton) Corstjens. Hij werd op 30 maart 1936 geboren in Thorn en ontving op 31 mei 1969 in Roermond de priesterwijding, waarna hij in september van dat jaar werd benoemd tot kapelaan van de H. Petrusparochie in Roggel. In september 1985 volgde zijn benoeming tot pastoor van de H. Medardusparochie in Wessems. Dit bleef hij tot april 1994 toen hij benoemd werd tot assistent in de H. Jacobusparochie in Roosteren en vanaf februari 1995 tot pastoor van deze parochie. Dit bleef hij tot 1 mei 2010 toen hij met emeritaat ging. De plechtige uitvaartdienst vond plaats op dinsdag 4 februari 2025 om 10.30 uur in de kerk H. Jacobus de Meerdere in Roosteren, waarna hij in stilte gecremeerd werd.

Op donderdag 29 mei 2025 is in Gennep overleden onze priester Petrus Hendrikus Jacobus (Piet) Cöp. Hij werd op 4 januari 1938 geboren in Ottersum en ontving op 3 april 1965 in Roermond de priesterwijding, waarna hij in juli van dat jaar werd benoemd tot kapelaan van de H. Joannes Bosco parochie in Venlo. In maart 1971 volgde zijn benoeming tot kapelaan in de H. Hart van Jezus parochie in Roermond, alsmede tot conrector van het Laurentiusziekenhuis in Roermond. In juli 1974 kreeg hij eervol ontslag als kapelaan van H. Hart van Jezus parochie. Met ingang van december 1983 werd hij benoemd tot rector van het St. Elisabethziekenhuis in Venray. Dit bleef hij tot hij per 1 januari 2000 met emeritaat ging.

De plechtige uitvaartdienst vond plaats op donderdag 5 juni 2025 om 10.30 uur in de H. Johannes de Doper kerk in Ottersum, waarna hij aldaar op het R.K.-kerkhof werd begraven.

Op maandag 9 juni 2025 is in zorgcentrum Ave Maria te Geulle overleden onze priester Petrus Franciscus Gerardus (Piet) Backus. Hij werd op 18 november 1936 geboren in Venlo en ontving op 28 mei 1994 in Roermond de priesterwijding, waarna hij per die datum werd benoemd tot kapelaan van de parochies H. Cornelius en H. Paulus te Heerlen. Met ingang van 1 juli van dat jaar volgde zijn benoeming tot pastoor van de parochie H. Cornelius te Borgharen en de parochie H. Martinus te Itteren. Vanaf 1 december 2007 werd hij tevens administrator van de parochies H. Antonius van Padua en H. Johannes de Doper te Maastricht. Dit bleef hij tot hij per 1 oktober 2019 met emeritaat ging. De plechtige uitvaartdienst vond plaats op zaterdag 14 juni 2025 om 11.00 uur in de parochiekerk H. Martinus te Itteren, waarna hij op het R.K. kerkhof te Borgharen werd begraven.

Op woensdag 2 juli 2025 is in zorgcentrum Vastrada te Susteren overleden onze priester Johannes Alphonsus (Jan) Reijnders. Hij werd op 1 augustus 1931 geboren in Schinveld en ontving op 30 maart 1963 in Roermond de priesterwijding. Daarna werd hij op 18 juli van dat jaar benoemd tot kapelaan van de H. Johannes de Doper parochie in Mechelen. Per 22 december 1969 volgde zijn benoeming als kapelaan in de H. Pancratius parochie in Heerlen. Met ingang van 1 december 1976 werd hij benoemd tot pastoor van de H. Martinus parochie in Born. Dit bleef hij totdat hij in november 1990 eervol ontslag kreeg wegens gezondheidsredenen en vervroegd met emeritaat ging. Op dinsdagavond 8 juli 2025 was voor de overledene om 19.00 uur een H. Mis (afscheidsdienst) in de H. Amelberga basiliek te Susteren. De plechtige uitvaartdienst vond plaats op woensdag 9 juli 2025 om 10.30 uur in de parochiekerk H. Eligius te Schinveld, waarna hij aldaar op het R.K.-kerkhof werd begraven.

Op zaterdag 15 november 2025 is in Duitsland overleden onze priester Michael Johannes Maria (Michael) Proksch. Hij werd op 5 augustus 1959 geboren in Fritzlar (D) en ontving op 13 juni 1987 in de Kathedraal te Roermond de priesterwijding.

Hij werd met ingang van 14 juni 1987 benoemd tot kapelaan van de parochie H. Augustinus te Geleen. Met ingang van 1 juni 1989 werd hij benoemd tot assistent van deze parochie en tevens tot pastoor van de parochie H. Barbara te Geleen. Met ingang van 15 augustus 1981 werd hij benoemd tot pastoor van de parochie De Blijde Boedschap te Kerkrade en met ingang van 11 oktober 1992 tevens tot pastoor van de parochie HH. Jozef en Norbertus te Kerkrade. Met ingang van 15 augustus 2000 kreeg hij een studieopdracht. Met ingang van 1 juni 2003 werd hij benoemd tot pastoor van de parochies H. Oda te Weert-Boshoven en HH. Hieronymus en Antonius te Weert-Laar. Met ingang van 15 mei 2004 werd hij benoemd tot pastoor van de parochies H. Vincentius à Paulo en H. Familie te Brunssum. Met ingang van 15 maart 2006 werd hij benoemd tot pastoor van de parochie H. Hart van Jezus te Venlo. Per 1 augustus 2019 kreeg hij op medische gronden eervol ontslag als pastoor deze parochie en ging hij met ziekteverlof. De begrafenis vond in besloten familiekring plaats op vrijdag 5 december 2025.

Op zondag 7 december 2025 is in Kerkrade overleden onze diaken Franciscus Xaverius (Franz) Trabos. Hij werd op 9 februari 1940 geboren in Würselen-Bardenburg (D) en trad op 20 april 1963 in het huwelijk met mevrouw Wiesje Peeters. Op 19 november 1988 ontving hij in de Sint-Christoffelkathedraal in Roermond de wijding tot permanent diaken. Per 20 november van dat jaar werd hij benoemd tot diaken-assistent van de parochie H. Catharina in Kerkrade. Met ingang van 15 november 1991 werd hij tevens benoemd tot diaken-assistent van de parochie H. Jozef en Norbertus te Kerkrade. Per 19 november 1995 werd hij benoemd tot diaken-assistent van de parochie H. Antonius van Padua in Kerkrade. Per 30 september 1998 ging hij met emeritaat. De afscheidsdienst vond plaats op dinsdag 16 december 2025 om 13.00 uur in crematorium Schifferheide te Kerkrade.

Op vrijdag 19 december 2025 is in Eindhoven is overleden onze priester Johannes Jozef Maria (Hans) van Tulder. Hij werd op 4 juli 1947 geboren in Amsterdam en ontving op 20 mei 1978 in Roermond de priesterwijding. Daarna werd hij op 24 mei van dat jaar benoemd tot assistent in de H.H. Monulfus en Gondulfus parochie in De Heeg-Maastricht. Per 15 september 1980 werd hij assistent in de parochies H. Gulielmus en O.L. Vrouw van Lourdes te Maastricht. Met ingang van 4 april 1981 werd hij administrator van de H. Gulielmus parochie te Maastricht en per 1 maart 1983 werd hij pastoor van deze parochie.

Per 15 september 1984 werd hij benoemd tot pastoor van de H. Jozef parochie te Broekhem. Met ingang van 1 september 1989 werd hij benoemd tot pastoor van de H. Michael parochie in Thorn en deken van het dekenaat Thorn. Per 15 januari 1996 werd hij benoemd tot pastoor van de H. Jozef parochie te Beringe en per 29 september 1996 tevens tot de parochie Onbevlekt Hart van Maria te Koningslust. Dit bleef hij totdat hij per 1 januari 2015 eervol ontslag kreeg en met emeritaat ging. Op maandag 29 december 2025 vond de plechtige uitvaartdienst om 11.00 uur in de kapel van de R.K. Begraafplaats Buitenveldert te Amsterdam, waarna hij aldaar werd begraven.

Mogen zij rusten in vrede

